

راهبرد تجدید ساختار: ادغام و تملک

حجت‌الله صیدی

پانصد شرکت برتر مجله‌ی فورچون قرار داشتند، در سال ۱۹۸۳ اصل‌اً وجود خارجی نداشتند. انسان آموخته است که چگونه ادامه‌ی حیات دهد و به طور متوسط بیش از ۷۵ سال عمر می‌کند، ولی تعداد اندکی از شرکت‌ها می‌توانند اینسان عمر کنند و کماکان پررونق باقی بمانند" (اریه دوگاس، ۱۹۹۷)

بدین ترتیب، امروزه

شرکت‌ها در جستجوی روش‌هایی هستند تا ادامه‌ی حیات خود را را تضمین کنند و توانایی پاسخ‌گویی به تغییرات روزافزون محیط اقتصادی را داشته باشند. یکی از این روش‌ها، اقدام برای توسعه‌ی شرکت‌های را است... باور عمومی این است که مولفه‌های دنیای جدید کسب و کار،

بالقوه‌ی خود استفاده می‌نمایند. برای ارائه دلیل، کافی است که به ترخ بسیار توانایی پاسخ‌گویی به تغییرات روزافزون نشان می‌دهد که میانگین عمر مورد انتظار شرکت‌های چند ملیتی بین چهل تا پنجاه سال است... برای نمونه، یک سوم شرکت‌هایی که در سال ۱۹۷۰ در فهرست

بقای شرکت‌ها در عصر حاضر به یکی از مسائل عمدۀ و چالش‌های اساسی میدیران و سرمایه‌گذاران تبدیل شده است. امروزه شرکت‌ها همانند موجودات زنده به حساب می‌آیند که باشتنی تولد، زندگی و مرگ آنان مورد توجه دقیق خبرگان و دست‌اندرکاران محیط اقتصادی و بازارگانی قرار گیرد. طبق تحقیقات انجام شده در سال‌های اخیر "بیشتر شرکت‌ها با شکست‌های مرگبار رویه‌رو می‌شوند (یا دست کم نمی‌توانند به هدف‌های خود نایل آیند). آنها هنوز در نخستین مرحله‌ی تکامل به سر می‌برند و هنوز هم تنها از درصد ناچیزی از توان

۱) تحصیل دارایی‌های جدید، مانند احداث ساختمان‌ها، خطوط تولید جدید، تاسیس شعب و ...، ۲) تاسیس یک یا چند شرکت فرعی برای تامین مواد اولیه، ارائه خدمات پس از فروش و ...، و ۳) تملک یک شرکت دایر.

تحصیل دارایی‌های جدید که رأساً توسط شرکت‌ها صورت می‌پذیرد و مستضمن هیچ‌گونه تغییری در شخصیت واحد تجاری و مسئولیت آن در مقابل سایرین را به همراه ندارد، اصطلاحاً توسعه از درون یا رشد داخلی^{۱۲} نامیده می‌شود. اما تاسیس یک شرکت فرعی جدید یا تصاحب یک یا چند شرکت دایر، به دلیل تغییر در شخصیت حقوقی شرکت‌ها، یا ایجاد دگرگونی قابل ملاحظه در سازماندهی آنها توسعه از بیرون یا رشد خارجی^{۱۳} نام دارد.

اگر چه تحصیل دارایی‌های جدید و توسعه‌ی شرکت‌ها از طریق سرمایه‌گذاری‌های داخلی به دلیل تمرکز تصمیم‌گیری‌های مربوط به سرمایه‌گذاری و توسعه در درون شرکت، اغلب آسان‌تر و گاه ارزان‌تر از توسعه از بیرون است، اما در بسیاری از موارد، توسعه از بیرون، مزایای چشم‌گیری را به همراه دارد که موجب توجه خاص مدیریت شرکت‌ها به این نوع فرایند توسعه می‌گردد. به عنوان مثال "خرید یک واحد انتفاعی موجب توسعه و رشد سریع می‌شود. در مواردی ممکن است تکرار عملیات یک واحد انتفاعی در حال فعالیت به دلیل وجود حق اختیار یا حق امتیاز یا تسلط بر بازار مصرف، غیرممکن باشد. حتی اگر تکرار عملیات امکان‌پذیر باشد، ایجاد یک فعالیت تولیدی در داخل واحد انتفاعی، در مقایسه با تحصیل یک شرکت در حال فعالیت، مخاطره‌آمیزتر خواهد بود. فعالیتی که برای اولین بار شروع می‌شود، معمولاً نمی‌تواند با عملکرد شرکتی که از قبل در حال فعالیت است و کارکنان کارآزموده و با تجربه‌ای در اختیار دارد رقابت کند.

لازم به یادآوری است که اگر چه

مسی‌گیرد. وی پس از بر Sherman اهداف و انگیزه‌های متعدد تجدید ساختار مالی از قبیل اصلاح، بهبود و افزایش کارایی، کاهش مخاطره، ایجاد فرصتی منحصر به فرد برای فعالیت سرمایه‌گذاران، صرفه‌جویی مالیاتی و ...، روش‌های جدید ساختار مالی را در سه گروه: تجدید ساختارهای عمودی^{۱۴}، تجدید ساختارهای افقی^{۱۵} و تجدید ساختارهای شرکتی^{۱۶} معروفی می‌نماید.^۹ تجدید ساختارهای عمودی به تغییر در وضعیت دارایی‌ها و فعالیت‌ها در طی فرایند مفروض از کسب و کار از طریق فروش و اجاره پس از فروش^{۱۰}، اعطای امتیاز^{۱۱}، انعقاد قراردادهای فرعی و روش‌هایی از این قبیل می‌پردازد. تجدید ساختارهای افقی، ارزش یک شرکت را از طریق تسريع رشد شرکت با دستیابی به ادغام یا تملک، جداسازی یک واحد کسب و کار، تفکیک یا انحلال جزئی افزایش می‌دهند. تجدید ساختارهای شرکتی نیز به تغییر ساختار مالکیت شرکت با استفاده از شکل‌های جدید سرمایه، واگذاری سهام به کارکنان، بازخرید سهام و غیره می‌پردازند. مقایسه و تشریح هر کدام از این روش‌ها از موضوع بحث این نوشتار خارج است. تنها چیزی که در این بخش به آن اشاره می‌شود این است که تجدید ساختار مالی، تنها به تغییر در اقلام سمت چپ ترازنامه محدود نمی‌شود بلکه علاوه بر تغییراتی که می‌توان در تمامی اقلام ترازنامه به وجود آورد، هرگونه تغییر در فرایستنها و فعالیت‌های شرکت را نیز در بر می‌گیرد.

تجدید ساختارهای افقی را به گفتاری ساده می‌توان به "توسعه" تعبیر نمود. همان‌گونه که در بخش آغازین نوشتار گفته شد، استفاده از طرح‌های توسعه، یکی از موثرترین روش‌های تضمین بقای شرکت‌ها در دنیای کسب و کار امروز است. به همین دلیل در این نوشتار به آن توجه خاصی شده است.

طرح‌های توسعه در شرکت‌ها، عموماً به سه روش به مرحله اجرا گذاشته می‌شوند:

توسعه‌ی شرکت‌ها را امری ناگزیر ساخته و ظهور رقبای توانند در قالب شرکت‌ها و موسسات غول‌پیکر، باور دیرینه‌ی "کوچک زیباست" را با تردید جدی مواجه کرده است. در جهان سرمایه‌داری، شرکت‌ها از طریق توامندسازی و تقویت خود در چارچوب طرح‌های توسعه، می‌توانند پایه پای رقبا به فعالیت پردازند و ناگزیر به ترک عرصه‌ی کسب و کار یا مرگ تدریجی نشوند. این نوشه، به بررسی دو روش از مجموعه روش‌های توسعه‌ی شرکت‌ها، از دیدگاه امور مالی می‌پردازد.

تجدید ساختار مالی^۱، گاه با تجدید ساختار سرمایه^۲ یکسان فرض می‌شود، در صورتی که تفاوت‌های قابل ملاحظه‌ای در محنتی و شکل، این دو را از هم تفکیک می‌سازد. ساختار سرمایه^۳، به ترکیب بدھی‌های بلندمدت و حقوق مالکان گفته می‌شود (Rimond پی. نوو، ۱۹۸۶) و تجدید ساختار سرمایه به معنی ایجاد هرگونه تغییر در ترکیب مزبور می‌باشد، که در گذشته عمدهاً توسط شرکت‌هایی که با بحران مالی مواجه می‌شدند به کار می‌رفت. به عنوان مثال، چنانچه شرکتی به مرحله‌ی ورشکستگی می‌رسید، با تبدیل بدھی به سرمایه، یا تمدید مهلت بازپرداخت بدھی (تبدیل بدھی جاری به بدھی بلندمدت) و روش‌هایی از این دست، به مقابله با خطر ورشکستگی و انحلال برهمی خواست. اما تجدید ساختار مالی مفهومی به مرحله‌ی وسیع‌تر از تجدید ساختار سرمایه داشت و متنظر از آن، انتخاب روش‌ها و سیاست‌هایی است که یا موجب افزایش بهره‌وری و بازدهی شرکت‌ها می‌شود یا به کاهش مخاطره‌ی کسب و کار می‌انجامد، که نهایتاً ایجاد ارزش در شرکت را به دنبال دارد. جی بنت استوارت^۴ در کتاب معروفش، در جستجوی ارزش^۵، تجدید ساختار مالی را بسیار فراتر از تغییر در ترکیب بدھی‌ها و حقوق صاحبان سهام شرکت در نظر

مادر^۱ و شرکت تحصیل شونده با نام شرکت فرعی^۲ خوانده می‌شوند. به عبارت دیگر شرکت اصلی، "عبارت است از یک واحد تجاری که دارای یک یا چند واحد فرعی است" و شرکت فرعی "عبارت است از یک واحد تجاری که تحت کنترل واحد تجاری دیگری (واحد تجاری اصلی) قرار دارد" (کمیته تدوین استانداردهای سازمان حسابرسی، استاندارد شماره‌ی ۱۹، ۱۳۸۰).

همان‌گونه که از گفته‌های بالا برمی‌آید، در اثر فرایند تحصیل، تغییری در شخصیت حقوقی شرکت‌ها ایجاد نمی‌شود و هر دو شرکت با شخصیت حقوقی جداگانه به فعالیت خود ادامه می‌دهند با این تفاوت که بعد از انجام تحصیل، دو شرکت، یک گروه شرکت‌ها^۳ را تشکیل می‌دهند و تمام یا بخشی از سهام شرکت فرعی از سهامداران قبلی به شرکت اصلی انتقال می‌یابد.

ادغام فرایندی است که ضمن آن، شرکت‌هایی با شخصیت حقوقی جداگانه، به یک شرکت با شخصیت حقوقی واحد تبدیل می‌شوند. "ادغام، معمولاً به یکی از دو طریق زیر صورت می‌پذیرد: الف - دارایی‌ها و بدھی‌های یک واحد تجاری به واحد تجاری دیگر انتقال می‌یابد و واحد تجاری اول منحل می‌شود؛ و ب - دارایی‌ها و بدھی‌های هر دو واحد تجاری به واحد تجاری جدیدی مستقل می‌گردد و هر دو واحد منحل می‌شوند". (استاندارد شماره‌ی ۱۹، سازمان حسابرسی، ۱۳۸۰)

به عبارت دیگر، "گاه در اثر ادغام، یکی از شرکت‌ها ابقاء و شرکت دیگر، در آن ادغام می‌گردد که شرکت اول را شرکت خریدار یا مالک^۴ و شرکت دوم را (که در شرکت خریدار ادغام می‌شود) شرکت هدف^۵ می‌نامند. گاه، هر دو شرکت جای خود را به شرکت جدیدی با نام و مشخصات جدید می‌دهند که این حالت را به طور خاص، تلفیق^۶ می‌نامند. اگر چه عموماً از این وضعیت نیز به "ادغام" تعبیر می‌شود" (فرد. آر. کائن، ۱۹۹۵).

ادغام شرکت‌هایی که در امور مشابه فعالیت می‌نمایند، مانند شرکت‌هایی که

فرعی از نقطه‌ی صفر توسط یک شرکت اصلی، به دلیل تمرکز مالکیت و مدیریت شرکت اصلی، پیچیدگی‌های کمتری نسبت به تصاحب یک شرکت دایر دارد، این نوشه به بررسی روش سوم توسعه که تملک یک شرکت دایر و در حال فعالیت است از دیدگاه مالی می‌پردازد. بدین منظور، ابتدا انسواع روش‌های تملک شرکت دایر و انگیزه‌های آن مورد شناسایی واقع می‌گردد.

سپس تلاش می‌شود که این روش‌ها با یکدیگر مقایسه شوند و مزایا و معایب هر کدام تشریح گردد. به نظر می‌رسد که با تشریح این روش‌ها، فرایند دشوار تصمیم‌گیری مالی در شرایط فعلی که دگرگونی‌های سریع و فزاینده حادث می‌شود، در خصوص انتخاب روش مناسب برای توسعه‌ی بیرونی شرکت‌ها تا حد زیادی شفاف و تسهیل گردد.

تحقیل یک واحد انتفاعی در مقایسه با سرمایه‌گذاری‌های درون سازمانی، مزایایی را در بردارد اما سهامداران شرکت تحصیل شونده نیز قیمتی را برای سهام خود تقاضا می‌کنند که انعکاسی از ارزش شرکت آنان باشد. از دیدگاه شرکت خریدار، قیمت این سهام ممکن است آن چنان بالا باشد که مزایای ادغام را در مقایسه با سرمایه‌گذاری داخلی، بی‌اثر کند" (رضا شباهنگ، ۱۳۷۴).

شرکت فرعی^۷ عبارت است از یک واحد تجاری که تحت کنترل واحد تجاری دیگری (واحد تجاری اصلی) است و کنترل به معنی توانایی هدایت سیستم‌های مالی و عملیاتی یک واحد تجاری به منظور کسب منافع اقتصادی از فعالیت‌های آن می‌باشد" (استاندارد حسابداری شماره‌ی ۱۸، سازمان حسابرسی، ۱۳۸۰). شرکت‌ها با توجه به اهداف راهبردی خود، گاه اقدام به تاسیس یک یا چند شرکت فرعی از نقطه‌ی صفر می‌نمایند و گاه به دلیل ملاحظات محیطی، اقتصادی و سیاسی ممکن است به تصاحب یک یا چند شرکت فرعی دایر (در حال فعالیت) پردازند.

منظور از تملک در این نوشه، به دست آوردن مالکیت یک شرکت فرعی و کنترل آن، یا ترکیب با شرکت مزبور می‌باشد. براساس استاندارد حسابداری شماره‌ی ۱۹ کار گروه فنی سازمان حسابرسی، ترکیب^۸ واحدهای تجاری عبارت است از اجتماع واحدهای تجاری جداگانه در قالب یک شخصیت اقتصادی که برای اتحاد یک واحد شفیع دیگر یا کسب کنترل خالص دارایی‌ها و عملیات واحد دیگر، پدید می‌آید.

آنچه هدف مورد نظر این مقاله را برآورده می‌نماید، اطلاق اصطلاح کلی "تملک" به کلیه‌ی روش‌های در اختیار گرفتن کنترل دارایی‌های یک شرکت توسط شرکتی دیگر می‌باشد. چه در این قبضه‌ی کنترل، شخصیت حقوقی واحد تملک شده از بین بود و به عنوان جزیی از شرکت مالک به حساب آید چه تغییری در شخصیت حقوقی اش ایجاد نشود. از طرف دیگر با توجه به این که تاسیس یک شرکت

روزنامه اخلاق اسلامی، یک شرکت فرعی از ۱۳۷۴

اگر چه برای تملک یک شرکت دایر روش‌های متعددی ممکن است مورد توافق دو شرکت تملک‌کننده و تملک شونده قرار گیرد، اما در متون مالی، تمامی این روش‌ها تحت دو عنوان تحصیل^۹ و ادغام^{۱۰} طبقه‌بندی و تشریح می‌شوند. در روش تحصیل، یک شرکت تحصیل‌کننده^{۱۱}، اقدام به خرید سهام شرکت تحصیل شونده^{۱۲} می‌نماید. بدیهی است که میزان خرید سهام به حدی است که شرکت تحصیل‌کننده بتواند کنترل موثری بر عملیات شرکت تحصیل شونده اعمال نماید. در شرکت‌هایی که مالکیت متتمرکزی دارند و سهام آنها در اختیار افراد معدودی قرار دارد، معمولاً میزان سهام خریداری شده برای اعمال کنترل موثر باستی بیشتر از ۵۰ درصد باشد، اما در شرکت‌هایی که سهام آنها در بسیار پراکنده است و در دست افراد بی‌شماری قرار دارد، گاهی می‌توان با خرید درصد کمتری از ۵۰ درصد، به کنترل موثر دست یافت.

بعد از تحصیل، شرکت تحصیل‌کننده، اصطلاحاً بنام شرکت اصلی یا شرکت

و صرفهجویی‌های مالیاتی^{۳۲} (فرد. آر. کائن. ۱۹۹۵).

بدهیه است که محاسبه عدد ۶ به عنوان ارزش ترکیب شرکت‌ها در عمل به آسانی میسر نیست و در بسیاری از موارد با موانع و ابهام‌های اساسی مواجه می‌باشد. لذا می‌توان ادعای نمود که ارزیابی تحصیل و ادغام با سایر ارزیابی‌ها در حوزه مالی تفاوت‌های اساسی دارد و با انجام یک مذاکره از راه دور یا ارائه یک گزارش کتبی نمی‌توان درباره اش تصمیم گرفت. برای تسهیل تصمیم‌گیری در این زمینه، تشریح مزایای مشترک هر دو روش و مزایای خاص روش ادغام، خالی از فایده به نظر نمی‌رسد.

مزایای مشترک تحصیل و ادغام
تحصیل یا ادغام شرکت‌ها، به مالکان و مدیران شرکت خریدار فرصتی می‌دهد تا:

- به شرکت استحکام بیشتری بخشنده و تداوم موقوفیت‌آمیز فعالیت شرکت را تضمین کنند؛

- موقعیت شرکت را ارتقاء دهنده و در فعالیت‌های تجاري بیشتری مشارکت نمایند؛
- بهره‌وری و سودآوری را افزایش دهند.
- حوزه‌ی جغرافیایی فعالیت خود را بسط دهند و وارد بازارهای جدیدتری شوند؛ و
- ارزش شرکت را افزایش دهنده و اعتبار خود را استحکام بخشنده.

مزایای خاص ادغام
ادغام، علاوه بر امتیازات پیش‌گفته،

- امتیازات زیر را نیز دارد:
- برنامه‌ریزی برای جانشینی مالکیت شرکت در بلندمدت را شفاف تر می‌نماید.
- روشی برای تقسیم مسئولیت بین افراد بیشتر است و لذا سطح کارکاهش یافته و متتمرکز نمی‌شود.

- ریسک را به میزان قابل توجهی کاهش می‌دهد. (ماستر اکچیو و زونیخ، ۲۰۰۲). همان‌گونه که از گفته‌های بالا برمی‌آید، در اثر ترکیب شرکت‌ها، شرکت بزرگ‌تری به وجود می‌آید و طبیعی است که شرکتی بزرگ‌تر با دارایی‌های بیشتر و گاه قدرت

انتخاب روش تملک یک شرکت، یکی از مهم‌ترین مسائل در حوزه‌ی تصمیم‌گیری مالی است. این تصمیم‌گیری می‌تواند علاوه بر تغییر وضعیت شرکت‌ها و افراد، ساختار صنعتی و سازمانی شرکت‌ها را تحت تأثیر قرار دهد. و حتی از این طریق، به دگرگونی ماهیت رقابت در یک صنعت بینجامد. چنین به‌نظر می‌رسد که با توجه به ویژگی‌های هر کدام از روش‌های تحصیل و ادغام، صدور حکمی مطلق در خصوص ارجحیت یکی از این دو روش نسبت به روش دیگر، اساساً نادرست است و تنها در شرایطی خاص و با توجه به اهداف شرکت تملک‌کننده است که می‌توان به تجزیه و تحلیل هر یک از روش‌ها و انتخاب یکی از آنها پرداخت. به عبارت دیگر، در حالت کلی، هیچ روشی بر دیگری برتری ندارد و هر دو روش از مزایایی برخوردارند که تملک‌کننده را برای تحصیل یا ادغام یک شرکت دایر مجاب می‌نمایند.

وجه مشترک این دو روش، این است که همواره در نتیجه‌ی ادغام یا تحصیل، انتظار عایدی بیشتری نسبت به زمان قبل از تملک وجود دارد و گرن، معیارهای نادرستی موجب ادغام یا تحصیل شرکت هدف گردیده است. به عبارت دیگر اگر V_A ارزش شرکت خریدار یا مالک و V_B ارزش شرکت هدف باشد و هر کدام به ترتیب برابر ۲ و ۳ باشند، آن‌گاه انتظار می‌رود که ارزش حاصل از ترکیب شرکت‌ها (V_{AB}) برابر رقمی بیشتر از مجموع ارزش دو شرکت باشد. لذا اگر ارزش حاصل از ترکیب شرکت‌ها ۶ باشد، خواهیم داشت.

$$V_{AB} = V_A + V_B + V_G$$

$$V_{AB} = 6 \Rightarrow V_G = 6 - (3+2) = 1$$

V_G ارزش حاصل از ترکیب شرکت‌ها است که در اثر عوامل متعددی از جمله عواملی که از پی می‌آید ایجاد می‌شود: "هم افزایی"^{۲۸} منابع اقتصادی ناشی از صرفه‌جویی در مقیاس و دامنه^{۲۹}، عواید مربوط به سازماندهی و هزینه‌های معاملاتی^{۳۰} بهبود در اثربخشی مدیریتی^{۳۱}

مواد غذایی تولید می‌کنند یا شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات مسافرتی (مانند ادغام یک آژانس توریستی یا یک هتل) و ... اصطلاحاً ادغام افقی^{۲۶} نامیده می‌شود در صورتی که ادغام شرکت‌هایی که در مراحل مختلفی از تولید محصول خاصی فعالیت می‌نمایند اصطلاحاً ادغام عمودی^{۲۷} نام دارد، مانند ادغام یک شرکت تولیدکننده لاستیک اتومبیل در یک شرکت خودروسازی.

در اقدام برای تحصیل، معمولاً مدیریت شرکت تحصیل‌کننده با سهامداران شرکت تحصیل شونده وارد مذاکره می‌گردد. بخش عمده‌ی این مذاکره به قیمت سهام شرکت تملک شونده اختصاص دارد. در صورتی که در ادغام، مدیریت شرکت خریدار یا مالک، به مدیریت شرکت هدف پیشنهاد ادغام می‌دهد و علاوه بر ارزش شرکت هدف، موضوع محوری مذاکره، نقش مدیران شرکت هدف در شرکت جدید می‌باشد. به عبارت دیگر، تحصیل معمولاً بدون توافق هیئت مدیره‌ی قبلی و ادغام با نظر دو هیئت مدیره صورت می‌پذیرد.

"شواهد نشان می‌دهد که در هر دو روش تملک و ادغام، گروهی که بیشترین انتفاع را می‌برند، سهامداران شرکت هدف، یا شرکت تحصیل شونده می‌باشند. این انتفاع به شکل افزایش قابل ملاحظه در قیمت سهام شرکت هدف، بروز می‌یابد، در صورتی که قیمت سهام شرکت خریدار از تغییر چندانی برخوردار نمی‌گردد" (فرد. آر. کائن. ۱۹۹۵). استوارت در کتاب "در جستجوی ارزش" با ارائه شواهد تجربی می‌گوید که "به طور کلی، تحصیل شرکت‌ها در اغلب موارد موجب کاهش قیمت سهام شرکت خریدار می‌گردد. گاهی کاهش قیمت بدان علت است که معیارهای خریدار برای تحصیل شرکت، مناسب نیست. اما با این همه، خریدار به امید کسب منافع احتمالی بیشتر در آینده، اقدام به پرداخت مبالغی اضافه می‌نماید که جز ایجاد سودی جذاب برای فروشنده و زیانی تلغی برای خریدار، نتیجه‌ی دیگری ندارد".

لوکا پاچولی

تولد: ۱۴۴۵ سان سپولکرو، ایتالیا
مرگ: ۱۵۱۷ سان سپولکرو، ایتالیا

ترجمه: ابوالفضل یوسف نژاد

نوشته‌های پاچولی سخت تحت تاثیر آثار پیرو قرار دارد.
هنوز پاچولی نوجوان بود که از سان سپولکرو به شهر ونیز رفت و به خدمت آنتونیو رومپیانسی بازارگان ثروتمندی درآمد که خانه‌اش در محله‌ی مرفه‌نشین گویدچا در ونیز قرار داشت. به گمان یکی از تاریخ‌نگاران پاچولی ریاضیات پایه را قبل از سان سپولکرو به خوبی آموخته بود و حتماً می‌بایست از آموزش خوبی برخوردار بوده باشد که به عنوان معلم سرخانه‌ی سه‌پسر رومپیانسی انتخاب شد.
به‌حال پاچولی در شهر ونیز فرستی یافت تا مطالعات ریاضی اش را در سطح بالاتری زیر نظر دومینیکو براگادینو ادامه دهد. در این دوران پاچولی هم به خاطر تدریس به عنوان آموزگار و هم در تجارت به عنوان همکار رومپیانسی تجاری کسب کرد.
پاچولی در همین اثنا در شهر ونیز اولین

پدر لوکا پاچولی شخصی به نام بارتولومئو پاچولی بود، اما پاچولی در خانه‌ی پدری رشد نکرد. او دوران کودکی را نزد خانواده بقولی در شهر سان سپولکرو که در آن جا متولد شده بود گذراند. این شهر در مرکز ایتالیا در حدود ۶۰ کیلومتری شهر پروجا واقع است. تا آنجا که به زندگی پاچولی مربوط می‌شود، شاید مهم‌ترین ویژگی این شهر بازارگانی کوچک این بود که پیروودلا فرانچسکو در آنجا هنرکده و کارگاهی داشت و برغم ماموریت‌هایش به دیگر شهرها، بعضی اوقات را در آن جا می‌گذراند.
اگر چه ما چیز کمی از اوان زندگی پاچولی می‌دانیم، اما می‌توانیم حدس بزنیم که او حداقل بخشی از آموزش خود را در هنرکده‌ی دلافرانچسکو در سان سپولکرو دریافت کرده است. دلیلی که بر حدس ما مهر تایید می‌زند این است که پاچولی دانش گسترده‌ای از آثار پیروودلا فرانچسکو داشت

حسابداران حرفه‌ای و دانشگاهی عموماً لوکا پاچولی را به عنوان یک دانشمند حسابداری و، با لقب "پدر حسابداری" می‌شناسند. اما در حقیقت پاچولی یک ریاضی دان بود و آثار برجسته‌ای را در این حوزه مستثنی کرده است. در آن زمان حسابداری شاخه‌ای از ریاضیات به شمار می‌آمد و پاچولی اولین کسی بود که رساله‌ای در باب حسابداری در کتاب مشهورش، پژوهش نامه‌ی فلسفی حساب هندسه، نسبت و تناسب به چاپ رساند. نوشتاری که با عنوان لوکا پاچولی می‌خوانید اگر چه کوششی برای معرفی پاچولی به عنوان یک ریاضی دان است اما زندگی نامه‌ی نسبتاً کاملی از لوکا پاچولی به دست می‌دهد. حسابدار امید دارد که این اثر توائسته باشد جای خالی یک اثر کامل درباره‌ی زندگی لوکا پاچولی را پر کند.

فیبوناجی اقرار نموده است. بخش هندسه‌ی پژوهش‌نامه‌ی فلسفی لوکاپاچولی (ونیز، ۱۴۹۴) به زبان ایتالیایی یکی از اولین کتب ریاضی چاپ شده است. پاچولی به گستردگی از کتاب اصول اقلیدس استفاده نموده است و بخش‌هایی از آن را بازگو می‌کند. وی هم چنین به کارهای لئوناردو پیزانی (فیبوناجی) اشاره می‌کند. از جنبه‌های جالب دیگر کتاب پژوهش نامه‌ی فلسفی (سوما) آن است که به بازی‌های شناسی (بخت‌آزمایی) پرداخته است. پاچولی هم چنین مساله‌ی "نقطه‌ها" را مطالعه کرد. گرچه راه حلی که وی ارائه داد نادرست می‌باشد.

لودویکو اسفورزا دومین پسر فرانچسکو اسفورزا بود که دوک میلان شد. وقتی در سال ۱۴۶۶ فرانچسکو مرد، گالاتازو اسفورزا برادر بزرگ‌تر لودویکو دوک میلان شد.

در ۱۴۷۶ گالاتازو به قتل رسید و پسر هفت ساله‌اش دوک وان شد. در ۱۴۸۰ لودویکو برای توطنه، نایاب‌السلطنه این پسر جوان شد و با حمایت شدید هنرمندان و آموزش، بهترین دربار را در سراسر اروپا، در میلان برپا کرد. در ۱۴۸۲، لئوناردو داوینچی به عنوان نقاش و مهندس دربار به خدمت لودویکو درآمد. در ۱۴۹۴ پاچولی دوک میلان شد و در حدود ۱۴۹۶ پاچولی را به میلان دعوت کرد تا در دربار لودویکو اسفورزا ریاضیات تدریس نماید. این دعوت احتمالاً به خاطر تشویق لئوناردو داوینچی بود که علاقه‌ی زیادی به ریاضیات داشت. در میلان، پاچولی و لئوناردو خیلی زود دوستان نزدیکی شدند. آن‌ها مدت‌ها درباره‌ی ریاضیات و هنر بحث می‌کردند و هر دو از یکدیگر بهره‌ی فراوانی برداشتند. در این دوران پاچولی کار بر روی دومین اثر مشهورش، نسبت‌های الهی را آغاز کرد و تصاویر متون آن را لئوناردو رسم کرد.

در سال ۱۴۸۹ پاچولی بعد از این که دو سال را در رم گذراند، به زادگاهش سان سپولکرو بازگشت. با وجود این در شهرش همه چیز بر وفق مرادش نگذشت. پاپ امتیازاتی را به او اعطای کرد که علیه او در میان فرقه‌های مذهبی دیگر حسادت‌هایی را برانگیخت. در حقیقت در سال ۱۴۹۱، پاچولی از تدریس بازماند. البته این حسادت‌ها به دلیل دانش و فرزانگی وی با احترام همراه بود. به همین خاطر در سال ۱۴۹۳، از وی برای موظفه در اعیاد چله‌ی روزه‌داری دعوت به عمل آمد.

در این مدت در سان‌سپولکرو، پاچولی روی یکی از مشهورترین آثارش، پژوهش‌نامه‌ی فلسفی (سوما) را چاپ کرد. این اثر خلاصه‌ای از ریاضیاتی را در بر می‌گرفت که تا آن زمان شناخته شده بود، اگرچه تا حدودی انگاره‌های خلاقانه را نشان نمی‌داد. این اثر درباره‌ی حساب، جبر، هندسه و مثلثات بود و به رغم نداشتن خلاقیت، مبنایی برای پیشرفت عمده‌ی ریاضی اروپا که در زمان کوتاهی پس از آن اتفاق افتاد، فراهم ساخت. نویسنده‌ای درباره‌ی پژوهش‌نامه می‌گوید: این اثر بخش خاصی از جامعه را خطاب قرار نمی‌دهد، یک دائرة‌المعارف ۶۰۰ صفحه‌ای به زبان ایتالیایی است که شامل رساله‌ای عمومی در باب حساب نظری و عملی، عناصر اولیه‌ی جبر، جداول پولی، اوزان و اندازه‌های مورد استفاده در ایالت‌های گوناگون ایتالیا، رساله‌ای در زمینه‌ی دفترداری دوبل، و مختصه‌ی از هندسه‌ی اقلیدسی می‌باشد. او هم چنین به وام‌گیری آزاد از آثار دانشمندانی چون اقلیدس، بوئینوس، ساکروبوسچو،

اثرشن کتابی در زمینه‌ی حساب را نوشت، و آن را به کارفرمایش اهدا کرد. نگارش این کتاب احتمالاً در سال ۱۴۷۰ در سال مرگ رومپیانسی به پایان رسید. مطمئناً پاچولی تمام مردم درست کار و صدیق روزگارش را می‌شناخت، که ونیز را به مقصد رم ترک کرد، و در آنجا چند ماه از عمرش را در خانه‌ی لئونه باتیستا آلبرتینی (دبیر دیوان کلیسا کاتولیک) گذراند. آلبرتینی علاوه بر این که ریاضیدان و شاگرد ممتازی بود، روابط دینی خوبی را هم برای پاچولی فراهم نمود. از این زمان به بعد پاچولی به مسطالعه‌ی الهیات پرداخت، و پس از چند سال در فرقه‌ی فرانسیسکن راهب شد.

در سال ۱۴۷۷ پاچولی زندگی مسافرتی خود را با تدریس در دانشگاه‌های مختلف در زمینه‌ی ریاضی، به ویژه حساب آغاز کرد. او از سال ۱۴۸۰ تا ۱۴۸۷ در دانشگاه پروجا تدریس می‌کرد و در آنجا دو مین اثرش را در زمینه‌ی حساب برای کلاس‌هایی که تدریس می‌کرد نوشت. وی زمانی که در دانشگاه زارا تدریس می‌نمود سومین اثرش در باب حساب را نوشت. هیچ یک از اسسه کتابی که در باب حساب نوشته چاپ نشد و از این میان فقط کتابی که برای دانشجویان دانشگاه پروجا نوشته برجای مانده است. بعد از دانشگاه زارا پاچولی مجدداً در دانشگاه پروجا، سپس در دانشگاه ناپل، و بعد در دانشگاه رم تدریس کرد. مطمئناً پاچولی در همین دوران با دوک اوربینو آشنا شد. در سال ۱۴۷۷، پاپ چهارم، فدریکو دو مونته فلتزو را به مقام دوک اوربینو منصوب کرد. به نظر می‌رسد پاچولی چند سالی معلم گویدوبالدو پسر فدریکو بود، کسی که بعد از مرگ پدرش در سال ۱۴۸۲، آخرین حکمران مونته‌فلزو شد. دربار اوربینو مرکز برجسته‌ی فرهنگی بود و پاچولی باید چند سالی را با آن تماس نزدیکی می‌داشت.

مثل *De viribus amanuensis* در زمینه‌ی مسائل باز آفرینش، مسائل هندسی و گفتارها و ضرب‌المثل‌ها باقی گذاشت. این اثر به لئوناردو داوینچی بسیار اشاره می‌کند کسی که با وی بر روی این پروژه کارهای بسیاری کرد و بسیاری از مسائل این رساله در یادداشت‌های لئوناردو نیز وجود دارد. هم چنین اثر دیگری وجود دارد که پاچولی اساساً هیچ ادعایی در مورد بداعت جز توضیح مختصراً ندارد.

اگر چه آثار پاچولی هیچ بداعتی ندارد، اما سهم او در ریاضیات خصوصاً تاثیر طولانی مدت کتابش، بسیار مهم و انکارناپذیر است. مهم‌ترین کارهای پاچولی عبارت‌اند: محاسبه‌ی ارزش‌های تقریبی ریشه‌های دوم (با استفاده از حالت خاص روش نیوتن)، تحلیل نادرست بازی‌های شانسی خاص (شبیه مواردی که توسط پاسکال مورد بررسی قرار گرفت)، و مسایلی در زمینه‌ی نظریه‌ی اعداد (مسایلی مشابه که در تالیفات باخت وجود دارد) و مجموعه‌ی مربعات سحرآمیز او.

در ۱۵۵۰ زندگی نامه‌ی پیرو دلافرانچسکا را جنورجیو واساری نوشت که در آن پاچولی متهم به ذذدی شده بود. وی ادعا کرد که پاچولی آثار دلافرانچسکا را در زمینه‌ی ژرف ناماها، هندسه و حساب ربوده است. این اتهام غیرمنصفانه است زیرا اگر چه پاچولی شدیداً به آثار دیگران به ویژه آثار دلافرانچسکا متنکی بود، اما هرگز سعی نکرد که ادعا کند این آثار از آن اوست. بلکه به منابعی که استفاده می‌کرد، اشاره می‌نمود.

۳۰۰

مترجم نسخه‌ی انگلیسی این اثر را که نوشه‌ی جی. جی. ادکانر و ای. اف. روپرت‌سون است از اینترنت بارگذاری کرده است. عنوان نسخه‌ی انگلیسی عبارت است: Luca Pacioli

در سال ۱۵۰۰ پاچولی به عنوان مدرس هندسه‌ی دانشگاه پیزا در فلورانس گمارده شد. وی تا ۱۵۰۶ در فلورانس ماند و در دانشگاه پیزا هندسه تدریس کرد. لئوناردو نیز جز ده‌ماه را که برای چزاره بورجیا کار کرد تا ۱۵۰۶ در فلورانس ماند. پاچولی همانند لئوناردو نیز در این فاصله از فلورانس دور بود و در سال‌های ۱۵۰۱ تا ۱۵۰۲ در دانشگاه بولونا تدریس می‌کرد. در این مدت پاچولی با اسکیپونه دل فرو کار کرد و گمان قوی می‌رود که باوی درباره‌ی دو مبحث از راه حل جبری معادلات درجه‌ی سوم همکاری می‌کرد. پاچولی درباره‌ی این موضوع در کتاب پژوهشنامه‌ی فلسفی بحث کرد و مدتی بعد از دیدارش از دانشگاه بولونا، دل فرو، یکی از این دو مساله‌ی قدیمی را حل کرد.

در این مدت پاچولی در فلورانس به فعالیت‌های کلیسا در کنار ریاضیات می‌پرداخت. او در رومانا به عنوان رئیس فرقه‌اش انتخاب شد و سپس در ۱۵۰۶ به صومعه‌ی سانتا کروچه در شهر فلورانس وارد شد. پاچولی بعد از ترک فلورانس، به ونیز رفت، و در ۱۵ سال بعد حق انحصاری انتشار آثارش را گرفت. در ۱۵۰۹ وی اثر سجلدی نسبت‌های الهی و نیز ترجمه‌ی لاتین اصول اقلیدس را منتشر نمود. اولین ویرایش از کتاب اصول اقلیدس عبارت از ترجمه‌ی قرن سیزدهم کامپانوی بود که در ۱۴۸۲ در ونیز منتشر شد. ویراست پاچولی مبتنی بر نسخه‌ی کامپانوس بود اما پاچولی از نظر حاشیه‌نویسی روی آن بیشتر کار کرده بود. در ۱۵۰۱ پاچولی دوباره به پروجا بازگشت تا در آن‌جا موعظه کند. او باز در ۱۵۱۴ در رم به موعظه پرداخت، اما این بار به سن ۷۰ سالگی و آخر عمر فعل تدریس و تحقیقش رسیده بود. وی به شهر سان‌سپولکرو بازگشت، و در آن‌جا در ۱۵۱۷ درگذشت. در حالی که آثار بزرگ منتشر نشده‌ای،

کم‌تر ریاضیدانی می‌تواند استعداد رسم تصاویر متون خود را نیز داشته باشد. کتابی که پاچولی در ۱۴۹۷ روی آن کار می‌کرد یکی از سه اثری بود که وی سرانجام در ۱۵۰۹ با نام نسبت‌های الهی منتشر کرد این، اولین کتاب از سه کتاب او بود که در نهایت این رساله را تشکیل داد. این رساله نسبت‌های یا نسبت طلایی را که عبارت است از $a:b = b:(a+b)$ مطالعه می‌کند. این رساله شامل قضیه‌هایی از اقلیدس است که به این نسبت مربوط می‌شود. هم چنین این رساله به چند ضلعی‌های منتظم و نیمه منتظم می‌پردازد. پر واضح است که علاقه‌ی وافر لئوناردو به این نسبت زیبا‌شناختی از دیدگاه هنری و ریاضی تاثیر مهمی براین اثر بر جای گذاشت. نسبت طلایی هم چنین در طراحی معماری اهمیت داشت و این موضوع بخش دوم رساله را تشکیل داد که پاچولی بعداً به رشته تحریر در آورد. سومین کتاب در این رساله ترجمه‌ی یکی از کارهای دلا فرانچسکا به زبان ایتالیایی بود. در ۱۴۹۸ لویی دوازدهم شاه فرانسه شد، و از آنجا که از نوادگان دوک میلان بود، داعیه‌ی این دوکنشین را کرد. ونیز از لویی در مقابل میلان حمایت نمود و در ۱۴۹۹ ارشن فرانسه وارد میلان شد و در سال بعد لودویکو اسفورزا در حالی که سعی داشت دوباره به شهر حمله کند، دستگیر شد.

در دسامبر ۱۴۴۹ پاچولی و لئوناردو، سه ماه بعد از این که فرانسه میلان را فتح کرد، با هم فرار کردند. آن‌ها در مانتوا توقف کردند و در آن‌جا میهمان مارچیونس ایزاپلا دست به بودند، و سپس در مارچ ۱۵۰۰ به ونیز رفتند. از ونیز به فلورانس بازگشتد و در همان‌جا بود که پاچولی و لئوناردو هم خانه شدند.

دانشگاه پیزا در سال ۱۴۹۴ یک شورش را پشت سر گذاشت و پس از آن به فلورانس منتقال یافت.

اولین همایش تخصصی جامعه حسابداران رسمی ایران برگزار شد

راهنمای نرم افزارهای مالی

پذیرش آگهی نرم افزارهای مالی:

۸۸۹۳۹۶۷

شرکت کامپیوتک COMPUTECH

سیستمهای جامع و یکپارچه
کاربردی

ORACLE8+TOOLS

حسابداری عمومی
حسابداری اثبات
حسابداری اموال
حسابداری فروش
فروش
انبار و سفارشات
پرسنلی، حقوق و دستمزد

WINDOWS

نشانی: تهران کارگر شمالی - کوچه چهارم - پلاک ۱۱ طبقه ۲ - شماره ۹

تلفن: ۰۲۰-۱۱۲-۶۲۰۰۰

فاکس: ۰۲۰-۱۱۲-۶۲۰۰۰

Email: computec_co@yahoo.com

اولین همایش تخصصی جامعه حسابداران رسمی ایران با موضوع محوری "حسابرسی مالیاتی" در ۲ شهریور ۱۳۸۲ از ساعت ۹ تا ۱۷ در سالن مدرس وزارت امور اقتصادی و دارایی برپا شد.

همایش با سخنان محمدجواد صفار، مدیرکل جامعه حسابداران رسمی ایران گشایش یافت. صفار در بخشی از سخنانش گفت: "اگر چه در بیشتر کشورها مالیات اصلی ترین و اصلی ترین منبع درآمد دولت‌ها است، اما در ایران منبع اصلی درآمد دولت هنوز هم درآمد نفت است. صدور نفت اگر به ایجاد یا ورود سرمایه‌ی دیگر بینجامد زیانی نکرده‌ایم. اما اگر صرف هزینه‌های جاری شود، از سرمایه‌ای که امانت نسل‌های آینده است، مصرف کرده‌ایم. وی هم چنین افزود: "برای رهایی از انتکاء به نفت باید برای شفافیت حساب‌های ملی تلاش کرد، مالیات واقعی را ستاند و هزینه‌های جاری کشور را تنها و تنها از همین محل تامین کرد. حسابداران رسمی در این فرایند راهبردی می‌توانند نقشی موثر ایفاء کنند."

سخنران بعدی طهماسب مظاہری، وزیر امور اقتصادی و دارایی، بود که این بار در خانه‌ی خود با حسابداران رسمی سخن می‌گفت. مظاہری این بار هم به مشغله خطیب حسابداران رسمی در خصوص جلب اعتماد عمومی و شفافسازی اطلاعات پرداخت و حسابداران رسمی را مهم‌ترین عامل برای ایجاد نظم و انضباط مالی معرفی کرد.

در ادامه، ۱) عیسی شهسوار خجسته، رئیس سازمان امور مالیاتی، درباره‌ی زمینه‌های همکاری بین سازمان امور مالیاتی و جامعه حسابداران رسمی ایران، ۲) غلامرضا سلامی، رئیس شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران، در باب نقش حسابرسی صورت‌های مالی در تشخیص مالیات، ۳) هوشنگ نادریان، نایب رئیس شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران، پیرامون نقش و عملکرد حسابداران رسمی و قادر تشخیص مالیات در افزایش اعتماد عمومی به نظارت مالیاتی کشور، ۴) سید محمود حمیدی، درباره‌ی نگاهی به قانون مالیات‌ها از نظر حسابرسی مالیاتی، ۵) محمد شریعتی، در خصوص فرایند اجرای حسابرسی مالیاتی، ۶) منصور شمس‌احمدی در مورد دورنمای حسابرسی مالیاتی، ۷) رضا نظری، در زمینه‌ی انتظارات مالیات‌دهنگان، ۸) فرشاد اسکندری‌بیاتی، راجع به نگاهی به گزارش‌های حسابرسی مالیاتی صادره و ۹) محمدعلی بیک‌پور، در خصوص گزینه‌ای از مفاد قانون مالیات‌های مستقیم سخن گفتند.

سرانجام همایش با نشست هیات رئیسه مشکل از محمدقاسم پناهی، سید محمود حمیدی، محمد شریعتی و اصغر هشی به کار خود پایان داد.

سیستم‌های حسابداری و حسابداری مسئولیت

نیازهای سازمان را توجه به نظر بگیرید و ممکن است که برای این پروژه مالیاتی محدود باشد.

روپا دارایی

ترجمہ میں شود: ۱- کارائیں^۱، و ۲- اثربخشی^۲.

همان طور که می دانیم کارایی عبارت است از "میزان برونداد سازمان در مقابل واحدهای درون داد" و اثربخشی عبارت است از "درجه موفقیت سازمان در رسیدن به اهدافش یا این که سازمان تا چه اندازه و ظایافت را انجام می دهد".

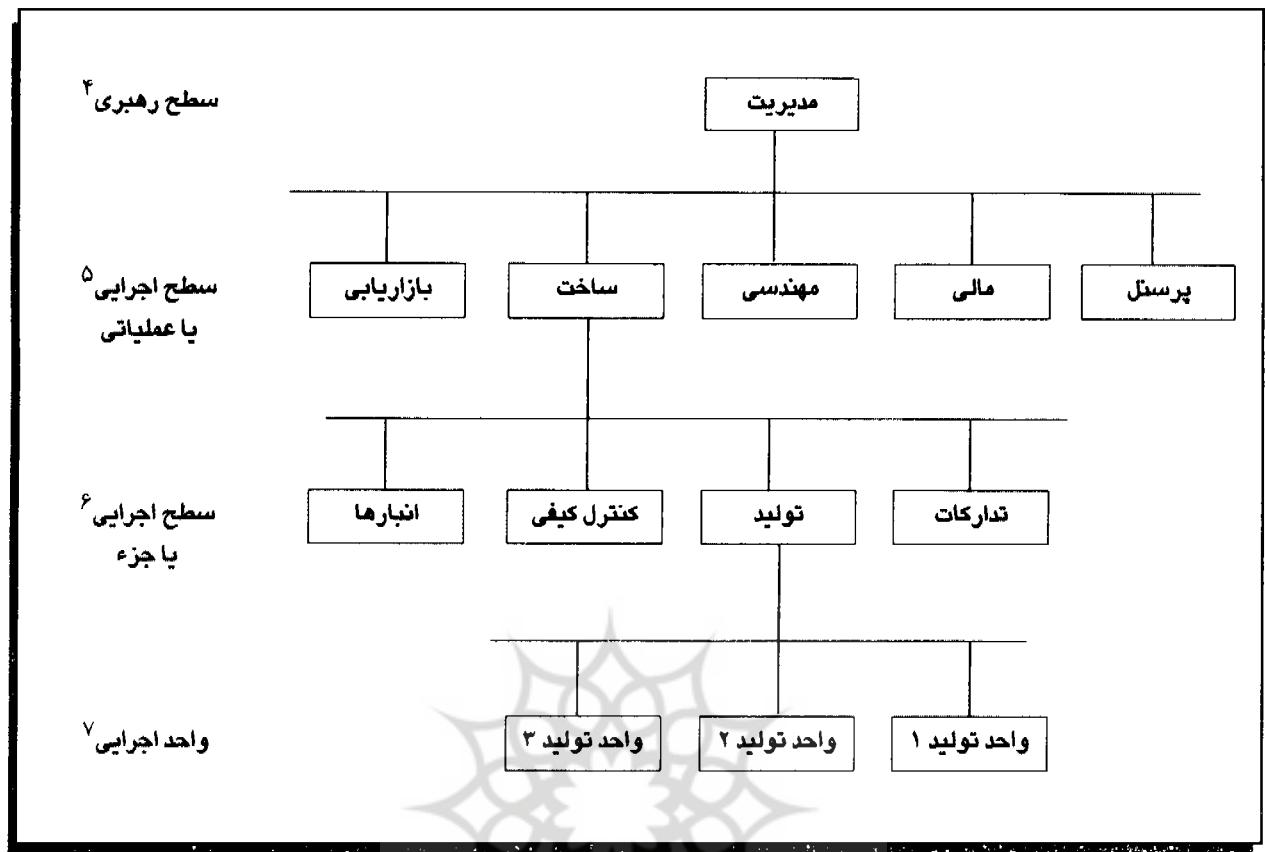
با توجه به نظریه سنتی سازمانی، سازمان تابع یک سلسله مراتب ارتباطی است که این سلسله مراتب به خوبی شناسایی و تعریف می‌گردد. بنابراین کارها می‌توانند با کارایی و اثربخشی مطلوب انجام پذیرد. در این نظریه به تفویض و تقسیم صحیح اختیار و مسئولیت به افراد تاکید می‌گردد و فرض بر این است که افراد سازمانی را می‌توان با کمترین مشکل کنترل و هدایت کرد و مدیریت براین امور احاطه‌ی کامل دارد. مدیریت در سطوح بالای سازمان اختیارات و مسئولیت‌های کامل اداره‌ی سازمان را به عهده دارد لیکن به منظور عملی نمودن کنترل‌های لازم بخشی از اختیارات و مسئولیت‌های خود را به مدیران اجرایی تفویض می‌نمایند که این گروه نیز به همین ترتیب به مسئولین رده‌ی بعد و همین‌طور این تفویض اختیارات و مسئولیت‌ها تا آخرین فرد اجرایی ادامه می‌یابد و هر سطح از تفویض یک رده سرپرستی و نظارت را تشکیل می‌دهد و تعداد قسمت‌ها یا واحدهای تحت نظارت در هر یک از سطوح دامنه‌ی کنترل^۳ را نشان می‌دهد. نمایشگر ۱ سطوح مختلف مدیریت را در یک سازمان نشان می‌دهد.

سیستم‌های حسابداری زمانی در تصمیم‌گیری مفیدند که متناسب با اهداف مدیریت طراحی شوند. این سیستم‌ها مهم‌ترین بخش سیستم اطلاعاتی هر سازمان هستند. سیستم حسابداری شبکه‌ای از ارتباطات صوری است که با ارائه اطلاعات به مدیران اجرایی، آن‌ها را در دستیابی به اهداف اصلی و فرعی تعیین شده از طرف مدیران عالی رتبه یاری می‌کند. از آن‌جا که سازمان‌های نوین همیشه در حال تغییر و تحول اند طراح سیستم حسابداری همواره اهداف، منابع موجود و ساختارهای سازمانی را تغییر می‌دهد تا بتواند انواع اطلاعات متناسب با اهداف مدیریت را گردآوری، طبقه‌بندی، محاسبه و گزارش کند.

بنابراین سیستم‌های حسابداری به عنوان ابزاری در تعیین اهداف و تاثیر گذاردن بر رفتار مدیریت نقش غالب را دارند، در واقع سیستم‌های حسابداری متناسب با تصمیم‌گیری و اجرای مدیریت، ابزاری جهت گردآوری، تفسیر و گزارشدهی اطلاعات اند که برای کمک به فرایندهای مدیریت صورت بندی می‌شوند. این سیستم‌ها وظیفه دارند اطلاعات مورد نیاز سازمان‌ها را تولید و ارائه کنند. این اطلاعات به سه نوع تقسیم می‌شوند:

- اطلاعات مربوط به ثبت نتایج
 - اطلاعات مربوط به جلب توجه
 - اطلاعات تصمیم‌گیری

۲) اصولاً وقتی از سیستم حسابداری صحبت می‌شود این سیستم در قالب یک سازمان مطرح می‌گردد و اغلب به دو واژه

استفاده می‌شود. در نتیجه میزان موفقیت هر واحد اجرایی در مدیران در سطح اجرا براساس اهداف کل اهداف جزء را تعیین می‌نمایند.

مدیران سطح رهبری اهداف کلی سازمان را تعیین می‌نمایند. مدیران در سطح اجرا براساس اهداف کل اهداف جزء را تعیین می‌کنند و به طور خلاصه با عنایت به نظریه‌ی سنتی، سازمان‌ها در راه دست‌یابی به اهداف خود به بالاترین کارایی تلاش می‌کنند که این کار را به وسیله‌ی سازماندهی و کنترل افراد انجام می‌دهند.

از نقطه نظر کنترل مدیریت، به دو دلیل، اطلاع از نحوه ارتباط هزینه‌ها به قسمت‌ها اهمیت دارد: (الف) ضرورت پی‌گیری مستولیت، (ب) ضرورت شناسایی قسمت‌های ضعیف در زمان‌های مختلف. بدین ترتیب، سیستم حسابداری می‌تواند هزینه‌ها را بر حسب مبدأ هزینه جمع‌آوری کند. و از این طریق حسابداری مستولیت اعمال می‌شود. این مرکز تجمع هزینه را مرکز مستولیت گویند. این مرکز با مرکز هزینه حقوق فرق دارد. در مرکز هزینه، هزینه‌های مستقیم قسمت و هزینه‌های غیرمستقیم خدماتی تسهیم شده جمع‌آوری می‌شود. در صورتی که در مرکز مستولیت هزینه‌هایی که در مبدأ هزینه ایجاد شده یعنی تنها هزینه‌های ایجاد شده در قسمت، به منظور اعمال کنترل، جمع‌آوری می‌شود.

حسابداری سنجش مستولیت یک سیستم گزارشگری اطلاعات است که داده‌های مالی را بر مبنای حوزه‌های مستولیت در یک سازمان طبقه‌بندی می‌کند و درآمد و هزینه از حوزه‌های عملیاتی را که جهت کنترل به مدیر واگذار می‌شود دسته‌بندی و گزارش می‌کند. در واقع حسابداری مستولیت یکی از فنون حسابداری است که جهت پاسخ‌گویی به نیازهای سازمان‌ها با توجه به نظریه‌ی سنتی سازمان ابداع گردیده است. این فن، کارایی و عملکرد هر مرکز مستولیت یا هر واحد اجرایی را ارزیابی می‌کند و نتایج به عنوان اطلاعات بازخورد برای اعمال کنترل

مدیریت کیفیت فراگیر، نظریه نهاد و سیستم حسابداری مدیریت

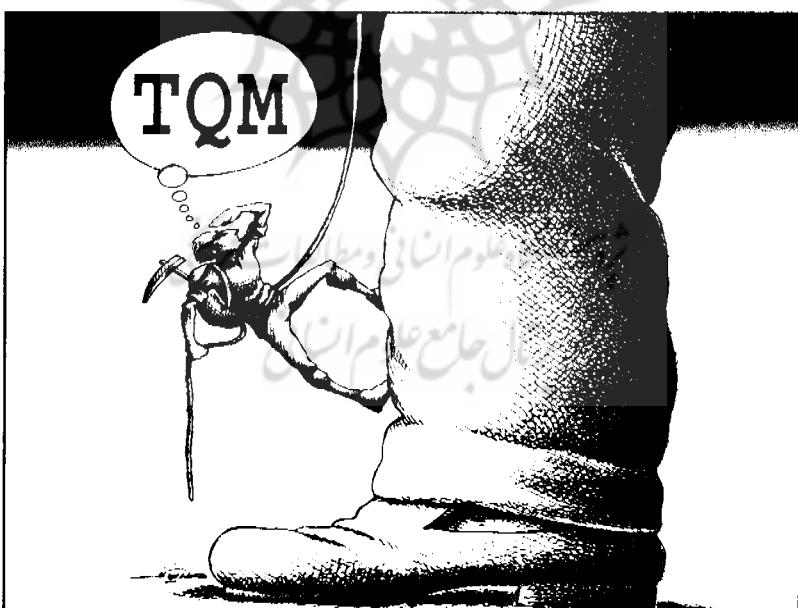
قسمت اول*

احمد یعقوب نژاد

مدیریت کیفیت فراگیر را اتخاذ می‌کند ممکن است مجبور به تعیین در سازوکارهای کنترل داخلی از جمله حسابداری مدیریت و روش‌های گزارشگری خود شود.

در سال‌های اخیر بسیاری از سازمان‌ها به منظور افزایش کیفیت به مدیریت کیفیت فراگیر روی آورده‌اند. در این

مقاله مدیریت کیفیت فراگیر عبارت است از مجموعه‌ای از مفاهیم و ابزار که به بهبود مداموم عملکرد افراد، گروه‌ها و سازمان‌ها می‌پردازد. افزایش شواهد تجربی در این ارتباط نشان می‌دهد، سازمان‌هایی که از مدیریت کیفیت فراگیر تبعیت می‌کنند، به اهدافی از

اشارة می‌کند که یک سازمان ممکن است از منظور بالا بردن فرهنگ سازمانی و فرهنگ کیفیت اقدام به اجرای مدیریت کیفیت فراگیر نماید تا به دلایل صرف‌افزایی و تکنیکی.

مقاله همچنین اشاره می‌کند، وقتی یک سازمان روش‌های جدید مدیریت همچون

مطالعه‌ای موردی از اتخاذ مدیریت کیفیت فراگیر و تغییرات در سیستم‌های حسابداری مدیریت در شرکت‌های ساختمانی نیوزیلند است. این مقاله روش‌های سازمانی در اجرای مدیریت کیفیت فراگیر را به عنوان یک راهبرد و اثرات بعدی آن در سیستم‌های حسابداری مدیریت ارزیابی می‌نماید و

اجرای مدیریت کیفیت فراگیر مهم می باشد، چراکه به کمک همه آنها سازمان قادر به خلاقیت، رقابت و سودآوری می شود. اگرچه بسیاری از افراد همچون جانسون (Johnson, 1994)، کوپر (Cooper, 1996) از مدیریت کیفیت فراگیر تمجید می کنند. دیگر محققان از جمله ایزامل (e.g. Ezzamel) و کانجی (KANJI, 1996) و ریاحی بلکوئی (Riahi-Belkaoui, 1993) به هزینه های قابل توجه اجرای مدیریت کیفیت فراگیر و سایر موانع در به کارگیری آن اشاره می کنند. تفسیر انتقادی ایزامل در سال ۱۹۹۴ نسبت به پایان نامه جانسون در همان سال درباره مزایای مدیریت کیفیت فراگیر قابل توجه است.

ایزامل در مقاله خود اظهار می کند: "به دنبال اجرایی، مدیریت کیفیت فراگیر مدیریت تمايل پیدا می کند که به استفاده از نوشتن جزء به جزء؛ وظایف و روشنها تاکید بیشتری نماید، به طوری که افراد را از کارشان تفکیک می کند. ولی با این وجود این موضوع مورد بحث قرار خواهد گرفت که سازمانها نه تنها به دلایل کارکردی و فنی بلکه بخاطر سایر هدف ها از جمله یک شکل شدن با هنجارهای سازمانی تصمیم به اجرای مدیریت کیفیت فراگیر می گیرند".

نویسندهایی همچون رابسن (Rabson, 1982)، بارنی (Barney, 1986a, 1986b)، هیل (Hill, 1991a)، پیتر (Peter, 1982)، پول (Powell, 1995)، پارمن (Majarro, 1992) واترمن (Waterman, 1991) استدلال می نمایند که مطابقت با کیفیت قابل قبول شرایطی را در جامعه ایجاد می کند که سازمانها می توانند از طریق نشان دادن تعهدات خود به اصول کیفیت منتفع شوند. جدا از منافع برتری رقابتی، تعهد به کیفیت می تواند منجر به ایجاد علائم و تصاویر تجارت جهت دسترسی به بازارهای مختلف شود.

اگرچه امروزه مدیریت کیفیت فراگیر به طور عمومی در اطلاعات غیر حرفه ای مورد استفاده قرار می گیرد، اما اهمیت و مفهوم آن مانند سایر فرایندهای سازمانی تنها در حیطه سازمانی اش درک می شود.

جانبداری می شود؛ توانا باشد.

هدف مقاله این است که درباره شکاف ایجاد شده بین اجرای سیستم مدیریت کیفیت فراگیر و سیستم حسابداری مدیریت بحث و گفتگو شود و به منظور رسیدن به این هدف، پرسشهايی به شرح زیر مطرح می نماید:

۱- چرا و چگونه سازمان برنامه های مدیریت کیفیت فراگیر را به کار می اندازد؟
۲- ویژگی های اصلی مدیریت کیفیت فراگیر در سازمان چیست؟

۳- تا چه اندازه انجام طرح های کیفیت و روش های آن نهادینه می شود؟

۴- چه تفاوتی بین سیستم های حسابداری مدیریت قبل و بعد از اجرای، مدیریت کیفیت فراگیر وجود دارد؟

در عین حال مقاله به جزئیات اولیه و چهارچوب مفهومی که برای درک موضوعات تحقیقی بالا اشاره شد می پردازد. سپس به ادبیات مدیریت کیفیت فراگیر و نقش سیستم حسابداری مدیریت در آن می پردازد. در بخش بعدی محیط کنترل کیفیت در نیوزیلند تشریح می شود.

این موضوع زمینه ای را برای تجزیه و تحلیل بعدی فراهم می سازد. روش تحقیق در بخش چهارم تشریح و نتایج تحقیق به دنبال آن در بخش پنجم آمده است. مقاله با یک بحث درباره نتایج به دست آمده به همراه اشارات ضمنی برای تحقیقات آتی پایان می یابد.

پایه نظری مدیریت کیفیت فراگیر ابزاری است مدیریتی به منظور ایجاد بهبود مداوم و مستمر در فعالیت سازمان. بهبود عبارت است از تولید محصولات و ارائه خدمات با

حداقل کیفیت با حداقل هزینه ممکن. فرهنگ مدیریت کیفیت فراگیر به وسیله چهار اصل کلیدی مشخص می شود:

- توجه مداوم به مشتریان؛
- تداوم در بهبود فعالیت؛
- مشارکت همگانی؛
- تمرکز بر روح واقعیت ها.

طریق داران مدیریت کیفیت فراگیر ادعا می کنند که چهار اصل کلیدی فوق همگی در

جمله ارتباط بهتر کارکنان، بهره وری بالاتر، وفاداری بیشتر مشتریان، افزایش سهم بازار و بهبود در سودآوری دست یافته اند.

جانسون (Johnson) در مقاله ای ارتباط بازیانه های مدیریت کیفیت فراگیر و نقش حسابداری مدیریت اشاره می کند، واحد های تجاری به منظور قابلیت رقابت و توان سودآوری، باید همیشه درک درست و کاملی از چگونگی رهبری افراد و رضایت مشتریان داشته باشند. مدیریت کیفیت فراگیر توجهش را به قدرت رقابتی در ساختار ارتباطات و اختیار دادن به افراد در حل مسائل به ویژه مسائلی که مانع از سودآوری ناشی از رضایت مشتری می شود، متمنک می نماید. توصیه های جدید در نوشه های حسابداری مدیریت نشان می دهد، زمانی که یک سازمان فلسفه مدیریت جدید را اتخاذ می کند، این عامل ممکن است منجر به تغییر در سازوکارهای کنترل داخلی و حسابداری مدیریت سازمان شود. از سیستم حسابداری مدیریت سازمان انتظار می رود تا اطلاعات به موقع، صحیح و مرتبط را در مورد عملکرد سازمان به سطوح مختلف مدیریت ارائه نماید.

سیستم حسابداری مدیریت سنتی توانایی کافی در جهت شناسایی هزینه های فرucht از دست رفته در ارتباط با بهبود کیفیت را ندارد. شانک و گاویندارجان (Shank and Govindarajan, 1994:16-17) در مقاله خود در مورد اندازه گیری هزینه کیفیت^۱ به عنوان یکی از جوانب استراتژی مدیریت هزینه، اشاره می کنند که: در هر روشی که سازمان انتخاب کند، کیفیت یک متغیر استراتژیک با اهمیت می باشد که حسابداری مدیریت نمی تواند برای مدت های زیادی آن را نادیده بگیرد. و به هر شکلی که باشد، سیستم کارای گزارشگری مدیریت باید به وضوح مسئله کیفیت را مورد توجه قرار دهد.

در اوایل توجه کمی به این موضوع می شد که چگونه و تا چه اندازه حسابداری مدیریت می تواند در برآوردن نیازهای اطلاعاتی مدیریت و پاسخ به این پرسش ها که چرا از یک فرهنگ جهت دار کیفیت

کیفیت به عنوان یک جنبه استراتژیک داشتند. در طی گسترش سیستم‌های پیچیده بازارسی، مفاهیم کیفی فقط به صورت سنتی خود به کار می‌رفتند. ولی با وجود این در اواسط دهه ۸۰ دولت نیوزیلند مبادرت به ایجاد اقتصاد بازار آزاد کرد.

بازار داخلی باز شد و انگیزه پاداش تجاری برای شرکت‌های محلی از بین رفت. شرکت‌های نیوزیلند درک کردند که باید با کام‌های مساوی با شرکت‌های بین‌المللی رقابت کنند. بسیاری از شرکت‌های نیوزیلند خود را با استانداردهای ایزو (ISO ۹۰۰۰) و هم چنین مدیریت کیفیت فرآگیر تطبیق دادند. مانند

(Grieve, 1990, Lowe et al., 1992; Meclintock 1993)

در سال ۱۹۹۷ بیش از ۱۲۰۰ شرکت نیوزیلند گواهینامه ایزو را دریافت نمودند. واضح است که رقابت شدید و انتظارات مشتریان در مورد کیفیت بیشتر؛ شرکت‌های NZ را مجبور کرد تا خود را با استانداردهای ایزو و مدیریت کیفیت فرآگیر تطبیق دهند.

(Batley, 1994; Needhom et al., 1997) عملکرد کیفیت فقط محدود به شرکت‌های خصوصی نمی‌شد. بسیاری از شرکت‌های بخش دولتی نیز مجبور به استفاده از این فرایند بهبود کیفیت شدند.

(Grieve, 1990, Loue et al., 1992; Meclintock, 1993; Fowler and Lord, 1995)

برای مثال وقتی شوراهای شهر تصمیم گرفتند که انجام قسمت اعظم خدمات مانند: جمع‌آوری زباله‌ها و راهداری را به بخش خصوصی عهده‌دار انجام این خدمات شود. گزارش شده که تعدادی از شوراهای شهری از شرکت‌کنندگان در مناقصه درخواست کردند که جهت اطمینان از

کیفیت ارائه این خدمات گواهینامه معترض در مورد برنامه بهبود کیفیت مانند مدیریت کیفیت فرآگیر ارائه دهند. بنابراین وقتی ارائه‌کنندگان این خدمات گواهینامه معترض بهبود کیفیت را ارائه می‌دهند دیگر نیاز نخواهد بود که بر خدمات ارائه شده توسط

به نظر می‌رسد که مدیریت کیفیت فرآگیر برای ارزیابی عملکرد کیفیت و نتایج ناشی از بهبود عملکرد سازمانی نیاز به اطلاعات مفصل سیستم حسابداری مدیریت، دارد. این اطلاعات باید علاوه بر اطلاعات مالی مسائل غیرمالی را نیز در برگیرد. در این ارتباط نظریه نهادی ایجاب می‌کند که این اطلاعات باید به شکل مناسبی در اختیار افراد سازمانی قرار گیرد و حتی نحوه ارائه این اطلاعات نیز نهادینه شود، به طوری که شکلی از فرهنگ سازمانی گردد.

بنابراین در این مطالعه؛ نظریه نهادی^۲

به تسخیر عوامل برون سازمانی از جمله فشارهای بازار، شدت رقابت؛ انتظارات مشتریان، اتحاجهای حرفه‌ای، ادراک عمومی و عوامل قانونی (قوانین، رهنمودها و استانداردهای کیفیت) که در اتخاذ مدیریت کیفیت فرآگیر و تغییر در سیستم حسابداری مدیریت موثر می‌باشد، کمک می‌نمایند. ادبیات ارتباط بین اجزای مدیریت کیفیت فرآگیر و حسابداری مدیریت همان طوری که در بالا بحث شد به درک اینکه چگونه و تا چه اندازه حسابداری مدیریت و حسابداران مدیریت در به کارگیری مدیریت کیفیت فرآگیر در یک سازمان می‌توانند نقش بازی کنند، کمک می‌نمایند.

وضعیت کیفیت در نیوزیلند طرح بهبود کیفیت در شرکت‌های نیوزیلند (NZ) با تغییر سیاست‌های حکومتی در طول اواسط دهه ۸۰ شروع شد. پیش از رژیم کنونی که در سال ۱۹۸۴ شد، پیش از رژیم کنونی که در سال ۱۹۸۴ شروع چشمی به جلو داشت، شرکت‌های نیوزیلندی چه از نظر میزان تولید محصولات و چه از نظر بالا بردن سطح ابداعات و کیفیت آمادگی کمی برای تطابق با تغییرات بازار رقابت جهانی داشتند.

بازار داخلی از رقابت خارجی محافظت می‌شد، و صادرات به وسیله سیاست‌های بخشودگی مالیاتی، وامهای صادرات و مجوزهای صادرات مورد حمایت قرار می‌گرفت.

در یک چنین محیط محافظت شده‌ای شرکت‌ها انگیزه کمی برای تمرکز روی

بخشی از مولفان استدلال می‌نمایند که محیط‌های تجاری همراه با عملیات تجاری و مقررات گوناگون در یک جامعه خاص می‌تواند رفتار شرکت‌های فرعی را تحت تاثیر قرار دهد. این تویینگان اظهار می‌نمایند که ممکن است سازمان‌ها سیستم‌ها، روش‌ها و سیاست‌های خاصی را از راه تقلید و استنساخ از یکدیگر برای شرح و اثبات مطابقت با عملیات نهادی شده؛ اتخاذ نمایند. از این رو در این مقاله این موضوع بحث می‌شود که تعهد به مدیریت کیفیت فرآگیر می‌تواند بوسیله یک مرجع قانونی یا هر شاخص سازمانی که قبل از توجه قرار گیرد.

بسیاری از محققان و دانشجویان حسابداری تصور می‌کنند که تغییرات در سیستم حسابداری مدیریت شرکت به منظور اتخاذ مدیریت کیفیت فرآگیر ضروری می‌باشد. بنا به گفته شانک و گاویندارجان (Shanik and Govidaranjan, 1994) برای اجرای مدیریت کیفیت فرآگیر، سازمان نیاز به یک سیستم حسابداری مدیریت جدید دارد که بتواند نیازهای اطلاعاتی مربوط به کیفیت را برای مدیریت ارائه نماید. امروزه در ادبیات حسابداری مدیریت اشاره می‌شود که سیستم حسابداری مدیریت سنتی (همچون سیستم هزینه‌یابی استاندارد) بیشتر به اندازه‌گیری کارایی برحسب دستیابی به هدف‌های بودجه توجه دارد. این موضوع منجر به این ادعا می‌شود که سیستم حسابداری مدیریت سنتی برای تعیین ارزش اقتصادی یک طرح مشخص یا برای انتخاب یک آلت‌رناتیو از بین چند راه حل؛ نامناسب می‌باشد و حتی سیستم حسابداری مدیریت سنتی می‌تواند مانع برای اجرای مدیریت کیفیت فرآگیر به حساب آید.

به عنوان مثال در سیستم حسابداری مدیریت سنتی وجود ضایعات عادی را حدی که نهادینه شده است قابل قبول می‌دانند اما در مدیریت کیفیت فرآگیر چنین چیزی برای ضایعات مجاز در نظر گرفته نمی‌شود، چرا که براساس اصول مدیریت کیفیت فرآگیر به بهود مستمر و همیشگی تاکید می‌شود.

گزارش‌های عملکردی و گزارش‌های سیستم حسابداری مدیریت بوده است. این استاد به شواهد بدست آمده از مصاحبه‌ضمیمه شده به علاوه اطلاعاتی از گزارش‌های صنایع خدمات دولتی، انجمن مشاوران مدیریت که دارای استانداردهای کیفیت بودند، انجمن‌های حرفه‌ای و شورای شهری جمع‌آوری شد. تاکتیک‌های گوناگون برای کنترل اعتبار و قابلیت اطمینان شواهد، به کار گرفته شدند که شامل triangulation across منابع اطلاعات، روش‌ها، کنترل مجدد نکات مشابه در مصاحبه‌شوندگان مختلف، دریافت باز خورد از شرکت‌کنندگان در مطالعه و بدست آوردن توضیحات نظری هم بود. به طور کلی یک درجه بالایی از اطمینان و پایداری بدست آمد.

پیشینه مطالعه موردی

مطالعه موردی در نیوزیلند براساس بررسی‌های انجام شده در شرکت ساختمانی دی‌تی‌ال (DTL) با مستولیت محدود برای مدیریت کوتاهی به کار گرفته شد. علت انتخاب دی‌تی‌ال این بود که دی‌تی‌ال از سیستم مدیریت کیفیت فراگیر استفاده می‌کرد و موافقت کرد که در این مطالعه شرکت کند. دی‌تی‌ال یک شرکت مهندسی ساختمانی در نیوزیلند می‌باشد که در تاریخ ۲۸ مارس ۱۹۶۳ تأسیس شده است یک خانواده درصد سهام این شرکت را در تملک دارد، درصد سهام این شرکت را در تملک دارد، ۲۴ درصد بقیه متعلق به ۶ سهامدار دیگر است. این شرکت خدمات گوناگونی از قبیل محوطه سازی، جاده‌سازی، گسترش ترمینال‌های اتومبیل، حفاری حمل و نقل عمومی بخصوص حمل فله‌ای و حمل ماشین‌آلات راه‌سازی ارائه می‌دهد. در سال ۱۹۹۶ دی‌تی‌ال گردشی معادل ده و نیم میلیون دلاری را گزارش کرد که مبلغ $\frac{1}{36}$ سود خالص از آن حاصل شد. جمع دارایی‌ها در ۳۰ ژوئن ۱۹۹۶ ۳/۷ میلیون دلار بود. در زمان مطالعه شرکت ۱۲۰ کارمند تمام وقت داشت. مدیر عامل دی‌تی‌ال رئیس هیئت مدیره^۴ شرکت نیز می‌باشد.

هیئت مدیره شرکت سه عضو دارد. گروه اول عهده‌دار نظارت به حسابهای، اموال اداری

موردي حتی اگر اشاره به آن به صورت ضمنی باشد یک تئوری قبلی قابل ملاحظه وجود خواهد داشت. برای اینکه کار یک محقق برای دیگران قابل درک باشد باید محقق در شکل دادن به مطالعه موردی خود تا حد امکان صریح بوده و مطلب را به صورت قابل درک مطرح کند.

اطلاعات در دو مرحله و در طول ۶ ماه جمع‌آوری شد. مطالعه مقدماتی در طی سال‌های ۱۹۹۵-۱۹۹۶ به منظور تحقیقات عمیق در مورد مسائل ایجاد شده تنظیم شد.

مرحله دوم که فاز تحقیقات مرکزی بود، به مدت ۴ ماه در طی سال‌های ۱۹۹۶ تا ۱۹۹۷ طول کشید. اطلاعات با استفاده از دو روش جمع‌آوری گردید. این دو روش شامل یک مصاحبه نیمه رسمی با ۲۰ درصد از کارمندان در سطوح مختلف و هم چنین یک مطالعه منظم و اصولی در اسناد شرکت‌هایی بود که سیستم حسابداری مدیریت، می‌باشد. مصاحبه‌شوندگان از رده‌های می‌برند. مصاحبه‌شوندگان از رده‌های مختلف سازمانی انتخاب شده که شامل اعضای هیئت مدیره، گروه مهندسی، گروه کنترل کیفی حسابداران پیمانکاران و کارگران ساده و رانندگان بودند یک جدول مصاحبه آماده شده بود که شامل چندین سوال بود که اساس مصاحبه را تشکیل می‌داد. این سوالات براساس ادبیات مدیریت کیفیت فراگیر و نقش سیستم حسابداری مدیریت از آن زاویه که قبل صحبت شد طراحی شده بودند. این جدول مصاحبه بسیار انعطاف‌پذیر بود. به عنوان مثال اگر مصاحبه‌شونده علاقه خاصی به موضوعات مربوطه داشت و مایل به توسعه آن بود به او اجازه داده می‌شد که این کار را انجام دهد. از طرف دیگر اگر مصاحبه‌شونده علاقه‌ای به روند سوالات نداشت آن موارد حذف می‌شدند. مصاحبه‌ها بین یک تا سه ساعت طول می‌کشند.

روش دوم برای جمع‌آوری اطلاعات، مطالعه براساس موارد نگهداری شده در بایگانی‌ها، جزوایات مختلف شرکت مانند اساسنامه شرکت، صورت جلسات هیئت مدیره، بایگانی‌ها، جزوایات مدیریت کیفیت فراگیر صورت‌های مالی حسابداری،

پیمانکار نظارت دائمی اعمال گردد. از این گذشته از طریق کنفرانس‌های منظم در مورد کیفیت و سازمان‌هایی نظری سازمان‌های ملی گواهی کیفیت نیوزیلند^۳ فرهنگ کیفیت در سطح عمومی در این کشور بالا رفته است. هم چنین وزارت بازارگانی نیز گواهی کیفیتی را ایجاد کرده است که این گواهی از طریق مراکز پیشرفته تجاری ارائه می‌شود.

از زمان ایجاد این گواهی از سال ۱۹۹۳ تاکنون ۳۵۰ موسسه تقاضای دریافت این گواهی را نموده‌اند. موسسات معتبری همچون سازمان استاندارد نیوزیلند؛ کسی‌بی‌ام‌جی پیت مارویک تلارس (KPMG Peat Marwick; Telarc) و دیگران نقش مهمی در مورد انتشار استانداردهای ایزو ۹۰۰۰ و همچنین اطلاع‌رسانی در مورد مدیریت کیفیت فراگیر به موسسات را به عهده داشته‌اند. مکلینتاک و فولر (McClintock 1993, Fowler 1996)

استراتژی تحقیق و منابع اطلاعات

انتخاب استراتژی مطالعه موردی روش اصلی اتخاذ شده در این تحقیق عبارت بود از مطالعه موردی غیرکمی. طبق نظر یین (Yin, 1989) روش مطالعه موردی، نسبت به طرحهای تجربی و زمینه‌یابی فواید بیشتری دارد.

ادبیات روش تحقیق به چند مورد از فرم‌های مطالعه موردی اشاره دارد: توصیفی، توضیحی، آزمایشی، اکتشافی و توضیحی. در این مقاله هر دو روش توصیفی و توضیحی برای تجزیه و تحلیل موردی به کار گرفته می‌شود. اولاً مایک تصویر توضیحی و ادراکی از روش‌های مدیریت کیفیت فراگیر و سیستم حسابداری مدیریت در مورد موسسات مورد مطالعه ارائه خواهیم کرد. ثانیاً یافته‌های مورد استفاده در تئوری‌های پایه مطرح شده در بخش دوم را مورد بحث قرار خواهیم داد.

همان طوری که روپرت اسکاپنس (Robert Scapens, 1990: 274) محققی تحت تاثیر تجربیات گذشته، تحقیقات قبلی، مقالات مطالعه شده و غیره قرار خواهد گرفت. بنابراین در هر مطالعه

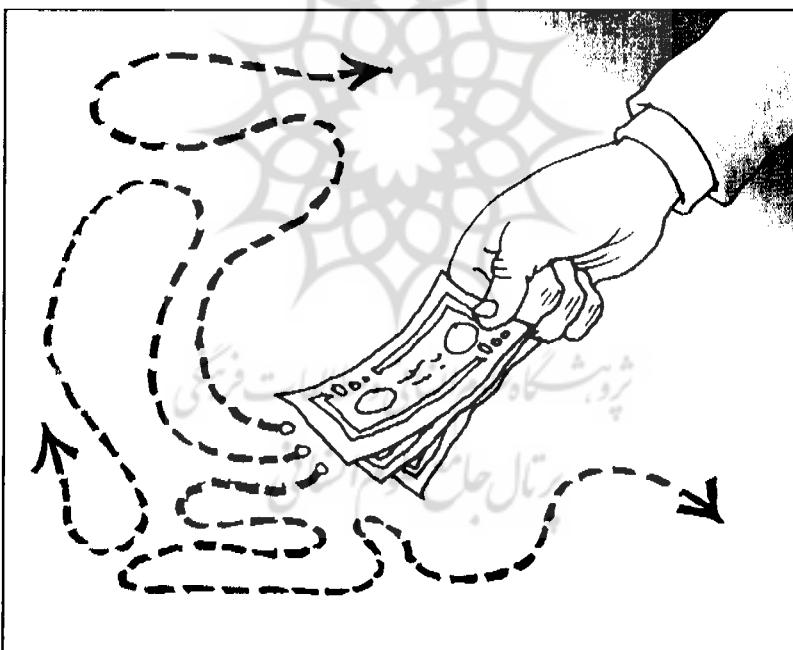
ملاحظات اساسی بودجه‌بندی سرمایه‌ای

میحید اسماعیل‌پور

ولی تصمیمات نامناسب می‌تواند منجر به ورشکستگی شرکت شود. نظر به اهمیت بالای این تصمیمات و مبالغ ریالی - ارزی درگیر در آن، مدیران مالی باید بکوشند این گونه تصمیمات را با دقت بیشتری طرح ریزی و ارزیابی کنند. در این مقاله کوشش می‌شود تا به مساهیت و اهمیت تصمیمات سرمایه‌گذاری بلندمدت و ملاحظات

اساسی و راهبردی در هنگام اتخاذ این گونه تصمیمات پرداخته شود.

تعریف بودجه‌بندی سرمایه‌ای
تصمیمات سرمایه‌گذاری یک شرکت معمولاً به عنوان تصمیمات بودجه‌بندی سرمایه‌ای شناخته می‌شوند. بودجه، برنامه‌ای است که جزئیات مقداری و ریالی فعالیتهای شرکت را برای یک دوره‌ی معین در آینده نشان می‌دهد. اصطلاح سرمایه‌ای به دارایی‌های ثابتی گفته می‌شود که در فرایند فیزیکی تولید کالاها و خدمات طی چند دوره مختلف توسط شرکت مورد استفاده قرار می‌گیرند. بودجه‌ی سرمایه‌ای، مخارجی را

شمار می‌رود که مضمون تصمیماتی برای به کارگیری وجهه جاری شرکت در دارایی‌های بلندمدت است. بلندمدت به دوره‌ای می‌گویند که بیش از یک سال باشد. البته انتخاب یک سال اختیاری است. اما به نظر می‌رسد که بهترین نقطه برای تفکیک هزینه‌های سرمایه‌ای و هزینه‌های جاری باشد. تصمیمات مربوط به تحصیص سرمایه بین سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت مختلف برای شرکت‌ها اهمیت بسیار زیادی دارد. این تصمیمات بنابر ماهیتی که دارند طی چندین سال آینده بر روی رشد، سودآوری، ریسک و ارزش شرکت‌ها تاثیر می‌گذارند. تصمیمات مناسب می‌تواند به افزایش سود شتاب بخشدند و ارزش شرکت‌ها را افزایش دهد.
۴۰

سرمايه گذاري به تقاضاي اضافي بازار پاسخ دهنده و سرمایه گذاری جدید شرکت نيز تنها به اراده هنرهای سنتگری پسندامد.

چهارمین عامل مهم، تهیه‌ی وجه برای اجرای تصمیمات بودجه‌بندی سرمایه‌ای است. اکثر شرکت‌ها با محدودیت منابع مالی مواجه‌اند و برای اجرای تصمیمات بودجه‌بندی سرمایه‌ای باید از قبیل اقدام به تامین مالی کنند. شرکت برای تامین وجهه مورد نیاز جهت اجرای تصمیمات بودجه‌بندی سرمایه‌ای به زمان نیاز دارد. بنابراین برای اتخاذ و اجرای تصمیمات بودجه‌بندی سرمایه‌ای می‌باشد مدت زمان کافی در اختیار شرکت باشد تا مدیران شرکت بتوانند وجهه مورد نیاز را با حداقل هزینه‌ی سرمایه و ریسک تامین کنند.

فرآورده تجربه ای پیش می‌گیرد که دستگاهی سرمهای این را اصولاً یک بسودجه‌ی سرمایه‌ای نشان دهنده‌ی مجموعه‌ای از سیاست‌ها است و با گذشت زمان همواره مورد تجدید نظر شرکت قرار می‌گیرد. حداقل پنج مرحله را می‌توان برای برنامه‌ریزی و کنترل مخارج مالکیت ارزش دار نمود.

- ۱- تشخیص و شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری،
 - ۲- برآورد و ارزیابی جریان‌های نقدی فرصت‌های سرمایه‌گذاری،
 - ۳- قبول یا رد فرصت‌های سرمایه‌گذاری براساس یک ضابطه‌ی پذیرش،
 - ۴- تصویب اجرای فرصت‌های سرمایه‌گذاری پذیرفته شده، و
 - ۵- نظارت، کنترل و ارزیابی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در حین اجرا.

در نوشته‌های مالی بر مرحله سوم - قبول یا رد فرصت‌های سرمایه‌گذاری براساس یک ضابطه‌ی پذیرش - تأکید زیادی می‌شود. تأکید زیاد بر این مرحله ممکن است ناشی از دو دلیل زیر باشد: اول آن که اجرای این مرحله به آسانی از طریق تجزیه و تحلیل روش‌های کمی امکان‌پذیر است. دوم آن که، این مرحله را کارشناسان و پژوهشگران مالی به عنوان مهم‌ترین مرحله می‌دانند. اما از دیدگاه نظری، همه‌ی مراحل بودجه‌بندی سرمایه‌ای دارای اهمیت یکسان است و نمی‌توان مرحله‌ای را مهم‌تر از مراحل دیگر دانست.

مشهادهای سرمایه‌گذاری

فرصت‌های سرمایه‌گذاری خود به خود اتفاق نمی‌افتد. بلکه آنها را بایستی شناسایی کرد یا به وجود آورد. انواع پیشنهادهای سرمایه‌گذاری ممکن است از سطوح مختلف بخش‌های شرکت ارائه شود. برخی از پیشنهادهای سرمایه‌گذاری را ممکن است مدیریت عالی سازمان یا اعضای هیئت مدیره ارائه دهند. مشارکت مدیریت عالی در ارائه پیشنهادهای سرمایه‌ای معمولاً به اقدامات راهبردی نظیر بسط و گسترش فعالیت شرکت و ورود به بازارهای جدید محدود می‌شود. پیشنهادهای سرمایه‌ای برای توسعه محصولات جدید ممکن است از بخش بازاریابی شرکت ارائه شود. برای مثال ممکن است مدیر بازاریابی گزارش دهد که مشتریان خواستار خرید کالاهای خاصی هستند که در حال حاضر

مشخص می‌کند که طبق برنامه برای دارایی‌های ثابت صرف می‌شود.
بودجه‌بندی سرمایه‌ای شامل فرایند تعیین، ارزیابی و تجزیه و تحلیل
و تصمیم‌گیری در مواردی است که باید در بودجه سرمایه‌ای ملحوظ
گردد. این فرایند در موفقتی یا شکست شرکت‌ها اهمیت حیاتی دارد، زیرا
تصمیمات مربوط به بودجه‌بندی سرمایه‌ای بیشتر از هر عامل دیگر در
ترتیم آینده شرکت دخالت دارد و از طرف دیگر، به طور جدی بر کلیه‌ی
واحدهای درون شرکت از قبیل تولید، بازاریابی و فروش، نیروی انسانی،
اداری و مالی و غیره تاثیر می‌گذارد.

چندین عامل دست به دست هم می‌دهند تا تصمیمات بودجه‌بندی سرمایه‌ای به عنوان یکی از پراهمیت‌ترین تصمیمات مدیران، خصوصاً مدیران مالی باشد اولین و مهم‌ترین عامل این است که نتایج تصمیمات بودجه‌بندی سرمایه‌ای بیش از یک دوره مالی دوام دارد، لذا تصمیم‌گیران انعطاف‌الازم را برای گرفتن تصمیم ندارند. در حقیقت تصمیم‌گیرنده با اتخاذ تصمیم، شرکت را برای یک دوره، یعنیده متعهد می‌سازد.

دو مبنی عامل مهم، پیش‌بینی نیاز به دارایی‌های سرمایه‌ای برای دوره‌های آینده است. نیاز به دارایی‌های سرمایه‌ای در دوره‌های آینده به میزان حجم فروش دوره‌های آینده بستگی دارد. پیش‌بینی میزان حجم فروش شرکت در دوره‌های آینده با توجه به تغییرات محیطی کاری بسیار است. به طور کلی، اشتباہ در پیش‌بینی میزان حجم فروش شرکت در دوره‌های آینده در بودجه‌بندی سرمایه‌ای تاثیر خواهد گذاشت و می‌تواند به اشتباہ در تصمیم‌گیری بودجه‌بندی سرمایه‌ای منتج شود. به طور مثال، اگر پیش‌بینی فروش سال‌های آینده به میزان زیاد صورت گیرد، دارایی‌های سرمایه‌ای بیشتری خریداری خواهد شد. حال اگر فروش واقعی سال‌های آینده کمتر از پیش‌بینی باشد، خرید دارایی‌های سرمایه‌ای (الف) موجب افزایش هزینه‌های نگهداری شرکت، و (ب) موجب راکد شدن وجوده شرکت می‌گردد. از طرف دیگر، اگر محصولات شرکت از میزان حجم فروش پیش‌بینی شده بیشتر باشد در این صورت شرکت ممکن است بخش زیادی از سهم بازار خود را از دست بدهد و آن را به شرکت‌های رقیب واگذار. مطمئناً باز پس گرفتن سهم بازار از دست رفته به انجام هزینه‌های سنگین تبلیغات و بازاریابی، پژوهش‌های فروش، اعطای تسهیلات اعتباری بیشتر به مشتریان، بهبود کفت محصول و ... نیاز خواهد داشت.

سومین عامل مهم، زمان اتخاذ تصمیمات بودجه‌بندی سرمایه‌ای است. تصمیمات بودجه‌بندی سرمایه‌ای می‌بایست در زمان مناسب اتخاذ و اجرا گردد. در صورتی که این تصمیمات در زمان مناسب اتخاذ و اجرا نگردد ممکن است موجب ایجاد هزینه‌های سنگین برای شرکت شود. بطور مثال اگر شرکتی با افزایش حجم تقاضا برای محصولات خود مواجه شود و در زمان مناسب تصمیم بودجه‌بندی سرمایه‌ای را اخذ و اجرا نکند، ممکن است در این فاصله‌ی زمانی، شرکت‌های رقیب با انجام

پیشنهادهای سرمایه‌گذاری ارائه شده در یک شرکت بسیار متنوع است و غالباً شرکت‌ها این پیشنهادها را در یکی از موارد زیر طبقه‌بندی می‌کنند:

- (۱) توسعه‌ی بازار محصولات فعلی،
- (۲) محصولات جدید و ایجاد بازار جدید،
- (۳) جایگزینی به منظور حفظ تداوم و فعالیت شرکت،
- (۴) جایگزینی به منظور کاهش هزینه‌های شرکت،
- (۵) پروژه‌های محیطی و ایمنی،
- (۶) تحقیقات و توسعه، و
- (۷) سایر.

برآورد و ارزیابی جریان‌های نقدی

داده‌هایی که برای قضایت و ارزیابی درباره‌ی پیشنهاد سرمایه‌گذاری ارائه می‌شود باید در قالب وجه نقد باشد، زیرا شرکت برای پرداخت هزینه‌ها و سود سهام به پول نقد نیاز دارد و اگر نتواند از محل سرمایه‌گذاری‌ها بازدهی نقدی به دست آورد، دیر یا زود شکست خواهد خورد. از آنجاکه وجود نقد (نه درآمد یا سود) در تمام تصمیمات شرکت در حکم مجوز تصمیم‌گیری است، پس عابدات یک پیشنهاد سرمایه‌گذاری باید در قالب وجه نقد ارائه شود. برای هر پیشنهاد سرمایه‌گذاری لازم است اطلاعاتی در مورد جریان‌های نقدی انتظاری آینده به دست آوریم تا بتوانیم تفاوت جریان‌های نقدی شرکت را (با توجه به قبول یا رد پیشنهاد سرمایه‌گذاری) تجزیه و تحلیل کنیم. اما برآورد جریان‌های نقدی (جریان‌های نقدی انتظاری آینده) یکی از مهم‌ترین و از طرفی مشکل‌ترین کارها در تجزیه و تحلیل پیشنهادهای سرمایه‌گذاری است.

به طور کلی جریان‌های نقدی یک پیشنهاد سرمایه‌گذاری را می‌توان به صورت زیر طبقه‌بندی کرد:

• مبالغ پرداختی برای تحصیل و راهاندازی یا شروع به کار پیشنهاد سرمایه‌گذاری؛ و	جریان‌های خروجی نقد
- هزینه‌هایی که به کار پیشنهاد سرمایه‌گذاری در طول عمر منفی خود به شرکت تحمیل می‌کند.	جریان نقدی
• مبالغ دریافتی ناشی از درآمددها و فروش یا جریان‌های ورودی نقد صرفه جویی که در هزینه‌های عملیاتی؛ و صرفه جویی می‌گردد.	جریان‌های ورودی نقد
• مبالغ دریافتی باست ارزش اسقاطات پیشنهاد سرمایه‌گذاری.	

در شرکت تولید نمی‌شود، یا خواستار تغییر و تنوع در کالاهای فعلی شرکت هستند. سپس مدیر بازاریابی این ایده را با بخش پژوهش بازاریابی برای تعیین کشش تقاضای بازار این کالاهای در میان می‌گذارد و از آنها می‌خواهد در این خصوص پژوهش کنند. اگر پژوهش بازاریابی شرکت مشخص کند که بازار قابل توجهی برای کالای مزبور وجود دارد، در این صورت مدیر بازاریابی از بخش مهندسی، تولید، مالی و حسابداری خواهد خواست که در مورد هزینه‌های تولید و بهای تمام شده این محصول نظر دهند. شرکت‌ها ممکن است دارای بخش‌های طرح و برنامه با تحقیق و توسعه باشند. برخی از پیشنهادهای سرمایه‌گذاری را بخش‌های طرح و برنامه با تحقیق و توسعه ارائه می‌دهند. زیرا بخش‌های طرح و برنامه با تحقیق و توسعه‌ی شرکت‌ها به طور مداوم درباره محصولات جدید، بهبود روش‌های تولید، بهبود کیفیت محصولات تولیدی شرکت، بهبود فرایند تولید و افزایش ظرفیت تولید پژوهش می‌کنند. بیشترین پیشنهادهای سرمایه‌گذاری را اغلب بخش تولید ارائه می‌دهد. یک پیشنهاد سرمایه‌گذاری از سوی بخش تولید ممکن است توسط معاون تولید و عملیات، مدیر تولید، کارشناسان تولید یا کارگران بخش تولید ارائه شود. برخی از پیشنهادهای سرمایه‌گذاری نیز ممکن است از سوی بخش‌های اداری، مالی و پرسنلی صورت گیرد.

از آنجا که پیشنهادهای سرمایه‌گذاری موجب تخصیص منابع مالی شرکت به منظور تحصیل درآمد یا کاهش هزینه‌ها می‌شود، لذا ممکن است شرکت‌ها روش‌های منظم و اصولی را برای ارائه پیشنهادهای سرمایه‌گذاری به اجرا گذارند. در ارائه ایده‌ها و پیشنهادهای سرمایه‌گذاری جدید معمولاً از دو سیستم استفاده می‌شود؛ سیستم بالا به پایین یا سیستم پایین به بالا. سیستم‌های بودجه‌بندی سرمایه‌ای که براساس آن پیشنهادهای سرمایه‌گذاری را مدیریت عالی ارائه می‌دهد، سیستم بالا به پایین خواند می‌شود. سیستم‌های بودجه‌بندی سرمایه‌ای که مستلزم پیشنهادهای سرمایه‌گذاری توسط کارگران، کارکنان و مدیران اجرایی است نیز سیستم پایین به بالا نامیده می‌شود. هر چند در اغلب شرکت‌های بزرگ از ترکیب این دو سیستم استفاده می‌شود، اما در دهه‌های اخیر در اغلب شرکت‌ها در کشورهای مختلف به دلیل گرایش بیشتر به عدم تمرکز، سیستم پایین به بالا بیشتر مورد توجه و استفاده قرار گرفته است. پتو و اسکات در مطالعه‌ی شرکت‌های امریکایی مشاهده کردند که آنها برای ارائه پیشنهادهای سرمایه‌گذاری از سیستم پایین به بالا استفاده می‌کنند و در حدود ۸۲ درصد از پیشنهادهای سرمایه‌گذاری را مدیریت و پرسنل تولید ارائه می‌دهند. در این پژوهش روشن شد که اگر چه پیشنهادهای سرمایه‌گذاری مطرح شده توسط مدیریت عالی در کل ناچیز است، اما باستثنی توجه داشت که ایده‌های سرمایه‌گذاری پرازدش را مدیریت عالی ارائه می‌دهد. زمینه ارائه پیشنهادهای سرمایه‌گذاری می‌تواند ناشی از (۱) وجود محركه‌های مالی، (۲) مطالعات و پژوهش‌های انجام شده در شرکت، کشور یا خارج از کشور، (۳) استفاده از بررسی‌های بازار، (۴) بهره گرفتن از نمایشگاه‌های بین‌المللی مختلف به منظور شناسایی محصولات یا فناوری جدید، باشد.

- ۱) هماهنگ کردن نلاش‌های سایر بخش‌های شرکت نظیر بخش‌های تولید، مهندسی، خرید و بازاریابی،
 - ۲) اطمینان یافتن از این که کلیه افرادی که در این برآوردها دخالت دارند، مفروضات اقتصادی را در نظر گرفته‌اند، و
 - ۳) اطمینان یافتن از این که انحراف بالایی بین برآوردها وجود ندارد.
- غالباً کارکنان مالی از دو اصل زیر کمک می‌گیرند تا از اشتباهات مربوط به برآوردها اجتناب کنند:
- (الف) تصمیم‌گیری بودجه‌بندی سرمایه‌ای باید بر مبنای جریان‌های نقدي استوار باشد، و
- (ب) فقط جریان‌های نقدي تفاضلی در تصمیم‌گیری رد یا قبول پیشنهادهای سرمایه‌گذاری در نظر گرفته شوند. منظور از اصطلاح تفاضلی، مقایسه‌ی میزان دریافت‌ها و پرداخت‌ها در یک سرمایه‌گذاری جدید با میزان دریافت‌ها و پرداخت‌های شرکت بدون سرمایه‌گذاری جدید است.

ارزیابی پیشنهادهای سرمایه‌گذاری پس از برآورد و ارزیابی جریان‌های نقدي، لازم است به منظور تصمیم‌گیری درباره قبول یا رد پیشنهادهای سرمایه‌گذاری، آنها را ارزیابی کرد. ارزیابی پیشنهادهای سرمایه‌گذاری را غالباً کارشناسان مالی انجام می‌دهند. این ارزیابی‌ها ممکن است کارشناسانی انجام دهند که هیچ‌گونه سوگیری نسبت به طرح‌ها و اراده دهنده‌گان طرح‌ها ندازند. برای مثال، کسانی که از روش کاربر در صنایع دفاع می‌کنند، ممکن است با طرح‌های پیشنهادی در خصوص استفاده از تجهیزات پیشرفته‌تر برای افزایش تولید و بهره‌وری مخالفت کنند و با غرض ورزی چنین طرح‌هایی را ارزیابی و نهایتاً رد نمایند. زیرا این چنین طرح‌هایی معمولاً موجب کاهش وابستگی تولید به نیروی انسانی و نهایتاً موجب بیکاری، اخراج یا بازخرید عده‌ای از کارکنان خواهد شد. در واقع کارشناسانی که از روش کاربر حمایت می‌کنند، در هنگام ارزیابی برآورد جریان‌های نقدي طرح‌های پیشنهادی سرمایه‌بر، دیدگاه‌های مغرضانه خود را دخالت می‌دهند و موجب رد طرح‌های پیشنهادی سرمایه‌بر می‌شوند. به همین قیاس، مدیران بازاریابی نیز ممکن است در هنگام پیش‌بینی فروش کالاهای تولیدی جدید، نسبت به فروش کالاهای جدید بسیار خوب‌بین باشند و در برآورد منافع حاصل از محصولات جدید پیشنهادی، دیدگاه‌های خوب‌بینانه خود را دخالت دهند. بنابراین افرادی که طرح‌های پیشنهادی را ارزیابی می‌کنند ممکن است افرادی صادق و مستقل باشند و دیدگاه‌های شخصی و فردی خود را در فرایند ارزیابی دخالت ندهند.

شرکت‌ها برای ارزیابی پیشنهادهای سرمایه‌گذاری، از معیارها و روش‌های مختلف ارزیابی استفاده می‌کنند. به عبارت دیگر برای ارزیابی یک پیشنهاد سرمایه‌گذاری باید از یک روش ارزیابی صحیح استفاده شود. یک روش ارزیابی صحیح ممکن است خصوصیات و ویژگی‌های زیر را دارا باشد:

باید توجه داشت که جریان‌های ورودی و خروجی نقد سالانه‌اند، یعنی وجود فقط یک بار در سال به داخل شرکت یا به خارج از آن جریان می‌یابند.

به مبالغی که برای تحصیل، راهاندازی یا شروع به کار پیشنهاد سرمایه‌گذاری از شرکت خارج می‌شوند، مبلغ سرمایه‌گذاری اولیه گفته می‌شود، یعنی: هزینه نصب و راهاندازی اولیه + هزینه‌های حمل و نقل + قیمت خرید نقدی = مبلغ سرمایه‌گذاری + اثرات مالیاتی ناشی از فروش دارایی‌های قدیمی (در صورت جایگزینی) ≠ میزان سرمایه درگردش اضافی به کار گرفته شده مبالغی که در طول عمر مفید طرح در هر سال به عنوان درآمد به شرکت وارد می‌شوند یا به عنوان هزینه از شرکت خارج می‌شوند، با هم مقایسه و حاصل آنها به عنوان جریان‌های نقدي خالص سالانه مشخص می‌شود. جریان‌های نقدي خالص سالانه به صورت زیر محاسبه می‌شود:

هزینه‌ی استهلاک + سود خالص = جریان‌های نقدي خالص سالانه

هزینه‌ی استهلاک به این دلیل به سود خالص اضافه می‌شود که هزینه‌ی نقدي نیست و هیچ‌گونه پرداخت نقدي را ایجاد نمی‌کند و فقط شیوه‌ای برای تخصیص بهای تمام شده دارایی به دوره‌های مختلف طی عمر مفید آن جهت کاهش مالیات پرداختی است. مبالغ بهای تمام شده سرمایه‌گذاریها تنها هنگام تحصیل دارایی به میزان هزینه نقد پرداختی ثبت می‌گردد و ارتباطی با عمر مفید دارایی ندارد. همچنین باید توجه داشت که بهره وام‌های دریافتی شرکت برای اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری در محاسبه سود خالص منظور نمی‌گردد. به عبارت دیگر در محاسبه‌ی جریان‌های نقدي خالص سالانه روش تامین مالی اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری نادیده گرفته می‌شود. زیرا روش تامین مالی در هزینه‌ی تامین مالی (نرخ تنزیل) انتعاکس می‌یابد و مزایای مالیاتی هزینه‌ی بهره نیز در آن ملحوظ می‌گردد.

در برآورد جریان‌های نقدي خالص سالانه عوامل متغیر زیادی وجود دارد و افراد و بخش‌های مختلف شرکت در این برآوردها دخالت دارند. برای مثال بخش بازاریابی باید فروش را از لحاظ مقدار و مبلغ بر مبنای اطلاعات خود از کشش قیمت، تاثیر اگهی‌ها، وضعیت اقتصادی، عکس العمل رقبا، روند سلیقه‌ی مشتریان برآورد کند. بخش تولید و مهندسی نیز باید هزینه‌ها و پرداختهای نقدي مرتبط با پیشنهادهای سرمایه‌گذاری یا صرفه‌جویی در هزینه‌های عملیات را برآورد کنند. بخش حسابداری ممکن است در زمینه‌ی برآورد هزینه‌ها و پرداختهای با بخش تولید و مهندسی همکاری کند.

چون پیش‌بینی دقیق هزینه‌ها و درآمدهای مربوط به طرح‌های پیچیده و بزرگ دشوار است، در نتیجه انحراف از برآوردهای مربوطه نیز می‌تواند تا حدودی قابل قبول باشد. کارکنان مالی در برآورد و ارزیابی جریان‌های نقدي نقش مهمی دارند. نقش کارکنان امور مالی در فرایند برآورد و ارزیابی شامل سه مورد زیر است:

حسابداری مدیریت استراتژیک^۱

ابوالقاسم فخاریان

نماینده انجمن حسابداران خبره ای ایران در کارگروه حسابداری
مالی و مدیریت (FMAC)

دارند. نمونه هایی از این محرک ها عبارتند از عواملی مانند مقیاس بنگاه و مزیت ها یا عدم مزیت های ناشی از آن، ارتباط بنگاه با مشتریان و عرضه کنندگان (وضعیت زنجیره ای ارزش)، سطح طرفیت های مورد استفاده و تاثیرات آن بر بهای تمام شده هی هر واحد محصول، موقعیت مکانی بنگاه و امثال هم.

احاطه به عوامل پیرامونی تاثیرگذار و دستیابی به استراتژی های متنضم ایجاد مزیت نسبی به شرح فوق مستلزم تحلیل مجموعه فرصت ها، تهدیدات، نقاط قوت و ضعف یا اصطلاحاً تحلیل SWOT و همچنین تحلیل زنجیره ای ارزش^۵ و تعیین نقش ارزش افزایشی هر یک از عناصر زنجیره های ارزش، از فروشنده ها تا مشتریان، است.

اهمیت یافی نقش و تاثیر عمیق عوامل محیطی برکار کرد بنگاه ها و رشد و توسعه ای رویکرد استراتژیک به اداره هی بنگاه بنا بر پیدایش و رشد مفهومی جدید به نام حسابدار مدیریت استراتژیک گردیده است و کاربرد و کارآئی روش های سنتی حسابداری مدیریت را کاهش داده و به تدریج منسخ می نماید. روش سنتی حسابداری مدیریت به مسائل زیر توجه می نمود:

* برنامه ریزی و کنترل یک دوره کوتاه مدت مالی (سالیانه)
* مقایسه هزینه های واقعی با بودجه طی دوره

حسابداری مدیریت در پیشبرد اهداف استراتژیک بنگاه ها داشته است در چنین شرایط پرمخاطره ای که عوامل بیرونی بر سرنوشت بنگاه اثر مستقیم دارند، مهم ترین راه کار برای پایداری شرکت ها عبارت از کسب مزیت رقابتی است که با توجه به عوامل زیر برای شرکت ها ارجاد می گردد.

(الف) برخورداری از استراتژی پیشگامی در مدیریت هزینه^۳: به این معنی که بنگاه نسبت به رقبای خود از اثربخشی بالاتری در صرف منابع و انجمان هزینه ها برخوردار باشد.
(ب) برخورداری از استراتژی تمایز^۴: به این معنی که بنگاه آن چنان محصولات و یا خدماتی را عرضه نماید که حتی الامکان منحصر به فرد باشد و رقبا نتوانند به سادگی محصول و خدماتی با ویژگی های مشابه، تولید و عرضه نمایند.

یکی از تمهداتی که برای اتخاذ پیشبرد استراتژی مزیت نسبی به کارگرفته می شود عبارت است از شناسایی محرک های هزینه ای استراتژیک و تلاش برای کاهش این گونه هزینه ها نسبت به رقبا. محرک های هزینه ای استراتژیک عواملی هستند که ساختار اصلی هزینه های بنگاه و رقبای آن را تشکیل می دهند. برخی از این محرک ها با شرایط اقتصادی صنعت مرتبط می باشند و بخشی به عواملی خارج از محدوده صنعت بستگی

رئیس هیئت مدیره شرکت شیمیابی ICI گفته است که سرنوشت این شرکت را بیشتر به عوامل خارجی و محیطی رقم می زند تا مسائل داخلی خود شرکت. وی مسائل و عوامل محیطی تاثیرگذار بر سرنوشت و کارکرد ICI را به شرح زیر بر می شمرد:
* نوسان های ارزی

* بهای نفت و منابع انرژی
* سیاست های مالی دولت آمریکا
* موقعیت تجارت خارجی ژاپن
امروزه تجربه های سایر شرکت هایی که در محیط رقابتی به کسب و کار اشتغال دارند نیز موید نظر رئیس هیئت مدیره شرکت ICI است. بنابر تحلیل ها و تجربه های موجود، عوامل و عناصر تاثیرگذار بر فعالیت ها و استراتژی های سازمان ها را می توان به قرار زیر ذکر نمود:

* شرایط کلی اقتصاد جهانی / کشور
* قوانین تاثیرگذار بر بنگاه (قانون تجارت، قانون مالیات و قانون کار)
* تحولات فناوری
* تحولات اجتماعی
* وضعیت بازار هدف شرکت / وضعیت رقبا
* موقعیت و قدرت چانه زنی مشتریان / فروشنده ها
* تهدید ناشی از ورود رقبای جدید و خطر پیدا شدن محصولات جایگزین
بنابر نظر پورت^۲ که سهم قابل ملاحظه ای در توسعه مقوله مدیریت استراتژیک و تبیین نقش

توجه به نقش مشتری در سودآوری یک دوره و دوره‌های آتسی و کوشش مشترک حسابداران مدیریت و مدیران و مسئولین بازاریابی مبحث جدیدی را در حسابداری به نام حسابداری بازاریابی⁹ مطرح ساخته است که ضمن آن به تجزیه و تحلیل سودآوری از مشتریان و بخش‌های مختلف بازار، سودآوری و گردنش نقدینگی هر یک از علائم تجاری و تحلیل موقعیت رقبا¹⁰، هزینه‌یابی چرخه‌ی حیات محصول¹¹ و امثال‌هم می‌بردازد.

تعداد قابل ملاحظه‌ای از ۵۰۰ شرکت برتر (Fortune 500) از حسابداری مدیریت استراتژیک بهره‌مند هستند و با تحلیل هزینه‌ها بر پایه‌ی استراتژی به برنامه‌ریزی دقیق استراتژیک و کنترل پیشبرد استراتژی‌ها می‌بردازند. برای به کارگیری حسابداری مدیریت استراتژیک، ضروری است حسابداران از حوزه‌ی تخصصی خود فراتر روند و در مدیریت عمومی بنگاه، تدوین استراتژی کلان بنگاه، توسعه بازار و محصول مشارکت نمایند.

1- strategic management accounting (SMA)

2- Porter

3- cost leadership strategy

4- differentiation strategy

5- customer relationship analysis

6- Bromwich

7- marketing accounting

8- brand management

9- value chain analysis

10- competitors data analysis

11- life cycle costing

1- Pathway to Progress, M.Bromwich, CIMA publication 1999.

2- Customer Orientation and SMA. Timo Hyvonen, University of Tempere, Finland.

3- Strategic Planners Lend the Pack. Journal of Accountancy Dec.2001.

4- Financial Management, Feb.2002.

بنابر اعتقاد پورتر سیستم حسابداری مدیریت وظیفه‌دار تهیه و ارائه‌ی اطلاعات تحلیلی هزینه و سودآوری استراتژی‌های اتخاذ شده بازارهای هدف، مشتریان و ساختار زنجیره‌ی ارزش می‌باشد. وجه دیگر حسابداری مدیریت استراتژیک ناظر بر استفاده از اطلاعات حسابداری برای ایجاد ارتباط بین اجزاء سازمان و عناصر پیرامون سازمان و کمک به تحقق استراتژی‌ها می‌باشد.

ایجاد دیدگاه استراتژیک در حسابداری مدیریت مستلزم آن است که نقش حسابداری از دو جنبه تحول پیدا کند. نخست آن که هزینه‌ها با استراتژی پیوند بایند و بین منظور تحلیل هزینه‌ها بر مبنای استراتژی صورت پذیرد. دیگر آن که اطلاعات مربوط به ساختار هزینه‌های رقبا منظماً تجزیه و تحلیل شود و با مقایسه‌ی آن‌ها کوشش به عمل آید تا باکاهش هزینه‌ها نسبت به رقبا به مزیت نسبی دست یافته. امروزه در کشورهای پیشرفته بالغ بر یک میلیارد دلار در سال صرف دریافت خدمات مشاوره‌ای برای تحلیل هزینه‌ها در چارچوب حسابداری مدیریت می‌گردد. در سال ۲۰۰۰ تحقیقی را انجمان حسابداران

خبره‌ی مدیریت انگلستان (CIMA) در زمینه‌ی کاربرد حسابداری مدیریت در سازمان‌ها و شرکت‌ها انجام داد. برای این تحقیق شرکت‌هایی انتخاب شدند که از لحاظ مشتری گرایی و بازارگرایی از نام و اعتبار برخوردار بودند. حاصل و نتیجه‌ی عمله تحقیق این بود که در این شرکت‌ها همکاری و همنظری قابل ملاحظه‌ای بین حسابداران مدیریت با مدیران و مسئولین بخش بازاریابی وجود دارد. مثلاً در زمینه‌ی تحلیل سودآوری از مشتریان⁷ و مدیریت نام تجاري و محصولات⁸، شرکت

همکاری بین واحدهای امور مالی و بازاریابی اجتناب ناپذیر است. در این زمینه حسابداری مدیریت استراتژیک می‌کوشد اطلاعات و تحلیل‌های سودمند از نقش و تأثیرات هر یک از عنوانی و علائم تجاري برسودآوری و نقدینگی شرکت ارائه نماید و مبانی و روش‌های ارزشیابی علائم تجاري را به دست دهد.

۳- اتکاء بر ارقام تاریخی

در این محدوده، حسابداری مدیریت سنتی اصطلاحاً درون‌گرا و کوتاه‌نگر یافی مانده است. با اهمیت‌یابی محرکه‌های جدید هزینه در نگاه استراتژیک به بنگاه و تکیه بر زنجیره‌ی ارزش، دیگر شیوه‌ی گذشته‌ی حسابداری مدیریت که عمدها درون‌گرا بود کاربرد نخواهد داشت و توجه به عوامل بیرونی از جمله رقبا و مشتریان در تحلیل هزینه‌ها و درک شیوه‌ی اعمال مدیریت هزینه‌ی استراتژیک الزاماً شده است.

مراحل و شیوه‌ی اعمال مدیریت هزینه است: استراتژیک به قرار زیر است:

(الف) تعیین زنجیره‌ی ارزش بنگاه

(ب) شناسایی مجموعه‌ی فعالیت‌هایی که برای مشتریان ایجاد ارزش می‌نماید.

(ج) اختصاص منابع به فعالیت‌های ارزش‌زا در کل زنجیره‌ی ارزش

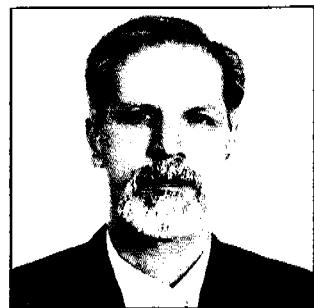
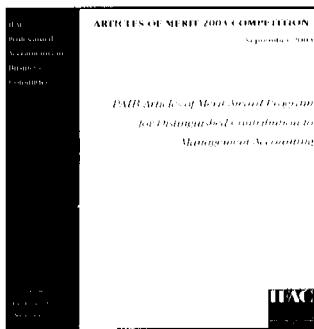
(د) شناسایی محرکه‌های هزینه برای هر فعالیت به منظور تعیین منابع مورد نیاز هر فعالیت و در نهایت تعیین کل هزینه‌ی مجموعه‌ی زنجیره‌ی ارزش

(ه) ایجاد مزیت رقابتی پایدار از طریق اعمال مدیریت بر هزینه‌ها

تفیر و تحولات حاصله و فضای جدید کسب و کار بنگاه‌ها شیوه‌ی جدیدی از حسابداری را می‌طلبد که بدان حسابداری مدیریت استراتژیک می‌گویند. حسابداری اطلاعات برای تصمیم‌گیری با تاکید بر عوامل بیرونی تاثیرگذار بر سازمان است.

آقای بروم و پیج⁶ رئیس پیشین انجمان حسابداران خبره‌ی مدیریت انگلستان (CIMA) تعریف زیر را از مفهوم حسابداری مدیریت استراتژیک به دست می‌دهد:

"حسابداری مدیریت استراتژیک عبارت است از تهیه و تحلیل اطلاعات مالی در خصوص بازار هدف محصولات بنگاه، میزان و ساختار هزینه‌های رقبا، کنترل پیشبرد استراتژی‌های بنگاه و مقایسه‌ی موفقیت رقبا در تحقق استراتژی‌ها در بازار هدف."

فخاریان بار دیگر عضو هیئت داوری انتخاب مقالات برتر جهان شد

فخاریان پس از اتمام دوره کارشناسی ارشد در دانشکده حسابداری و علوم مالی نفت به انگلستان رفت و در آنجا تحصیلات خود را در رشته حسابداری مدیریت به پایان رسانید و به عضویت انجمن حسابداران خبره‌ی مدیریت انگلستان (CIMA) درآمد. وی با تلفیق دانش نظری و تجربه گستردۀ در به کارگیری مفاهیم و فنون حسابداری صنعتی و حسابداری مدیریت توانسته است با تلاش‌های زیر در توسعه حسابداری مدیریت در ایران موثر واقع شود:

- پایه گذاری و راه‌اندازی دوره‌ی حسابداری خبره‌ی مدیریت (CIMA) در ایران
- برگزاری سمینارهای تخصصی و گوناگون در زمینه‌ی حسابداری مدیریت
- تدریس مباحث حسابداری مدیریت در دانشگاه‌ها و دوره‌های آموزشی مختلف
- تهیه و انتشار مقالات متعدد در زمینه حسابداری مدیریت (از جمله مقالاتی که طی دوسال گذشته منظماً تحت عنوان نوآندیشی در حسابداری مدیریت در مجله حسابدار به چاپ رسانده است).

ابوالقاسم فخاریان عضو شورای عالی و نایب رئیس انجمن حسابداران خبره‌ی ایران برای دومین سال متوالی به عضویت هیئت داوری انتخاب مقالات برتر سال جهان در زمینه‌ی حسابداری مالی و مدیریت درآمد، و در انتخاب مقالات برتر جهان در سال ۲۰۰۳ داوری کرد. انتخاب مقالات برگزیده‌ی سال در حوزه‌ی حسابداری مالی و مدیریت همه ساله توسط کارگروه حسابداری مالی و حسابداری مدیریت (FMAC) وابسته به کنفردراسیون جهانی حسابداران (IFAC) که مقر آن در نیویورک است صورت می‌پذیرد. گفتنی است که نام FMAC اخیراً به PAIBC تغییر یافته است.

در چارچوب این رقابت، انجمن‌های حرفه‌ای حسابداری سراسر دنیا مقالات اعضا خود را بدون ذکر نام نویسنده و انجمن مربوط برای بررسی و انتخاب به FMAC ارائه می‌نمایند که توسط هیئت داوران بررسی، ارزیابی و امتیازدهی می‌شود. در حال حاضر هیئت داوران مركب از پنج نفر از انجمن‌های حسابداران خبره‌ی کشورهای کانادا، هلند، استرالیا، ایتالیا و ایران است.

از مجموع مقالاتی که جهت بررسی و ارزیابی به هیئت داوران ارائه می‌شود، هر ساله ۱۰ مقاله به عنوان مقالات برتر انتخاب می‌شود و از طریق IFAC برای استفاده‌ی حسابداران سراسر جهان انتشار می‌یابد. همه مقالات قبلاً باید در یک مجله‌ی معتبر به چاپ رسیده باشند. جایزه‌ی برترین مقاله‌ی سال ۲۰۰۳ به مقاله‌ی "پیوند راهبرد با ارزیابی متوازن" نوشته‌ی پیتر بروئر از سوی انجمن حسابداران مدیریت آمریکا (IMA) ارائه شده بود.

انجمن حسابداران خبره‌ی ایران انتخاب و عضویت ابوالقاسم فخاریان در هیئت داوری انتخاب مقالات برتر FMAC را به وی و اعضای محترم انجمن تبریک می‌گوید و امید دارد که این حضور و مشارکت در خدمت توسعه و اعتلای حسابداری مدیریت در ایران قرار گیرد.

اخبار آیفک

مطالبی که در این بخش جاپ شده ترجمان خبرنامه‌های آیفک (قدراسبوون بین‌المللی حسابداران) است.

رهنمود جدیدی را درباره‌ی استفاده‌ی حسابسان از ادعاهای جنبه‌های کیفی شواهد حسابرسی به دست می‌دهد.

دیتر مرتین، صدر IAASB مذکدا می‌گوید که: "این تغییرات برای حسابرسی دوره‌های عالی که از ۱۵ دسامبر سال ۲۰۰۴ یا پس از آن آغاز می‌شوند لازم الاجرا خواهد بود.

استانداردهای حسابرسی بین‌المللی زیر برای حسابرسی دوره‌های مالی که قبل از ۱۵ دسامبر ۲۰۰۴ آغاز شده‌اند یا آغاز خواهند شد کماکان معتبر است.

● استاندارد حسابرسی بین‌المللی ۲۰۰، اهداف و اصول عمومی ناظر بر حسابرسی صورت‌های مالی،

● استاندارد حسابرسی بین‌المللی ۳۱۰، شناخت کسب و کار،

● استاندارد حسابرسی بین‌المللی ۴۰۰، ارزیابی ریسک و کنترل داخلی،

● استاندارد حسابرسی بین‌المللی ۴۰۱، حسابرسی سیستم‌های اطلاعاتی رایانه‌ای، و

● استاندارد های حسابرسی بین‌المللی، شواهد حسابرسی.

استاندارد فوق زمانی ملغی خواهند شد

افزون بر این، IAASB تغییراتی را در استاندارد حسابرسی بین‌المللی ۲۰۰، اهداف و اصول عمومی ناظر بر حسابرسی صورت‌های مالی، و مدل ریسک حسابرسی به عمل آورد.

مدل ریسک استانداردهای حسابرسی بین‌المللی حسابسان را قادر می‌سازد تا بر زمینه‌هایی متمرکز شوند که ریسک بیشتری از کژنمایی صورت‌های مالی وجود دارد. پیش‌بینی می‌شود که اجرای استانداردهای جدید کیفیت حسابرسی‌ها را از طریق پیوند بین رویه‌های حسابرسی و ریسک‌های ارزیابی شده افزایش دهد.

افزون بر دیگر الزامات جدید، حسابسان از این ملزم هستند که:

● رویه‌های حسابرسی را برای کسب شناخت بیشتر از واحد اقتصادی و محیطش از جمله کنترل داخلی انجام دهنند؛

● ارزیابی ریسک کژنمایی‌های با اهمیت را در تمام موارد انجام دهند و ارزیابی‌های دقیق‌تری را به عمل آورند؛ و

● رویه‌های حسابرسی بیشتری را طراحی و اجراء کنند که به ریسک‌های ارزیابی شده پیوند دارند.

استاندارد حسابرسی بین‌المللی ۵۰۰، شواهد حسابرسی.

(نیویورک / ۳۱ اکتبر ۲۰۰۳) - هیات استانداردهای حسابرسی و اطمینان بخشی بین‌المللی (IAASB) وابسته به آیفک استانداردهای جدیدی را برای بهبود کیفیت حسابرسی در گستره‌ی جهان منتشر ساخت.

این استانداردها حسابسان را ملزم می‌کنند تا ارزیابی بهتری از ریسک حسابرسی به عمل آورند. الزامات جدید بیانگر تغییرات مهمی در استانداردهای حسابرسی‌های مستحکمی برای طرح‌های در دست اقدام به دست می‌دهد.

استانداردهای بین‌المللی جدید حسابرسی عبارت‌اند از:

● استاندارد حسابرسی بین‌المللی ۳۱۵، شناخت واحد اقتصادی و محیطش و ارزیابی ریسک کژنمایی با اهمیت.

● استاندارد حسابرسی بین‌المللی ۳۳۰، رویه‌های حسابسان در واکنش به ریسک‌های ارزیابی شده.

● استاندارد حسابرسی بین‌المللی ۵۰۰، شواهد حسابرسی.

برنامه‌ی اعطای جواز به نوشتارهای برتر بدان سبب طراحی شده است تا نوشتارهای منتشره در مجلات حسابداری سراسر دنیا که سهم متمایز و با ارزشی را در جهت پیش‌بود حسابداری مدیریت داشته‌اند بازشناسی کند. نوشتارهای برگزیده‌ی سال ۲۰۰۳ را سردیران مجلات وابسته به انجمن‌های عضو آیفک معرفی کرده‌اند.

این نوشتارها قبلاً در سال ۲۰۰۲ در مجلات مربوط به چاپ رسیده بودند. ۵ نسخه‌ی چاپی کتاب نوشتارهای شایسته‌ی ۲۰۰۳ را می‌توان به بهای ۲۵ دلار از کتاب فروشی برخط آیفک به نشانی www.ifac.org/store یا با تلفن ۹۳۴۴-۲۸۶-۱۲۱۲ خریداری کرد.

در حال حاضر اعضای آیفک مشتمل بر سازمان‌ها و انجمن‌هایی از ۱۵۳ کشور است. این انجمن‌ها نماینده‌ی بیش از دو میلیون حسابدار شاغل در حرفه‌های حسابداری عمومی، آموزش، حسابداری دولتی، صنعت و تجارت هستند.

هدف کارگروه حسابداران حرفه‌ای شاغل در شرکت‌های ارتقاء حرفه‌ی حسابداری از طریق تشویق و تسهیل توسعه‌ی جهانی و مبادله‌ی دانش و برتری شیوه‌ی عمل است. این کارگروه هم چنین می‌کوشد تا علوم را از ارزش خدمات حسابداران حرفه‌ای شاغل در شرکت‌های انتفاعی آگاه سازد.

فراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC) مجموعه‌ای از نوشتارهای برنده‌ی جایزه را منتشر کرد. این نوشتارها به مهم‌ترین موضوعاتی می‌پردازند که عمدتاً حسابداران حرفه‌ای شاغل در شرکت با آن رویارو هستند. این مجموعه که نوشتارهای برتر ۲۰۰۳ نام دارد شامل نوشتارهایی است که کارگروه حسابداران حرفه‌ای شاغل در شرکت منتشر کرده است.

نوشتار "پیوند دادن راهبردها با ارزیابی متوازن" به قلم پیتر بروئر عضو انجمن حسابداران مدیریت آمریک (IMA) برندی جایزه‌ی اول شد. این نوشتار، که برای اولین بار در مجله‌ی انجمن حسابداران مدیریت آمریکا، "امور مالی راهبردی"، منتشر شد به این موضوع می‌پردازد که چرا شرکت‌ها برای پیوند دادن راهبردهایشان با اندازه‌های عملکرد ناتوانند و چرا مهم‌ترین گام در ایجاد یک کارت ارزیابی متوازن عبارت از تعریف راهبردها است.

دیگر نوشتارهای برنده‌ی جایزه به موضوعات زیر می‌پردازند:

- مدیریت پیمان‌ها
- اجرای راهبردهای تجارت الکترونیکی
- هیات نظارت شرکت سهامی و حسابداران مدیریت
- مدیریت بها و ارزش آفرینی
- شیوه‌ی حسابداری ترکیب‌های تجاری
- حسابداری مدیریت محیط زیست
- کتاب پیش‌گفته را می‌توان به رایگان از کتاب فروشی برخط آیفک به نشانی

که استانداردهای حسابرسی مربوط به ریسک حسابرسی و تغییرات به عمل آمده در استاندارد حسابرسی بین‌المللی ۲۰۰ لازم‌الاجرا شود.

دیگر استانداردهای حسابرسی بین‌المللی کنونی به جنبه‌های خاص حسابرسی می‌پردازند. تغییرات در این استانداردها نیز در اوایل ۲۰۰۴ به عمل خواهد آمد تا از انطباق و سازگاری آنها با استانداردهای حسابرسی بین‌المللی مربوط به ریسک حسابرسی اطمینان حاصل شود.

استانداردهای حسابرسی بین‌المللی جدید در کنار تمام رهنمودهای دیگر IAASB را می‌توان به رایگان از www.ifac.org/store بازگذاری کرد. در حال حاضر اعضای آیفک مشتمل بر سازمان‌ها و انجمن‌هایی از ۱۵۳ کشور است. این انجمن‌ها نماینده‌ی بیش از دو میلیون حسابدار شاغل در حرفه‌های حسابداری عمومی، آموزش، حسابداری دولتی، صنعت و تجارت هستند.

وظیفه و نقش IAASB بهبود استانداردهای حسابرسی و اطمینان‌بخشی، و کیفیت و یکسانی شیوه‌های عمل حسابرسی در گستره‌ی جهان، و بالطبع تقویت اعتماد عمومی به حرفه‌ی حسابرسی و خدمت در جهت منافع عموم مردم است.

معرفی موسسات حسابرسی

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو انجمن حسابداران خبره ایران

خبره ایران

در اجرای مصوبه شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران و به استناد ماده ۱۰ اساسنامه انجمن بدین وسیله موسسات حسابرسی عضو انجمن حسابداران خبره ایران که حداقل شرکاء آنها حسابداران مستقل عضو انجمن می باشند، به شرح زیر و به ترتیب الفبا معرفی می گردند.

فهرست

- ۱-آزمودگان
- ۲-آزمون
- ۳-آزمون سامانه
- ۴-آریاروش
- ۵-آگاه حساب
- ۶-امجدتراز سپاهان
- ۷-ایران مشهود
- ۸-اصول پایه
- ۹-ارکان سیستم
- ۱۰-بهراهمشار
- ۱۱-بیات رایان
- ۱۲-بیداران
- ۱۳-حسابرسین
- ۱۴-خبره
- ۱۵-دایرایان
- ۱۶-دش و همکاران
- ۱۷-رامیند و همکاران
- ۱۸-سخن حق
- ۱۹-شرکت
- ۲۰-فراز مشمار
- ۲۱-ممیز
- ۲۲- مجربان پویا
- ۲۳-همیار حساب
- ۲۴-نوآندیشان

انجمن حسابداران خبره ایران

تلفن‌های ۸۹۰۲۹۲۶

۸۹۰۵۹۲۰

فaks ۸۸۹۹۷۲۲

EMail: Anjoman@systemgroup.net

info@iranianica.com

موسسه حسابرسی آزمون
عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- فریدون کشانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- علی غریف‌گلزار (حسابدار رسمی)
- جواد کوهزاد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرس عملیاتی، حسابرس مالیانی، بازرگانی، ارائه خدمات حسابداری، مشاوره مالی و مالیانی، طراحی سیستم، نرم‌افزار و مشاوره مالی و مالیانی
تلفن: ۸۰۰۰۸۷۱
فاکس: ۸۰۱۲۲۱۵۰
نشانی: کارگر شمالی، ۴۴۶، طبقه دوم
صندوق پستی: ۱۴۳۹۵/۷۱۶
Email: keshani@systemgroup.net

موسسه حسابرسی آزمون سامانه
عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- عبدالرضا (فرهاد) نوربخش (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- علی اصغر نجفی‌مری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- حسین قاسمی روچی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: طراحی سیستم، مشاوره مالی و مالیانی
نشانی: خیابان بهار شیراز تقاطع شهروردي جنوبی
شماره: ۹۷
تلفن: ۷۵۲۷۴۵۸
فاکس: ۷۵۳۷۹۴۲
نشانی: میدان ارژانتین، خیابان رازگرس، شماره ۵
تلفن: ۸۷۹۸۴۸۱
صندوق پستی: ۱۵۷۴۵/۱۴۹

آریاروش

موسسه حسابرسی آریاروش
عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- حبیب جامعی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- سید محمد بزرگواره (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مجتبی غلامی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرس عملیاتی، حسابرس مالیانی، بازرگانی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و مدیریت، طراحی سیستم‌های مالی و اصلاح حساب
نشانی: تهران میدان انتظامی بزرگراه رسان شماره ۵ طبقه سوم
تلفن: ۸۸۶۸۵۴۵
صندوق پستی: ۱۵۱۱۵۱۷

موسسه حسابرسی آگاه حساب
عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- علیرضا زندیبار نیسی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالکریم مقدم (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مینا فروویان (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرس عملیاتی، حسابرس مالیانی، بازرگانی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و کامپیوتری
نشانی: تهران - ستارخان شماره ۸۱۶، طبقه ۶ واحد ۲۳
تلفن: ۴۲۲۸۶۲۲
نشانی: تهران - ستارخان شماره ۸۱۶، طبقه ۶ واحد ۲۳
Email: agahhesab@hotmail.com

موسسه حسابرسی آزمودگان
عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- مهرداد آل علی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- فرهاد فرزان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مصطفی حاجی حسینی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرس عملیاتی، حسابرس مالیانی، بازرگانی، ارائه خدمات حسابداری، مشاوره مالی و طراحی سیستم‌های مالی - نظرارت بر امور تصفیه
تلفن: ۸۷۵۷۳۴۰ - ۸۸۰۲۶۳۹ - ۸۸۰۲۶۴۰
فاکس: ۸۷۵۷۳۴۱
نشانی: خیابان کربلائهن زند - خیابان حافظ شماره ۱۴۲۳۵.۷۹۷
صندوق پستی: ۷۰۱

موسسه حسابرسی امجد

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- محمدحسین واحدی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- اصغر بهنیا (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مهرداد شریعت‌زاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عباس اسماعیلی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرس عملیاتی و مالیانی، بازرگانی، مشاوره مالی، طراحی و پایه‌سازی سیستم‌های مالی - دفتر نهادن، خیابان ولی‌عصر، ملاز از جامجم، ساختمان جم، شماره ۱۱۷، طبقه چهارم، واحد بیک
تلفن: ۲۱۰۲۰۱۲۹۳۱
فاکس: ۲۱۰۲۰۱۲۹۳۲
دفتر امنیت: میدان ازادی، خیابان آزادگان، کوی کارگران، ساختمان طبقه سوم، واحد ۶
تلفن: ۳۱۱۶۶۲۱۱۲۵ - ۸۱۶۰۵۵.۵۶۳
صندوق پستی: اصفهان ۷۰۰۰۳۵۰۹
دفتر پزد: بلوار پامن، شماره ۳۵۰۹، طبقه دوم تلفن: ۰۳۵۱.۷۷۴۲۲۹۹
<http://www.amjad.ir>

Email: amjad_audit@yahoo.com
info@amjad.ir

ایران مشهود

موسسه حسابرسی و خدمات مالی و مدیریت

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو

جامعه حسابداران رسمی ایران

- محمد رضا گلچین پور (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- علیرضا عطوفی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- سید عباس اسماعیل زاده پاکدامن (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمد صادق حشمتی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرس عملیاتی، حسابرس مالیانی، بازرگانی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و مدیریت و طراحی سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام
تلفن: ۸۷۸۵۷۶۵ - ۸۷۹۱۴۳۷ - ۸۷۹۱۴۹۹
فاکس: ۸۷۹۱۴۷۰
نشانی: خیابان وحدت دستگردی (ظفر) - بین خیابان آفریقا و بزرگراه مدرس - بلاک ۲۴۸ - طبقه چهارم
صندوق پستی: ۱۲۱۵۵ - ۴۸۹۹
دفتر اموال: فلکه سوم کیانپارس، خیابان اردبیله، پلاک ۳۲، طبقه سوم، نکن: ۳۳۶۶۷۵

Email: iranmashhoodin@yahoo.com

موسسه حسابرسی تدوین و همکاران ERNST & YOUNG INTERNATIONAL

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- احمد ثابت مغلفری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- ابوالقاسم فخاریان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- ابرج هاروی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی - حسابرسی مالیاتی - بازارس
قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی
تلفن: ۸۸۸۶۱۵۰ - ۸۷۸۲۰۹۶ فاکس: ۸۳۰۹۴۹۰
نشانی: خیابان ولیعصر، پائین تر از میدان ونک،
پلاک ۱۲۷۹/۱ صندوق پستی: ۱۹۳۹۵/۳۱۴۹

EMail: tadvinc@mail.dci.co.ir

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت بهزادمشار

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- مهریان پیروز (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- فریده شیرازی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- بهروز ابراهیمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی،
بازارس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و
طراحی سیستم‌های مالی.
تلفن: ۸۳۲۵۰۲۷ - ۸۳۲۵۰۲۷ فاکس: ۸۳۰۹۴۹۰
نشانی: تهران - خیابان مطهری خیابان فجر (جم
سابق) پایین تر از کانون زبان پلاک ۲۹ طبقه دوم
صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۵۵۵۱
کد پستی: ۱۵۸۹۷۸۳۱۱۶ Email : info@behradmoshar.com

حسابرسین موسسه حسابرسی و بهبود سیستم‌های مدیریت

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- حسن اسماعیلی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- منوچهر زندی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- منیژه آریانپور (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازارس
قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی
تلفن: ۸۷۷۱۲۶۹ فاکس: ۸۷۷۱۲۶۹
نشانی: خیابان قائم مقام فراهانی، ساختمان ۲۱۶،
طبقه سوم، واحد ۲۶ Email: hesabresin@rayankoosh.com

موسسه حسابرسی بیات رایان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- منوچهر بیات (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- ابوالقاسم مرأتی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالحسین رهبری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: طراحی سیستم (نرم افزار) مشاوره مالی و
مالیاتی، خدمات حسابداری، خدمات حسابرسی
عملیاتی و مالیاتی

تلفن: ۸۵۰۴۵۸۶-۸
فاکس: ۸۵۰۲۰۴۵

نشانی: خیابان مطهری - بین کوهنور و دریای نور -
شماره ۲۲۹ - طبقه سوم

Email : bayatrayan@neda.net

Kpmg-br@neda.net

موسسه حسابرسی خبره

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- داود خمارلو (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- نعمت‌الله علیخانی‌زاد (حسابدار مستقل، حسابدار
رسمی)
- سیاوش سهیلی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی،
بازارس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و
طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۸۸۰۴۵۱۹-۲۱
فاکس: ۸۹۰۲۳۲۰

نشانی: خیابان ولیعصر، کوی پرشکبور (شمال
فروشگاه قدس) شماره ۲۳ کد پستی: ۱۵۹۴۸

راهنمای موسسات حسابرسی

۸۹۰۵۹۲۰ - ۸۹۰۲۹۲۶

موسسه حسابرسی بیداران عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- عباس اسرار حقیقی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- پدالله امیدواری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- حسین فرج‌الله (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی،
بازارس قانونی، طراحی سیستم‌های مالی، مشاوره

تلفن: ۸۳۰۶۹۱۱-۸۸۲۹۷۶۱۲۸۳۵۲۰۷
فاکس: ۸۸۳۱۶۸۱

نشانی: شمال میدان هفت‌نبی، خیابان زیرک‌زاده، شماره ۲۲
طبقه اول

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت اصول پایه فراگیر

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- ابراهیم موسوی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- حسن صالح‌آبادی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- هوشنگ منوچه‌ری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی،
بازارس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و
طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۸۴۲۲۳۵۲۴ - ۸۴۱۱۵۰۵
فاکس: ۸۴۲۲۳۵۲۴ - ۸۴۱۱۵۰۵

نشانی: خیابان مطهری - جنب باشگاه بانک سپه
پلاک ۴۳ طبقه ۴
صندوق پستی: ۱۵۸۷۵ - ۵۹۳۵

موسسه حسابرسی

ارکان سیستم

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- محمد شوقيان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالله شفاقت‌فراملکی (حسابدار مستقل، حسابدار
رسمی)
- جباریلیل بهاری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی،
بازارس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و
طراحی سیستم‌های مالی (به همراه نرم افزارهای
مالی)

تلفن: ۰۲۰۴۹۴۰ - ۸۸۰۴۹۴۱
دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولی‌عصر، نرسیده به
خیابان فاطمی، خیابان شهید حمید صدر پلاک ۳۸
طبقه دوم آپارتمان شماره ۱۰

دفتر تبریز: خیابان امام سه‌راهی طلاقانی، مجتمع
خدمات تجارتی سهند طبقه دوم واحد ۸
تلفکس: ۰۲۱-۵۰۳۳۵۷۰

Email: m_shoghian@yahoo.com

انجمن حسابداران خبره ایران

تلفنهای ۰۲۹۲۶ - ۸۹۰۵۹۲۰

فاکس ۸۸۹۹۷۲۲

EMail: Anjoman@systemgroup.net
info@iranianica.com

همیار حساب

موسسه حسابرسی و خدمات مالی

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- نزیمان شعبانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - مسعود مبارک (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - محمد تقی سلیمان نژاد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی،
 بزارس فناوری، ارائه خدمات مشاوره‌ای و
 طراحی سیستم‌های مالی
 تلفن: ۸۰۶۳۲۷۵ فاکس: ۸۰۶۳۲۷۴
 نشان: بوسف آباد خیابان سید جمال الدین
 اسدآبادی، شماره ۳۵۵
 صندوق پست: ۱۴۱۵۵/۱۶۴۲۳

Email : Hamyar@iranianica.com

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

نواندیشان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- سورون آبنوس (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - غلامعلی رشیدی (حسابدار رسمی)
 - کارو هوانسیان فر (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی،
بازارس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و
طراحی سیستم‌های مالی و حسابداری صنعتی
تلفن: ۸۰۲۳۱۶ ناکن: ۸۸۴۱۲۲۷
نشانی: خیابان میرزا شیرازی، نیش خیابان کامکار
ساختمان ۸۳ آهاریان ۱۶، کد پستی: ۱۵۵۷

Email : nouandishan@yahoo.com

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

٦٤٨

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- محمد نبی زاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - حسین سیاست خوا (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - شهر شهلا تی (حسابدار رسمی، حسابدار مستقل)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی،
بازرس فناوری، ارائه خدمات مشاوره‌ای و
طراحی سیستم‌های مالی

فاکس: ۸۸۰۴۷۵۰۵
شان: میدان ولی عصر، اول بلوار کشاورز، شماره ۳۵
طبقه دوم آپارتمان شماره ۱ کد پستی:
۱۴۱۵۸۱۳۵۷۶

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

مُجَرَّبَانْ پُويَا

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- اکبر و قادر کاشانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - علی اصغر خلفی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 - ظاهر مراغه پور (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرس، مالکار، حسابرس عملیات، بازرگانی

فائزون، ارائه خدمات مشاوره‌ای مالی، مدیریت و طراحی سیستم‌های مالی، خدمات حسابداری و خدمات بیمه تلفنکس: ۰۲۳۷۷۸۵-۶۳۹۶۰۵۸ نشانی: خیابان فتحی شفاقی پلاک ۱۴۴ مطنه ۲ دفتر اصفهان: خیابان شفاعی غرب، بنش، کجھ نما خانه استهنه،

ساختهان نوکری، طبقه اول
تلفن: ۰۵۱-۶۲۶۷۱۵۰-۰۳۱۱-۶۲۴۱۳۷۷
دفتر همدان: ابتدای خیابان جهاد ساختهان جم طبقه ۲ شماره ۸
تلفکس: ۰۸۱۱-۸۲۷۷۸۷۲

دوره‌ی آموزشی CIMA، آموزش حسابداری در کلاس جهانی

مرکز امتحانات رایانه‌ای سایما به ثبت رسید

در مهر ۱۳۸۲ مرکز آموزش حسابداران خبره‌ی مدیریت موفق شد به عنوان یک مرکز امتحانات رایانه‌ای نزد سایما ثبت نام کند. براین اساس مرکز از دی ۱۳۸۲ کلیه‌ی امتحانات سطح پایه‌ی دوره‌ی آموزشی سایما را به صورت رایانه‌ای برگزار خواهد کرد. گفتنی است که از ژانویه‌ی سال ۲۰۰۴ کلیه‌ی امتحانات سطح پایه در سراسر دنیا به صورت رایانه‌ای برگزار خواهد شد.

حضور استادان شرکت آموزش‌های مالی (FTC) در مرکز

جان و مارگارت مارجریسون از استادان شرکت آموزش‌های مالی (FTC) یا Financial Training Company ب مدت یک‌ماه در ماههای مهر و آبان ۱۳۸۲ سه کلاس دوره‌ی آموزشی سایما و یک کلاس از دوره‌ی ویژه‌ی مدیران اجرایی شرکت ملی نفت را در مرکز آموزش حسابداران خبره‌ی مدیریت ارائه کردند.

جان و مارگارت مارجریسون که هر دو از اعضای هیات علمی شرکت آموزش‌های مالی (FTC) هستند با استفاده از آخرین روش‌های FTC سه کلاس فشرده‌ی مبانی حسابداری مالی (درس ۱)، مدیریت مالی (درس ۲) و مدیریت عملکرد (درس ۸) را از میان دروس دوره‌ی آموزشی سایما در طی چهار هفته برای داوطلبان شرکت در امتحانات نوامبر ۲۰۰۳ برگزار کردند. هم چنین جان مارجریسون کلاس حسابداری مالی - استانداردهای بین‌المللی (درس ۶) را برای مدیران ارشد مالی شرکت نفت برگزار کرد. مرکز آموزش حسابداران خبره مدیریت برای اولین بار توانست از استادان برجسته‌ی یکی از مراکز معترف آموزشی انگلستان برای برگزاری کلاس‌های دوره‌ی آموزشی سایما استفاده کند و امید دارد که در آینده نیز این ارتباط‌ها تداوم داشته باشد.

تماس با مرکز آموزش حسابداران خبره مدیریت

آدرس: خیابان ستارخان- انتهای خسرو جنوبی - ضلع شرقی باشگاه شماره ۲ صنعت نفت
دانشکده حسابداری و علوم مالی نفت - طبقه چهارم
تلفن ۷- ۲۲۲۲۸۶ - فاکس ۴۲۱۴۲۲۲

E-mail: Cima@iranianica.com

CIMA گذرگاهی برای موفقیت سغلی شما در تمام عرصه ها

CIMA is your passport to a successful career in any field you choose.

دوره‌های حسابداری و مدیریت مالی مرکز آموزش‌های کاربردی

اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران

با همکاری انجمن حسابداران خبره ایران

دوره‌های حسابداری و مالی کوتاه‌مدت و بلندمدت:

ردیف	نام دوره	مدت دوره	شهریه	پیش‌نیاز
۱	دوره		لریال	
۲۰۱	حسابداری مالی (۱)	۶ ساعت	۲۸۰,۰۰۰	حداصل دیپلم
۲۰۲	حسابداری مالی (۲)	۶ ساعت	۴۶۰,۰۰۰	۳۰۱
۲۰۳	حسابداری مالی (۳)	۵ ساعت	۴۶۰,۰۰۰	۳۰۲
۲۰۴	حسابداری مالی (۴)	۵ ساعت	۴۶۰,۰۰۰	۳۰۲
۲۰۵	حسابداری صنعتی (۱)	۶ ساعت	۵۰۰,۰۰۰	۳۰۲
۲۰۶	حسابداری صنعتی (۲)	۵ ساعت	۵۰۰,۰۰۰	۳۰۵
۲۰۷	حسابداری مدیریت	۴ ساعت	۸۰۰,۰۰۰	۳۰۶
۲۰۸	مدیریت مالی	۲۰ ساعت	۵۰۰,۰۰۰	۳۰۲
۲۰۹	صورتهای مالی تلقیقی	۲۰ ساعت	۱۲۰۰,۰۰۰	در حد لیسانس
۲۱۰	حسابرسی	۲۰ ساعت	۲۸۰,۰۰۰	۴۰۲
۲۱۱	حسابرسی داخلی	۲۰ ساعت	۲۸۰,۰۰۰	۴۰۲
۲۱۲	قانون مالیات‌های مستقیم	۲۵ ساعت	۵۰۰,۰۰۰	۴۰۲
۲۱۳	مدیریت مالی برای مدیران غیرمالی	۴۰ ساعت	۸۰۰,۰۰۰	۲ سال سابقه مدیریت
۲۱۴	مهندسی مالی (۱)	۲۲ ساعت	۱۰۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۲۱۵	مهندسی مالی (۲)	۲۰ ساعت	۱۰۰۰,۰۰۰	۴۱۳
۲۱۶	تجزیه و تحلیل و طراحی سیستمهای حسابداری	۲۰ ساعت	۶۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۲۱۷	اصول برنامه‌ریزی و بودجه	۲۰ ساعت	۵۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۲۱۸	تهیه صورت گردش وجوده نقد	۱۵ ساعت	۴۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۲۱۹	کلینیک مدیریت	۲۰ ساعت	۴۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۲۲۰	کاربرد نرم‌افزارهای مالی	۶ ساعت	۷۰۰,۰۰۰	۴۰۲ و ۴۰۱
۲۲۱	کارگاه آموزش حسابداری با کامپیوتر	۲۰ ساعت	۸۰۰,۰۰۰	دیپلم آشنا با حسابداری
۵۰۱	مدیریت مالی	۲۶ ساعت	۲,۵۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۵۰۲	دوره عالی حسابداری و مدیریت مالی	۲۶ ساعت	۲,۵۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۵۰۳	دوره تکمیلی حسابداری و امور مالی (۱)	۲۶ ساعت	۲,۰۰۰,۰۰۰	دیپلم و سابقه کارحسابداری
۵۰۴	دوره تکمیلی حسابداری و امور مالی (۲)	۲۶ ساعت	۲,۱۰۰,۰۰۰	فوق دیپلم و سابقه کارحسابداری یا ۵۰۲

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر می‌توانید با مرکز آموزش‌های کاربردی اتاق بازرگانی به آدرس زیر مراجعه یا با تلفن‌های مرکز تماس حاصل فرمایید.

خیابان القاب، بعد از میدان فردوسی خیابان شهید موسوی (فرصت جنوبی) بن سمت نیکپور پلاک ۶۴
تلفن ۸۸۲۸۷۷۷ نامه ۸۸۲۹۶۵۴

اخبار حرفه

در ادامه فهرست سخنرانی‌های ارائه شده در هفتمین همایش سراسری ایران را می‌خوانیم:

- ۱- دکتر محمد نمازی، تکامل ارزیابی متوازن
- ۲- دکتر جعفر باباجانی، مسئولیت پاسخگویی و تحولات حسابداری دولتی با تاکید بر بیانیه شماره ۳۴
- ۳- دکتر ویدا مجتهدزاده، جایگاه حسابرسی از دیدگاه استفاده کنندگان خدمات حسابرسی
- ۴- دکتر احمد جعفری صمیمی و جعفر لاری، نقش حسابداری در اجرای مالیات بر ارزش افزوده در ایران
- ۵- دکتر محمد عرب‌مازار بیزدی، تحول در آموزش حسابداری: ضرورت یک رویکرد استراتژیک
- ۶- دکتر رضوان حجازی، سنجش حساسیت مدیران شرکت‌های تولیدی به هزینه و انواع آن
- ۷- دکتر غلامرضا سلیمانی، تئوری و روش‌کستگی شرکت‌ها و ارائه‌ی یک تئوری جدید
- ۸- دکتر علی ثقیلی، تحقیقات حسابداری در جستجوی قیمت سهام
- ۹- دکتر محمدعلی آقایی، توسعه نیافتنگی سیستم‌های حسابداری سنجش مسئولیت در ایران
- ۱۰- دکتر احمد احمدپور و قدرت‌الله بروزگر، تگرش و سیستم یکپارچه هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت و ارزش افزوده اقتصادی
- ۱۱- دکتر محسن خوش‌طینت، عوامل موثر بر هزینه‌یابی کیفیت در صنایع غذایی
- ۱۲- دکتر داریوش فروغی، بررسی و تعیین عوامل موثر بر ارتقا سطح مسئولیت پاسخگویی اجتماعی و احدهای تجاری ایران
- ۱۳- حسین فخاری، تعیین نیازها و اولویت‌های تحقیقاتی حسابداری و ارائه الگویی جهت همسویی تحقیقات آموزش و عمل
- ۱۴- دکتر کامبیز فرقاندوست، آثار کامپیوتر بر حسابرسی
- ۱۵- دکتر اسفندیار ملکیان، بررسی مقایسه‌ای بورس اوراق بهادار تهران و بورس‌های کشورهای در حال توسعه از لحاظ رعایت انشای اطلاعات

هفتمین همایش سراسری حسابداری برگزار شد هفتمین همایش سراسری حسابداری در مهر ۱۳۸۲ در دانشگاه مازندران واقع در بابلسر با حضور اعضای هیات‌های علمی حسابداری دانشگاه‌های دولتی و آزاد سراسر کشور و نیز دانشجویان دوره‌های دکتری و کارشناسی ارشد برگزار شد. همایش هفتم در ۲۲ مهر ۱۳۸۲ از ساعت ۸:۳۰ با مداد آغاز شد و پس از ۳ روز و ارائه ۱۷ مقاله و چند سخنرانی و برنامه‌ی جنبی از سوی استادان، پژوهشگران حسابداری و مقام‌های دانشگاه مازندران سرانجام در سات ۱۳ روز ۲۴ مهر ۱۳۸۲ پایان گرفت. این همایش یکی از پرکارترین همایش‌های سراسری حسابداری در دوده‌ی اخیر به شمار می‌رود. هم چنین به نظر می‌رسد تنوع مقاله‌های ارائه شده نیز بیش از همایش‌های پیشین بود.

در این همایش در روز نخست محمد نمازی، جعفر باباجانی، ویدا مجتهدزاده، احمد جعفر صمیمی و جعفر لاری، محمد عرب‌مازار بیزدی، رضوان حجازی و غلامرضا سلیمانی مقالاتی را ارائه کردند. در روز دوم غلامرضا کیانی، علی ثقیلی، محمدعلی آقایی، محسن خوش‌طینت، داریوش فروغی و حسین فخاری سخن گفتند و در روز سوم کامبیز فرقاندوست، اسفندیار ملکیان، رضا ملانظری و جمال بروزگری خانقاہ و زارع به ایراد سخن پرداختند از میان سخنرانی‌های جنبی این همایش می‌توان به سخنرانی غلامرضا انصاری، استادان مازندران، ناصر پرتوی، دبیر انجمن حسابداری ایران، علی ثقیلی، رئیس هیات مدیره‌ی انجمن حسابداری ایران، و محمدجواد صفار، دبیرکل جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران اشاره نمود. یکی از برنامه‌های جنبی و بدیع همایش که برای اولین بار شاهد آن بودیم حضور مدعاوین در مراسم اجرای موسیقی در اقامتگاه ویلایی و سبز شرکت‌کنندگان در همایش بود.

گفتنی است که همایش هشتم در سال بعد (۱۳۸۳) در دانشگاه مشهد برگزار خواهد شد. هم چنین به‌زودی ویژه‌نامه مقالات همایش منتشر خواهد شد.

است، تا ۱۰ کارگروه تشکیل خواهد شد و اعضای آن از افراد حرفه‌ای، دانشگاهی و مدیران اجرایی خواهند بود. این کارگروه‌ها در کلیه مواردی که مربوط به دانش حسابداری می‌شود کار و پژوهش خواهند کرد.

- برگزاری دوره‌های آموزشی نیز یکی دیگر از وظایف انجمن است که در اساسنامه پیش‌بینی شده است.

- رسیدن به وفاق علمی در بین دانشگاهیان پژوهشگران. - و بالآخره یکی دیگر از رسالت‌های انجمن ترمیم گسیختگی میان دانشگاه و صنعت است.

- ارتقای دانش و عمل حسابداری ایران به سطح بین‌المللی و حذف فوacial و تفاوت ها

طرق مختلف عضویت در انجمن را چنین برشمرد:

۱- اعضای پیوسته (کارشناسان ارشد و دکتری) با سابقه کار و ترجیحاً ساقمه‌ی تدریس دانشگاهی

۲- اعضای وابسته (کارشناسی) با حداقل ۵ سال سابقه کار

۳- اعضای حقوقی (موسسات حسابداری و حرفه‌ای مربوط)

۴- اعضای دانشجویی که از هر دانشگاه به صورت گروهی حداقل ۵۰ نفر می‌توانند به عضو انجمن درآیند.

وی سپس به تشریح فرایند عضوگیری انجمن پرداخت و گفت: انجمن در اولین مرحله عضوگیری از شهریور ۱۳۸۲ اقدام به پذیرش تعدادی از حسابداران رسمی کرد. حدود ۴۰۰ نامه برای اعضای جامعه‌ی حسابداری رسمی ارسال و تاکنون بیش از ۲۵۰ درخواست عضویت همراه با مدارک و حق عضویت به انجمن رسیده است که با توجه به فرست باقی مانده این تعداد به بیش از ۳۰۰ نفر خواهد رسید. در دومین مرحله از اعضای هیات‌های علمی دانشگاه‌ها (موظف و مدعو) دعوت به عمل می‌آید این دعوت تا زمان برگزاری سمینار هشتم و نیز بازگشایی دانشگاه‌ها به تاخیر افتاد در این مدت انجمن فرصت کافی داشت تا خود را به دانشگاهیان و پژوهشگران بشناساند. بعد از مرحله‌ی دوم عضوگیری از دانشجویان و دارندگان مدارک کارشناسی آغاز خواهد شد.

پرتوی در خاتمه افزود: گفتنی است که حدود ۴۰ هزار دانشجوی حسابداری در ایران مشغول به تحصیل هستند که با توجه به رشته‌های مدیریت (بازرگانی، صنعتی، دولتی)، اقتصاد (بازرگانی و نظری)، علوم اداری، علوم بانکی و بیمه و گمرک حدود ۱۵۰ هزار دانشجو، حداقل ۴ درس حسابداری را در دانشگاه‌ها می‌گذرانند پس برپایی انجمن حسابداری ایران نیاز جامعه‌ی علمی و دانشگاهی و حرفه‌ای حسابداری بود تا بتواند پاسخگوی نیاز این عده‌ی پرشمار از دانشجویان باشد.

۱۶- دکتر مهناز ملانظری، حسابداری مدیریت محیط زیست
۱۷- جمال برزگری خانقاہ و زانع، ارزیابی کارایی سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری

گزارشی خلاصه از تشکیل انجمن حسابداری ایران

ناصر پرتوی، دبیر انجمن حسابداری ایران در جریان برپایی هشتین همایش سراسری حسابداری ایران گزارشی مختصراً را از شکل‌گیری و فعالیت‌های انجمن حسابداری ایران ارائه کرد.

در ادامه این گزارش را با هم می‌خوانیم: پرتوی گفت: انجمن حسابداری ایران در سال ۱۳۷۶ تأسیس شد و به علت پاره‌ای از مشکلات و موانع بیرونی نتوانست فعالیتش را تا ۱۳۸۲ آغاز کند. ضرورت وجود انجمن حسابداری ایران اجتناب‌ناپذیر بود زیرا اینک در بیش‌تر دانشگاه‌های ایران رشته‌ی حسابداری تدریس می‌شود و هیات‌های علمی شکل گرفته‌اند و بر تعداد دانش‌آموختگان کارشناسی ارشد و دکتری هر سال بیش از پیش افزوده می‌شود. به هر صورت انجمن در سال جاری تشکیل شد و از مردادماه فعالیت‌هایش را آغاز کرد.

وی افزود: در اولین مجمع عمومی انجمن حسابداران ایران اعضای هیات مدیره انتخاب شدند. اولین هیات مدیره مشکل از ویدا مجتبه‌زاده و علی ثقفی، محمد نمازی، غلامحسین اسدی و حمید حقیقت است. هیات مدیره در اولین نشست خود ناصر پرتوی را به عنوان دبیر انجمن برگزید.

در بخشی دیگر، سخنران گفت: انجمن‌های علمی به منزله ارگان‌های حیاتی جامعه‌ی علمی یک کشور می‌توانند نقش به سزاوی در پیشبرد دانش و عمل یک رشته و نیز جلوگیری از آسیب‌های درون رشته‌ای و بروز رشته‌ای داشته باشند. انجمن حسابداری ایران غیرسیاسی، غیردولتی و غیرانتفاعی است. انجمن صرفاً علمی است و همانند انجمن‌های علمی دیگر نظری انجمن ریاضی یا فیزیک با مجوز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و هم چنین آینه‌نامه‌ی اجرایی مربوطه رسمیت پیدا کرده است و به لحاظ تشریفات قانونی نیز به ثبت رسیده است. اهم ماموریت‌های انجمن عبارت‌اند از:

- برگزاری همایش ملی و بین‌المللی در اساسنامه‌ی انجمن پیش‌بینی شده است و احتمالاً انجمن در اردیبهشت سال ۱۳۸۳ اولین همایش علمی حسابداری را برگزار خواهد کرد.

- انتشار خبرنامه‌ی حسابداری ایران که باید یک خبرنامه‌ی وزین و علمی باشد، از آذرماه ۱۳۸۲ این خبرنامه برای کلیه اعضاء به صورت رایگان ارسال خواهد شد.

- انتشار یک مجله علمی حسابداری فراغیر و فرایخشی.
- تشکیل کارگروه‌های کاملاً علمی و تخصصی از اهداف انجمن

نظام حسابداری و گزارشگری مالی در جمهوری خلق چین

دکتر محسن خوش طینت
عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

لحاظ اهمیت حسابداری در این کشورها در اولویت بررسی قرار گرفته است. در سراسر امریکای لاتین یک دهه اصلاحات بازار آزاد چارچوب اقتصاد سالم‌تری را برای آنها به ارمغان آورده است، مثل نرخ پایین تر تورم و نرخ بالاتر رشد اقتصادی. در امریکای لاتین واردات صنایع خارجی دیگر مخالفین جدی ندارد، اقتصاد ملی از سرمایه‌گذاری خارجی استقبال می‌کند و شرکت‌های با مالکیت دولتی در حال خصوصی‌سازی هستند.

این اصلاحات از همه دیرتر در آرژانتین، مکزیک و پرو انجام شده است، در حالی که در برزیل، کلمبیا و بیرون‌اللاند سرعت بیشتری می‌گیرد. مکزیک به این دلیل انتخاب شد که از ۱۹۹۴ با امضای موافقت‌نامه تجارت آزاد امریکای شمالی علانق جدید بیشتری در حسابداری مکزیک، کانادا، ایالات متحده و جاهای دیگر به وجود آمده است. حسابداری مکزیک بسیاری از جنبه‌های برجسته حسابداری دیگر کشورهای امریکای لاتین را داراست.

نظام حسابداری چین

و سمعت چین، جمعیت و تولید ناخالص ملی به طور آشکارا بسیار جالب توجه است. اطلاعات مربوط به واردات، صادرات و تولید ناخالص ملی آن نشان می‌دهد که در حال حاضر اقتصاد چین چگونه است. روی هم رفته اقتصاد چین بیشتر به کشاورزی وابسته است. اطلاعات مربوط به شرکای تجاری الگوی خوبی است که نشان می‌دهد اقتصاد بین‌المللی از نظر ماهیت بیشتر ناحیه‌ای است، یعنی بیشتر تجارت چین با کشورهای همسایه است. تا ۲۰۰۰ میلادی شرکت‌هایی که سهام آن‌ها در بورس لندن و

نظام‌های حسابداری مالی آن‌ها در اثر استانداردگذاری پیشرفت بیشتری یافته است. طبیعتاً تکامل و تحول حسابداری در این دو کشور به خوبی روی می‌دهد اما نه به سرعت جمهوری‌های چک و چین.

دلایل انتخاب این چهار کشور چرا به نظر نگارنده آشنایی با نظام حسابداری این چهار کشور در اولویت قرار دارد؟ دلایل انتخاب چین مشخص است زیرا چین پرجمعیت‌ترین کشور جهان است و صرف‌نظر کردن از آن مشکل است. شرکت‌هایی از سراسر جهان مشتاق تجارت با این کشورند. تجارت در چین بسیار موردن توجه است و پیشرفت حسابداری مهم‌ترین بخش از تغییرات ساختاری کشور است. هم چنین آشنایی با یکی از اعضای تشکیل‌دهنده اتحاد بلوک شرق می‌تواند جذابیت خاصی داشته باشد. جمهوری چک به عایین دلیل انتخاب شد که پیشرفت‌های حسابداری اش معرف نموده‌ای از حسابداری دیگر کشورهای تشکیل‌دهنده اتحاد بلوک شرق پایه‌بدهی اتحادی سوسیالیستی را برای بازاری اقتصادشان هستند.

تایوان که بپرآسیا نیز نامیده منشود یکی از چند کشور آسیایی است که در سال‌های اخیر رشد سریع در تولید ناخالص ملی را به واسطه رشد صادرات صنایع اش تجربه می‌کند و نشایانی با سایر کشورهای مشابه از جمله هنگ‌کنگ (که در سال ۱۹۹۷ توسط انگلیس به چین واگذار گردید)، کره‌جنوبی و سنگاپور دارد. هم چنین وابستگی‌های فرهنگی و تاریخی تایوان با چین بسیار زیاد است زیرا جنبه‌های متفاوت حسابداری در این دو کشور روی داده است. نهایتاً یک کشور امریکای لاتین نیز به

مقدمه خوانندگان گرامی، در این ستون تاکنون نظام حسابداری و گزارشگری مالی در کشورهای فرانسه، هلند و زاپن آشنا شده‌اند. نگارنده در نظر دارد تا در این شماره و شماره‌های بعدی نظام حسابداری و گزارشگری مالی کشورهای جمهوری خلق چین، جمهوری چک، تایوان و مکزیک را معرفی کند. اقتصاد جمهوری‌های چک و چین از نظام برنامه‌ریزی شده‌ی متتمرکز در حال تبدیل به اقتصادی است که بیشتر معطوف به بازار است ولی حدودی که این دو کشور در حال پذیرش اصلاحات بازار هستند متفاوت است. جمهوری چک در حال حرکت به سوی اقتصاد بازار کامل است، در حالی که چین با برگزیدن جریان میانه‌رو در حال حرکت به سوی اقتصاد سوسیالیستی متمایل به بازار آزاد است، یعنی اقتصادی برنامه‌ریزی شده در انتظاق با بازار. هر دو کشور به ضرورت تجدید نظر در نظام‌های حسابداری خود پی برده‌اند. از آنجاکه جمهوری‌های چک و چین در حال برگزیدن رهیافت‌هایی برای بازارسازی اقتصادشان هستند با تبع آن تجدید ساختار نظام‌های حسابداری دو کشور به طور متفاوت در حال تغییر است. تلاش‌های هردو کشور در ۱۹۹۰ آغاز شد و با یک حالت پایدار ادامه دارد.

تایوان و مکزیک کشورهای سرمایه‌داری هستند اما با مداخله‌ی سنتی دولت مرکزی و حفظ مالکیت صنایع کلیدی. از نظر تاریخی اقتصاد این دو کمی به روی سرمایه‌گذاری خارجی و رقبابت بین‌المللی بسته بوده است. این از روانی نسبی اکنون تغییر گرده است، به طوری که هر دو دولت در حال خصوصی‌سازی دارایی‌هایشان در صنعت و تاحدودی گشودن در به روی اقتصاد جهانی هستند.

أصول مشخصه‌ی حسابداری چین امروز از زمان تاسیس جمهوری خلق چین در ۱۹۴۹ پایه‌ریزی شده است. چنین سیستمی اقتصاد برنامه‌ای فوق العاده متصرکزی را بنیان نهاد که از حکومت اتحاد شوروی که منعکس‌کننده اصول مارکسیست بود سرچشمه گرفته است. دولت بر مالکیت، حق استفاده از آن و برتوسعه تمام ابزارهای تولید کنترل داشت. دولت هم چنین کنترل و برنامه‌ریزی سخت و محکم را بر اقتصاد داشت. دولت مالک تمام واحدهای تولیدی بود. فروش و قیمت‌گذاری آنها به وسیله مقامات دولتی تعیین می‌شد و تامین مالی و هزینه‌یابی محصول به وسیله بخش واحد تامین مالی دولت انجام می‌گردید. تحت چنین سیستمی هدف از حسابداری تامین تیازهای دولت در کنترل و برنامه‌ریزی اقتصادی بود. مجموعه‌ی یکسانی از حسابهای استاندارد شده به وجود آمدند که اطلاعات را در برنامه اقتصاد ملی با هم ترکیب کند. نظام حسابداری یکسان در بردارنده مقررات جامع روش‌های حسابداری بود که به طور سلطه‌گرانه‌ای در تمام واحدهای تجاري تحت انتقاد دولت در تمام کشور به اجرا در می‌آمد. گزارشگری مالی به تناوب انجام می‌شد و مفصل بود. سیمای اصلی آن در جهت مدیریت حسابهای مستقل بود. گزارشگری مالی بر ترازننامه تاکید داشت که منعکس‌کننده‌ی منابع و مصارف وجوده بود. گزارشگری مالی بر راهنمایی و مسئولیت پاسخ‌دهی متصرکز بود. با وجود آن که حسابداری بیشتر بر امور مدیریتی تاکید دارد تا اهداف مالی، ولی نقش آن در تصمیم‌گیری مدیران بنگاههای کوچک به نفع اهداف مقامات ارشد دولتی کاهش یافته است. اقتصاد امروز چین می‌تواند به نحو مطلوب یک اقتصاد نامتجانس توصیف شود که در آن دولت بر کالاهای راهبردی و صنایع کنترل دارد، در حالی که سایر صنایع و هم چنین بخش‌های تجاري و خصوصی به وسیله‌ی یک سیستم متمایل به بازار اداره می‌گردد. اصلاحات اقتصادی اخیر شامل خصوصی‌سازی است که در برگیرنده‌ی تبدیل شرکت‌های دولتی به شرکت‌های سهامی باشد. الزامات حسابداری به شرکت‌های که به نازگی خصوصی شده‌اند و سایر شرکت‌های مستقل، شرکت‌های با مسئولیت محدود و هم چنین

آشنایی با برخی اطلاعات اقتصادی ضروری در کشور جمهوری خلق چین^۱

مساحت	۹/۵۶ میلیون کیلومترمربع
جمعیت	۱۲۱۰ میلیون نفر
تولید ناخالص ملی	۳ تریلیون دلار
تولید ناخالص ملی سرانه	۲۵۰۰ دلار
تولید ناخالص ملی هر بخش	
کشاورزی	%۱۹
صنعت	%۴۸
خدمات	%۲۲
واردات	۱۱۶ میلیارد دلار
صادرات	۱۲۱ میلیارد دلار
شرکای اصلی تجاری	تاپن- هنگکنگ - آمریکا - آلمان - تایوان

در سال ۱۹۹۳ رهبران چین اصلاحات بلند مدتی را به تصویب رساندند که هدف آن ایجاد انعطاف‌پذیری بیشتر در جهت انطباق با بازار بود. نکات اصلی آن عبارت بودند از نظام شرکت در مالکیت، خصوصی‌سازی، توسعه‌ی بازار سهام سازمان یافته و فهرست‌بندی و ورود سهام شرکت‌های چینی در بورس‌های خارجی. علی‌رغم آن شرکت‌های دولتی هنوز بر صنایع کلیدی تسلط دارند و به همین دلیل آن را به نام اقتصاد سوسیالیستی بازار، یعنی یک اقتصاد برنامه‌ریزی شده با بذریش بازار می‌نامند.

حسابداری در چین یک تاریخ طولانی دارد. عملکرد نقش نظارتی حسابداری به ۲۲۰۰ سال قبل از میلاد در دوره‌ی حکمرانی سلسه‌ی هژلو، باز می‌گردد. اسناد تاریخی نشان می‌دهد که در دوره‌ی سلسه‌ی زیا برای اندازه‌گیری ثروت و مقایسه‌ی عملکرد در میان دوک‌ها و شاهزاده‌ها از این سیستم حسابداری استفاده می‌شد، (۱۵۰،۰ تا ۲۰۰۰ سال قبل از میلاد). کنفیویس جوان (۱۴۷۹-۵۵۱) قبل از میلاد مالکیت خانوادگی نوشتہ‌هایش اشاره به این دارد که این شغل براساس یک دانش کامل حسابداری اجرا می‌شده است. نگهداری استناد و رسید پرداخت‌ها تابه آن تاریخ، در میان تعالیم کنفیویس که یکی از بزرگ‌ترین آموزگاران و فلاسفه‌ی چین باستان بود، گواهی بر سیستم حسابداری براساس ثبت و قایع تاریخی می‌باشد.

نيويورك مورد معامله قرار می‌گرفته به ترتیب ۲ و ۸ و شرکت‌هایی که استانداردهای حسابداری بین‌المللی را رعایت می‌کردند ۷ شرکت بود. بنابراین کشور چین استفاده از استانداردهای بین‌المللی را برای شرکت‌هایی که دارای سرمایه‌گذاری خارجی می‌باشند و یا تمایل به گزارشگری برون مرزی دارند مجاز دانسته است.

ناریخچه‌ی تجارت حسابداری چین چین به نظر خیلی از افراد به عنوان غول اقتصادی قرن ۲۱ دانسته می‌شود. این کشور یک چهارم جمعیت جهان را در خود جای داده است. اصلاحات بازار این کشور احیراً باعث رشد سریع اقتصادی اش شده است، در اواخر دهه‌ی ۱۹۷۰ رهبران چین حرکت اقتصادی از صورت اقتصاد اشتراکی متصرکز برنامه‌ریزی شده را به سمت اقتصاد بازار آزاد آغاز نمودند، هرچند که هنوز کنترل حزب کمونیست بر سیطره‌ی اقتصادی و سیاسی چین نمایان بود. بدین متأثر، مقامات مسئول، تغییرات و حرکت‌های اقتصادی را از سیستم مالکیت خانوادگی در امور کشاورزی آغاز نمودند و آن را جایگزین سیستم قدیمی اشتراکی کردند. افزایش قدرت مقامات محلی و مدیران کارخانه‌های صنعتی باعث به وجود آمدن یک طبق و سیعی از شرکت‌های کوچک در بخش خدمات و صنایع سیک شد و موجب گشودن درها جهت افزایش تجارت و سرمایه‌گذاری خارجی گردید.

شرکت‌های پذیرفته شده در بورس از دو مرکز دولتی صورت می‌گیرد: وزارت دارایی و کمیسیون بورس اوراق بهادار چین. انجمن حسابداران رسمی چین (CICPA)^۸ در ۱۹۹۸ تأسیس شد. این انجمن براساس ضوابط و مقررات وزارت دارایی، چارچوب وظایف حرفه‌ای حسابداران رسمی را تنظیم می‌کند. این انجمن مستولیت حسابرسی شرکت‌های بخش خصوصی را به عهده دارد. در حالی که انجام امور حسابرسی شرکت‌های دولتی و بخش دولتی به عهده‌ی سازمان جداگانه‌ی دیگری است. تدوین استانداردهای حسابداری بخش خصوصی، تعیین آیین رفتار حرفه‌ای، برگزاری آزمون پذیرش حسابداران رسمی به عهده‌ی انجمن حسابداران رسمی است. به طور کلی شاید بتوان تنظیم ضوابط و مقررات حسابداری چین را به غیر از گزارش‌هایی که مربوط به سازمان‌های دولتی است با نظام ابلاط متعدد مقایسه نمود.

گزارشگری مالی

دوره‌ی مالی در کشور چین برابر یکسال تقویمی است و صورت‌های مالی الزامی عبارت اند از:
 ۱- ترازنامه، ۲- صورت سود و زیان، ۳- صورت تغییرات در وضعیت مالی (صورت جریان وجهه نقد)، ۴- یادداشت‌های پیوست، و ۵- جداول پشتیبان و مؤید

پشتیبان و مؤید یادداشت‌های پیوست شامل تغییرات در ساختار سرمایه، تخصیص سود و اصل مالیات پرداخت شده است. جداول پشتیبان و مؤید جزیيات اضافی مربوط به محتواهی اقلام صورت‌های مالی را ارائه می‌کنند. صورت‌های مالی در چین باید همراه اطلاعات مقایسه‌ای و به پول ملی چین یعنی رنمبی^۹ اظهار شود و سالانه و چهارماهه تهیه گردند، صورت‌های مالی سالانه را باید حسابداران رسمی چین حسابرسی کنند. صورت‌های مالی تلفیقی که چشم اندازی از وضعیت مالی گروه می‌باشد باید تهیه شود.

اندازه‌های حسابداری

روش خرید قاعدتاً باید برای گروه شرکت‌های تجاری به کار رود و سرفصلی حاصل قبل از دوره‌ی انتفاع مستهلك گردد. روشن ارزش ویژه وقتی که سرمایه‌گذاری در سهام سایر شرکت‌ها از ۲۵٪ تجاوز کند به کار می‌رود و برای

نهایی یکسان باشند ولی از یک مقررات ناپایدار سرچشم می‌گرفت. بنابراین انگیزه‌ی اصلی برای انتشار ASBE هماهنگ کردن مقررات داخلی حسابداری بود. هم چنین مقررات قبلی با مقررات بین‌المللی سازگار نبودند و برای یک اقتصاد در جهت بازار نامناسب می‌نمود. هماهنگ کردن حسابداری چنین با مقررات

بین‌المللی موائع ارتباطات با سرمایه‌گذاران خارجی را از میان برمن دارد و موجب می‌شود تا الزامات اصلاحات اقتصادی که پیش از آن شروع شده بود برآورده گردد. نمایشگر ۱ نشان دهنده‌ی ASBE است.

بعد از انتشار ASBE وزارت دارایی بیش از

۴۰ سیستم حسابداری متحده‌شکل در مورد ۱۲ صفت را که قبلاً وجود داشت با دو سیستم برمنای مالکیت طبق فهرست نمایشگر ۲ جایگزین نمود. این سیستم‌ها ماهیتاً به عنوان امور دوره‌ی انتقال تلقی می‌گردد و زمانی که به عنوان استانداردهای مشخص حسابداری اسلام گردد، آن‌گاه ابلاغ خواهد شد تا در عملیات تمام شرکت‌های چینی به کار گرفته شود.

انجمن امور حسابداری^۴ (AAB) از تشکیلات داخل وزارت دارایی است و مسئول تهیی استانداردهای حسابداری است. فرایند استانداردگذاری شامل انجام تحقیقات ضروری محول شده به نیروهای درگیر، انتشار پیش‌نویس استانداردها و اطلاع‌رسانی به جامعه است. AAB بوسیله‌ی یک کارگروه مرکزی مشکل از مدیران ارشد بخش‌های AAB اداره می‌شود. این کارگروه مرکزی مسئولیت برنامه‌ریزی کلی و تعیین استانداردهای اصلی مورد تباز و اتخاذ تصمیمات لازم را به عهده دارد.

کمیسیون بورس اوراق بهادار چین (CSRC) دو مرکز بورس سهام چین را نظارت می‌کند. بورس شانگهای^۵ که در ۱۹۹۰ و شن‌جن^۶ که در ۱۹۹۱ گشایش یافت. این کمیسیون استانداردهایی را وضع کرده است که به موجب آن مقررات بازار اجرا می‌شود. تصویب پیشنهاد فروش سهام از طریق عرضه عمومی به این کمیسیون است و هم چنین مقررات افشاء اطلاعات مالی اضافی توسط شرکت‌های پذیرفت شده در بورس را وضع می‌کند. بنابراین درخواست افشاء اطلاعات مالی برای

بیوای شخصیت‌های تجاری خارجی نظیر شرکت‌های با سرمایه‌گذاری مشترک داخلی و خارجی تعمیم یافته است. نقش دولت از مدیریت هر دو بخش خرد و کلان اقتصاد کشور تنها به مدیریت بخش کلان اقتصاد جامعه تغییر یافته است. استانداردهای حسابداری این را واقعیت جدید را بازتاب می‌دهند.

مقررات و قوانین حسابداری

قانون حسابداری در سال ۱۹۹۳ اصلاح شد و تمام شرکت‌ها و سازمان‌ها را به استثنای آن‌هایی که توسط دولت کنترل می‌شد، تحت پوشش قرار داد. این قوانین شامل اصول پذیرفته شدهی حسابداری بود و نقش دولت و اموری راکه مستلزم استفاده از روش‌های حسابداری بود تعریف می‌کرد. مسئولیت جمع‌بندی استانداردهای حسابداری و حسابرسی به عهدهی وزارت دارابی است که بک نهاد دولتی محسوب می‌شود و هم چنین تحت نظارت مجلس دولتی که عضو کارگزار اجرایی در کابینه دارد اداره می‌شود. علاوه بر امور حسابداری و حسابرسی، این نهاد در قبال طبق وسیعی از فعالیت‌های اقتصادی مسئول است. عموماً این فعالیت‌ها شامل جمع‌بندی راهبردهای بلندمدت اقتصادی و تعیین اولویت‌ها برای تسهیم منابع دولتی است. به طور مشخص تر مسئولیت این نهاد عبارت است از: اجرای امور اقتصادی، مالیاتی و سایر سیاست‌های مرتبط مالی، تهییه بودجه سالانه دولتی و گزارشگری دوره‌ای، مدیریت درآمدها و هزینه‌های دولتی، و گسترش مدیریت مالی و نظام مالیاتی. امور حسابداری و حسابرسی در مرتبه‌ی آخر قرار می‌گیرند.

در ۱۹۹۲ وزارت دارایی چین استانداردهای حسابداری شرکت‌های تجاری (ASBE)^۳ را انتشار داد که از اول جولای ۲۰۰۷ میلادی به کارگیری رسید.

۱۹۹۲ لازم الاجرا کردید. بدین صورت که یک چارچوب مفهومی جامع طراحی نمود و استانداردهای جدید حسابداری برآن اساس تدوین گردید. این استانداردها علاوه بر رعایت مقررات داخلی کشور و مقررات ملی چین با مقررات بین‌المللی هماهنگی دارد. ASBE ممکن است به عنوان علامت مشخصه‌ی یک رویداد در حمایت از حرکت چین به‌سوی اقتصاد بازار تلقی شود. قبل از ASBE بیشتر از ۴۰ سیستم متفاوت حسابداری وجود داشت که در صنایع مختلف و انواع مالکیت‌ها به کار گرفته بودند. هر چند که این سیستم‌ها ممکن بود به

نمایشگر ۱- استانداردهای حسابداری برای شرکت‌های تجاری

جهت‌گیری اصلی استانداردها

- * مطابقت نظام یکسان حسابداری با استانداردهای بین‌المللی به منظور رفع نیازهای اقتصادی سوسیالیستی در جهت بازار چین.
- * این استانداردها با قانون ترکیب شده است.
- * مبنای تعهدی، ثبات رویه، انطباق درآمد و هزینه و افشاری حقایق تماماً مورد تأکید استانداردها هستند.

دارایی‌ها

- * به کارگیری بهای تاریخی برای دارایی‌ها الزامی است و وجه تمایزی بین هزینه‌های جاری و هزینه‌های سرمایه‌ای وجود دارد.
- * دارایی‌ها به دو طبقه جاری و غیرجاری طبقه‌بندی می‌شوند.
- * موجودی‌ها ممکن است با به کارگیری قراردادی تربین روش‌ها مانند LIFO ارزش‌گذاری شوند.
- * دارایی‌های ثابت ممکن است با به کارگیری روش خط مستقیم یا بر مبنای میزان کارکرد مستهلك گردند. شرکت‌ها در صورت دریافت مجوز خاص می‌توانند از روش استهلاک نزولی استفاده نمایند.
- * دارایی‌های نامشهود مانند سرقفلی، شناسایی می‌شوند و باید پیش از دوره انقطاع مستهلك گردند.

بدهی‌ها

- * بدھی‌ها باید به عنوان بدھی جاری و بلندمدت طبقه‌بندی شوند.

حقوق صاحبان سهام

- * حقوق صاحبان سهام به بخش‌های سرمایه - آورده شده، اندوخته‌های سرمایه‌ای اندوخته‌های مازاد و سود تقسیم نشده طبقه‌بندی می‌گردند. سرمایه‌ی - آورده شده ششان دهنده ارزش دفتری سهام صادره و سرمایه‌گذاری دولتشی است. اندوخته‌های سرمایه‌ای ششان دهنده صرف سهام، مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها، سرمایه‌ی اهدایی وغیره است. اندوخته‌های مازاد از محل سود انباشته شرکت گذشته می‌شود و سود تقسیم نشده همان سود انباشته است که به امور خاصی تخصیص نیافته است.

درآمد/هزینه/سود

- * درآمد با به کارگیری مبنای تعهدی اندازه‌گیری می‌شود که شامل روش تکمیل کار و روش درصد تکمیل طرح‌های بلندمدت است.
- * هزینه با به کارگیری مبنای تعهدی و به محض تحمل شناسایی می‌شود. شرکت‌هایی که از هزینه‌یابی استاندارد یا برآورده استفاده می‌کنند باید مغایرات را در مقادیر واقعی پایان ماه جاری تغییر کنند.
- * برنامه تقسیم سود باید در صورت سود و زیان یا در یادداشت‌های پیوست صورت‌های مالی نشان داده شود.

گزارشگری مالی و افشا

- * مستلزم گزارش‌هایی متشكل از ترازنامه، صورت سود و زیان، صورت تغییر در وضعیت مالی (یا صورت جریان وجوه نقد)، جداول تاییدکننده، یادداشت‌ها و یادداشت‌های توضیحی است.
- * صورت‌های مالی مقایسه‌ای مورد نیاز است.
- * صورت‌های مالی تلفیقی در صورت ۵۰٪ مالکیت یا بیشتر موردنیاز است به استثنای شرکت‌هایی که برای تلفیق مناسب نیستند.
- * یادداشت‌های صورت‌های مالی، باید روش‌های حسابداری پذیرفته شده را افشا کنند، هم چنین تغییر در روش‌های حسابداری، شرح اقلام غیرعادی و سایر جزئیات و توضیحات به نحو مطلوب باید افشا شود.

مثالاً در کشور چین روش استهلاک خط مستقیم به کار می‌رود زیرا قوانین مالیاتی آن را تعیین می‌کند. (روش عموماً مطابق با استانداردهای حسابداری چین) استهلاک نزولی در بعضی شرایط مجاز است ولی قبل از به کارگیری آن کسب اجازه از مقامات مالیاتی الزامی است. قانون مالیات

تعییر در حقوق صاحبان سهام نشان داده می‌شود. باوجود آن که مقیاس‌های حسابداری در چین عموماً مطابق با استانداردهای حسابداری بین‌المللی است ولی در بعضی نکات تفاوت دارند. عمدتاً ترتیب در زمینه مالیات از

مالکیت بیش از ۵۰٪ صورت‌های مالی تلفیقی تهیه می‌شود. در مورد صورت‌های مالی ارزی واحدهای خارجی، اقلام ترازنامه به نرخ پایان ۶۰ سال و اقلام صورت سود و زیان به نرخ متوسط طی سال تعییر می‌گردد و هرگونه تفاوت ناشی از

କୋଣ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

Al 26

—
—
—

卷之三

- 1- Choi, Frost, Meek "International Accounting", Prentice Hall, 2000
- 2- Ibid
- 3- Accounting Standards for Business Enterprises (ASBE)
- 4- The Accounting Affairs Board (AAB)
- 5- The China Securities Regulatory Commission (CSRC)
- 6- Shanghai
- 7- Shenzhen
- 8- The Chineses Institute of Certified Public Accountants (CICPA)
- 9- Renminbi

عمر مفید دارایی‌ها و ارزش اسقاط آن‌ها را تعیین می‌کند. در مقایسه با مقررات بین‌المللی، ارزش‌های تاریخی صریح‌تر مورد حمایت هستند و محافظه کاری به طور محدودتر استفاده می‌شود. مثلاً: ۱- روش ارزیابی اقل بها یا قیمت بازار برای موجودی‌ها پذیرفته نیست.

۲- ذخیره‌ی مطالبات مشکوک الوصول تنها تا ۳ درصد مانده حساب‌های دریافتی پذیرفته است.

۳- سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت به علت کاهش دائمی در ارزش آن‌ها تقلیل نمی‌یابد.

۴- ارزش‌های تاریخی مبنای ارزش‌گذاری دارایی‌های مشهود است. ارزش دفتری به خاطر نوسان‌های قیمت‌های بازار تعدیل نمی‌گردد. بنابراین موجودی‌های راکد به بهای تمام شده ارزیابی می‌شوند (با وجود آن که زیان‌های احتمالی آن در باداشت‌های پیوست افشا می‌شود). روش‌های اولین صادره از اولین واردۀ، میانگین موزون و اولین صادره از آخرین واردۀ جزء روش‌های ارزش‌گذاری قابل قبول برای موجودی‌ها محسوب می‌شوند.

۵- دارایی‌های نامشهود تحصیل شده به قیمت تمام شده ثبت می‌گردند و در پیش از دوره انتفاع

نمایشکر ۲ نظام های حسابداری در چین

نظامهای مدیریت نوع صفت:

- * نظام حسابداری شرکت‌های تولیدی
 - * نظام حسابداری شرکت‌های تجاری
 - * نظام حسابداری شرکت‌های ارتباطات
 - * نظام حسابداری واحد‌های بیمارستانی
 - * نظام حسابداری شرکت‌های ساختمان
 - * نظام حسابداری شرکت‌های سرمایه‌ای
 - * نظام حسابداری شرکت‌های کشاورزی
 - * نظام حسابداری موسسات مالی
 - * نظام حسابداری شرکت‌های بیمه

نظامهای مبتنی بر نوع مالکیت:

- * نظام حسابداری شرکت‌های همکاری اقتصادی خارجی (باسرماهیه‌گذاری خارجی)
 - * نظام حسابداری شرکت‌های سهامی

مدیریت مبتنی بر ارزش

ارزش افزوده‌ی اقتصادی که به آن سود باقی‌مانده هم می‌گویند برمبنای نظریه‌ی سود اقتصادی^{۱۶} است. براین اساس ثروت زمانی ایجاد می‌شود که یک واحد تجاری بتواند تمامی هزینه‌های عملیاتی و هم‌چنین هزینه‌های سرمایه‌اش را پوشش دهد. ارزش افزوده‌ی اقتصادی به عنوان یک راه حل بدیل برای نگاه به عملکرد واحد تجاری است و اندازه‌ای است که می‌توان برمبنای آن به ارزیابی عملکرد پرداخت. اما صرف این نگرش به ارزش افزوده‌ی اقتصادی، برداشت محدود و تنگ‌نظرانه‌ای است. زیرا به این مطلب که ارزش افزوده‌ی اقتصادی سهم درخور توجهی در مدیریت ارزش‌آفرینی دارد توجه نمی‌شود حال آن که ارزش افزوده‌ی اقتصادی معبری برای پیاده نمودن نظریه‌ی مدیریت مبتنی بر ارزش است. ارزش افزوده‌ی اقتصادی بازوی مساعدی در خدمت مدیریت خلق ارزش است. درست است که یکی از کاربردهای اولیه‌ی ارزش افزوده اقتصادی ارزیابی عملکرد است اما اگر نقش آن را به این حد محدود بدانیم به خطأ رفتایم. ارزش افزوده‌ی اقتصادی را می‌توان به عنوان اندازه‌ای برای صورت‌بندی و اجرای راهبردها دانست و با هر یک از وظایف مذکور (الجزایر سیستم مدیریت مبتنی بر ارزش) مرتبط کرد.

زمانی که مدیران به صورت‌بندی راهبردها می‌پردازند این راهبردها بایستی در راستای حداکثرسازی جریان ارزش افزوده‌ی اقتصادی آیینده‌ی واحد تجاری باشد. **شخصیس سرمایه و مدیریت سرمایه‌گذاری‌ها** هم می‌تواند با استفاده از ضابطه‌ی ارزش افزوده‌ی اقتصادی صورت گیرد. ارزش افزوده‌ی اقتصادی فراهم‌کننده‌ی انگیزه‌ی لازم برای مدیران است که به دنبال اجرای سرمایه‌گذاری‌های ارزش‌آفرین هستند. تهیه و تنظیم طرح‌های انگیزشی مدیران و کارکنان می‌تواند حول محور ارزش افزوده‌ی اقتصادی صورت گیرد. یکی از مزیت‌های ارزش افزوده‌ی

اهمیت دارد. این عوامل عبارتند از:

- ۱- نوآوری، ۲- انعطاف‌پذیری، ۳- زمان‌های انتظار کوتا، ۴- کیفیت و ۵- بهای تعام شده.

ارزش افزوده‌ی اقتصادی^{۱۷} معبری برای اجرای سیستم مدیریت مبتنی بر ارزش^{۱۸} در این بخش نگاهی خواهیم داشت به مفاهیم مدیریت مالی ارزش‌آفرینی و مدیریت مبتنی بر ارزش. موسسات مشاوره‌ی مالی و مدیریت، سیستم مدیریت مبتنی بر ارزش را به عنوان راه حلی بینیادی برای بهبود اساسی در عملکرد شرکت‌ها در رویارویی با چالش‌های جدید پیشنهاد می‌نمایند. اما بین مفاهیم مدیریت مبتنی بر ارزش و ارزش افزوده‌ی اقتصادی همپوشی وجود دارد و باعث ابهاماتی شده است. معمولاً مفهوم مدیریت مبتنی بر ارزش خیلی فراگیرتر و جامع‌تر از مفهوم ارزش افزوده‌ی اقتصادی است. با این حال ملاحظه می‌شود بعضی افراد حرفه‌ای این اصطلاحات را به جای یکدیگر استفاده می‌کنند. آنسان که یکی از صاحب‌نظران^{۱۹} مدیریت مبتنی بر ارزش می‌گوید که:

”سیستم مدیریت مبتنی بر ارزش یعنی در یک واحد تجاری سیستم‌ها، فرایندهای کلیدی و افراد به سمت ارزش‌آفرینی سوق داده شوند و جهت‌گیری این سیستم‌ها به سمت ارزش‌آفرینی باشد. به عبارتی به کلیه‌ی افراد در رده‌های مختلف سازمان این تفکر القاء شود که چرا و چگونه باستی در بین تصمیمات خود تقدم قائل شوند و تصمیماتی را مقدم بدارند که در ایجاد ارزش و ثروت آفرینی موثرند.“

یک برنامه‌ی جامع مدیریت مبتنی بر ارزش اجزای زیر را در بر می‌گیرد:

- ۱- برنامه‌ریزی راهبردی، ۲- تخصیص سرمایه (مدیریت سرمایه‌گذاری‌ها)، ۳- بودجه‌های عملیاتی، ۴- اندازه‌گیری عملکرد، ۵- طرح‌های پاداش مدیریت و کارکنان، ۶- تنظیم ارتباطات داخلی سازمان، ۷- تنظیم ارتباطات خارجی سازمان.

کیفیت مانند هزینه‌های قراضه کردن کالا، دوباره کاری و تولید مجدد و فرایند مهندسی مورد نیاز جهت رفع عیب است. همان‌طور که در روش درست به هنگام ملاحظه شد، هدف مدیریت کیفیت جامع^{۲۰} آن است که هزینه‌های داخلی کالاهای رد شده کاملاً حذف شود و در زمینه‌ی رسیدن به هدف تولید کالاهای بی‌عیب تلاش می‌شود.

۲- هزینه‌های ارزیابی به مقایسه‌ی کیفیت کالاهای ساخته شده با استانداردهای وضع شده مربوط می‌شود و شامل هزینه‌های بازیبینی و هزینه‌های تحقیل و سایر کنترل‌ها می‌باشد. اگر فروشنده‌گان کالاهای سیستم مدیریت کیفیت جامع داشته باشند در آن صورت هزینه‌های بازیبینی کالاهای خریداری شده حذف می‌گردد.

۳- هزینه‌های پیش‌گیری به هزینه‌هایی می‌گویند که برای اطمینان از این که معایب اساساً از همان ابتدا واقع نشوند، انجام می‌شود. این‌گونه هزینه‌ها شامل هزینه‌ی تعمیرات پیش‌گیرانه و نگهداری تجهیزات آموزشی کیفیت به کارکنان خط تولید و هم‌چنین ایجاد کیفیت در فرایندهای طراحی و تولید است.

هدف شرکت‌ها بدون توجه به این که در چه محیطی فعالیت می‌کنند مشابه است و آن عبارت از کسب حداکثر بازدهی ممکن روی وجود فراهم آورندگان سرمایه است. این بازده باید به اندازه‌ای باشد تا ریسکی را که فراهم‌کنندگان سرمایه می‌پذیرند جبران کند. به همین قیاس، هدف حسابداری مدیریت بدون توجه به شرایط محیطی، ارایه‌ی روش‌هایی است که برای ارزیابی شرایط و ارایه‌ی راه حل‌های مناسب به مدیران جهت تصمیم‌گیری به منظور دست‌یابی به اهداف شرکت یاری دهد.

”شرکت‌های جهانی“ اهدافشان را با دنبال کردن بهبود مستمر در عواملی می‌دانند که ثابت شده است برای مشتریان

آزادی از ارزش افزوده

۷۱

میر شمس آزادی

سال هفدهم شماره صد و پنجاه و پنج
۱۳۹۲ - ۰۸ - ۲۴

صورت‌بندی برنامه‌ی راهبردی، تخصیص سرمایه، تنظیم بودجه‌های عملیاتی، ارزیابی عملکرد بخش‌های تابعه، تهیه و تنظیم طرح‌های انگیزشی مدیران و کارکنان و تنظیم ارتباطات داخلی و خارجی سازمان می‌تواند حول ضابطه‌ی ایجاد ارزش افزوده اقتصادی صورت گیرد. بی‌مناسبت نیست که مدل محاسبه‌ی ارزش افزوده اقتصادی نیز به اختصار معرفی گردد:

$$EVA = NOPAT - CAPITAL CHARGES$$

$$NOPAT = (RONA) (CAPITAL)$$

$$CAPITAL CHARGES = (CAPITAL) (WACC)$$

$$EVA = (RONA) (CAPITAL) - (CAPITAL) (WACC)$$

$$EVA = (CAPITAL) (RONA - WACC)$$

حداکثرسازی ارزش ثروت سهامداران با منافع سایر گروه‌های ذی نفع در تضاد نیست. بیان توافقی مدیران در جهت ارزش آفرینی نیازمند ابزارهای تشخیصی لازم است. بایستی ابزارها و زبانی فراهم باشد که تامین‌کنندگان سرمایه را مقاعده سازد و جووه سرمایه‌گذاری شده‌ی آنان با بهره‌وری و سودآوری لازم به کار گرفته شده است.

شواهد زیادی وجود دارد که شرکت‌هایی که دارای شهرت و اعتبار درزمنی‌ی تولید محصولات و خدمات کیفی، توافقی در جذبیت و نوآوری در محصولات جدید، حفظ مشتریان معترف و ایفای مستولیت‌های همگانی هستند از دیدگاه بازار سرمایه هم موفق و جذاب می‌نمایند. این شواهد بیانگر آن است که یک واحد تجاری زمانی می‌تواند برای سهامدارانش ارزش بیافریند که قادر باشد ارزش‌هایی را به سایر گروه‌های بنیانگذار و پدید آورنده واحد تجاری منتقل سازد. فرضًا اگر مشتریان راضی نباشند از رقبا خرید می‌کنند. اگر کارکنان احساس کنند از توافقی‌ها و استعدادهایشان استفاده نمی‌شود و عملکردشان هماهنگ نیست به جاهای دیگر خواهند رفت.

در سال ۱۹۹۵ شرکت کوکاکولا، که یکی از بزرگترین ارزش آفرین‌ها در سطح جهانی است ادعای کرد که: "کوکاکولا برای هر کسی که آن را می‌کند ارزش می‌آفریند".

اقتصادی آن است که اجرای اهداف می‌تواند به بخش‌های زیر مجموعه‌ی واحد تجاری محلول شود و سهم هر بخش در ارزش افزوده اقتصادی مشخص شود یعنی به جای نگرش به کل ارزش افزوده اقتصاد به ارزش افزوده اقتصادی هر بخش نگاه کرد. بدین ترتیب اهداف بخش‌ها که افزایش ارزش افزوده اقتصادی است با نیازهای بازار سرمایه که ثروت آفرینی است پیوند می‌خورد و هم‌سو می‌شود.

همان‌گونه که در بالا گفته شد تنظیم ارتباطات داخلی و خارجی از عناصر اصلی سیستم مدیریت مبتنی بر ارزش است. ارزش افزوده اقتصادی یک ابزار بسیار موثر ارتباطی است که بین مدیران عملیاتی و مدیران بالایی ارتباط برقرار می‌کند و نهایتاً اهداف بازار سرمایه را با اهداف بخش‌های مختلف مرتبط و هم‌سو می‌کند. این مفهوم هدف ارزش آفرینی را با عملکرد مدیران و بالطبع پاداش‌هایشان مرتبط می‌کند. به طور خلاصه می‌توان گفت ارزش افزوده اقتصادی یاور واحدهای تجاری برای اجرای سیستم جامع مدیریت مبتنی بر ارزش است. وقتی که به ارزش افزوده اقتصادی نگریسته شود در این صورت با مفهوم مدیریت مبتنی بر ارزش هم‌گرایی پیدا می‌کند.

به طور خلاصه پیاده نمودن سیستم مدیریت مبتنی بر ارزش نیازمند اندازه‌هایی برای بررسی و ارزیابی عملکرد واحد تجاری است. سیستم مدیریت مبتنی بر ارزش باید بداند عملکرد تجاری واحد تجاری به چه میزان ارزش می‌آفریند. از دیدگاه سهامداران نیز مهم است بدانند چه اندازه‌ای بهترین شاخص اندازه‌گیری عملکرد است و ارزش‌ها تا چه میزان افزایش یافته است. ارزش افزوده اقتصادی اندازه‌ای پیشنهادی برای ارزیابی عملکرد واحد تجاری و شاخصی برای ارزش آفرینی ناشی از عملکرد است. ارزش افزوده اقتصادی معبری است که با اجرای آن عناصر و اجزای سیستم مدیریت مبتنی بر ارزش اجراء می‌شود.

جدول ۱ فهرست برخی از کشورهایی که به ارزش افزوده اقتصادی توجه نمودند

Coca-Cola	Lafarge	SPX
Quaker Oats	Siemens	Herman Miller
Boise Cascade	Tate & Lyle	The U.S. Postal Service
Briggs & Stratton	Telecom New Zealand	Telstra

فعالی خارج است. اسامی تعداد محدودی از این شرکت‌ها در جدول ۱ آورده می‌شود.

در سیستم مدیریت مبتنی بر ارزش از آنچاک نخستین هدف بنگاهها ثروت‌آفرینی برای سهامداران است لذا اندازه‌ی مهمی که به عنوان شاخص ارزش آفرینی واحدهای تجاری برای سهامداران در نظر گرفته می‌شود اندازه‌ی ارزش افزوده‌ی بازار^{۲۰} است. این اندازه یک اندازه‌ی خارجی از ارزیابی عملکرد است و تبلور دیدگاه بازار سرمایه نسبت به ارزش‌های شرکت است. افراد حرفه‌ای ارزش افزوده‌ی بازار را بهترین ارزانی عمدتاً می‌دانند.

ارزش افزوده‌ی بازار از تفاوت بین ارزش بازار شرکت (شامل سهام و بدهی) و جمیع سرمایه‌ی سرمایه‌گذاری شده در شرکت به دست می‌آید:

در این معادله ارزش بازار معادل با ارزش تجاری^{۲۱} واحد تجاری است. به عبارتی حاصل جمع ارزش بازار بازگو کننده‌ی تمامی ادعاهایی است که در یک تاریخ معین نسبت به شرکت وجود دارد. مجموع رزش بازار بدھی‌ها (VD) و ارزش بازار حقوق مالکان (VE) تعیین‌کننده‌ی ارزش مشکت (VF) است:

$$V_E = V_E \pm V_D$$

چگونه می‌توان تشخیص داد یک واحد نجاری ارزش آفرین است و در ثروت افرینی برای سهامدارانش موفق است. در پاسخ باستی به ارزش بازار آن اشاره نمود.

می شود و کتاب های متعددی در زمینه می سیستم مدیریت مبتنی بر ارزش و راه کار اجرایی آن یعنی ارزش افزوده ای اقتصادی به رشتته ای تحریر درآمده است. مجله ای فورچون، مفهوم ارزش افزوده ای اقتصادی را کلید واقعی ثروت افرینی معرفی می کند.^{۱۸} یا در نوشتہ ای دیگر از آن با عنوان یک راه جدید برای سوداگری^{۱۹} نام می برد.

شرکت استرن استوارت نیز یک بانک
طلاعاتی دایر نموده است و شرکت‌ها را
بر حسب ارزش افزوده‌ی اقتصادی‌شان
تبه‌بنده، که ده است.

هم چنین در محافای حرفه ای و
سیاستگذاران رشته حسابداری نیز آثاری
ملاحظه می شود. کارگروه ویژه بهبود
گزارشگری مالی انجمن حسابداران رسمی
آمریکا (AICPA) به نام کارگروه جنگکنیز
در سال ۱۹۹۴ برای بهبود گزارشگری مالی
بیشنهاد می کند شرکت هایی که برای مقاصد
تصمیم گیری داخلی شان از ارزش افزوده هی
قتاصدی استفاده می کنند از این مفهوم برای
گزارشگری خارجی شان نیز استفاده کنند.

در بخش حرفه‌ای و اجرایی نیز شرکت‌های متعددی در سطح جهان به روزش افزوده‌ی اقتصادی توجه نموده‌اند و ارای مقاصد ارزیابی عملکرد داخلی، مقایسه‌ی عملکرد بخش‌های داخلی، تهیه و تنظیم طرح‌های پاداشی و انگیزش مدیران و این مفهوم توجه نموده‌اند. ذکر اسامی کامال این شرکت‌ها و دلگاه آنها نسبت به روزش افزوده‌ی اقتصادی از حوصله‌ی بحث

این سخن بدان معنی است هر ذی نفعی با این شرکت ارتباط برقرار کند برای این تجربه پشیمان نخواهد شد و ارزش‌هایی را کسب می‌کند. گرچه به نظر می‌رسد سخن فوق تا حدودی شعارگونه و غلوآمیز باشد اما این شعایر یک گرایش و طرز تفکری را در میان مدیران کوکاکولا ایجاد می‌کند و آن این که اولین وظیفه‌شان ارزش آفرینی برای سهامداران است. این وظیفه صرفاً زمانی دست یافتنی است که سایر گروه‌های ذی نفع هم راضی باشند و ارزش‌هایی هم به آنها انتقال یابد. به عنوان مثال زمانی که در سال ۱۹۹۹ در کشور بلژیک در محصولات کوکاکولا آلو دگی‌هایی مشاهده شد. به رغم آن که فروش شرکت در این کشور درصد ناچیزی از کل فروش جهانی است با این حال قیمت سهام تحت تاثیر قرار گرفت یا هنگامی که کوکاکولا به عدم رعایت الزامات قانونی در کشورهای فرانسه و ایتالیا متهم گردید پیامدهای نامساعدی برای سهامداران به وجود آمد.

استوارت در یک سخنرانی تحقیقی که در سال ۱۹۹۴ ایجاد کرد و بعداً در شماره‌ی نوامبر و دسامبر ۱۹۹۵ مجله‌ی هاروارد بین‌رشد، به حاب شد سان م. کنتر.

"ازش افزوده اقتصادی بهترین اندازه از ثروت آفرینی است و بهتر از سایر اندازه‌های حسابداری تغییرات ارزش در ثروت سهامداران را تبیین می‌کند."

امروزه در محافل علمی و دانشگاهی نیز توجه زیادی به ارزش افزوده‌ی اقتصادی

آغاز تجارت

تجارت ارزش افزوده

است. اما چون هیچ‌گونه ارزش افزوده‌ی اقتصادی ایجاد نشده است لذا تغییری نیز در ارزش افزوده‌ی بازار به وجود نمی‌آید.

ارزش افزوده‌ی اقتصادی صرفاً زمانی افزایش می‌یابد که نرخ بازدهی ناشی از سرمایه‌گذاری بیشتر از نرخ هزینه‌ی سرمایه است. هرگاه سرمایه‌های جدید تامین شده از بازار سرمایه در طرح‌های ارزش‌افزودن سرمایه‌گذاری شود (آنها که ارزش فعلی خالص مشتث دارند)، آن‌گاه ارزش افزوده‌ی بازار افزایش می‌یابد، و بالعکس هرگاه سرمایه‌های جدید در طرح‌های سرمایه‌گذاری شود که نرخ بازدهی آنها کمتر از هزینه‌ی سرمایه‌شان است (آنها که ارزش فعلی خالص منفی دارند) ارزش افزوده‌ی بازار کاهش می‌یابد.

ارزش افزوده اقتصادی مبتنی بر نظریه‌ای سود اقتصادی است. برخی از اقتصاددانان معتقدند که واحد تجاری بایستی آنقدر درآمد داشته باشد که نه تنها هزینه‌های عملیاتی اش را پوشش دهد بلکه تمامی هزینه‌های سرمایه‌اش را نیز پوشاند. بدون توجه به سود اقتصادی نمی‌توان ادعا کرد. ثروتی برای سهامداران ایجاد شده است. افزوده‌ی اقتصادی با ثروت سهامداران است.

از لحاظ نظری، ارزش بازار در مدل ارزش افزوده‌ی اقتصادی دارای دو بخش است: ۱- ارزش عملیات جاری و ۲- ارزش رشدی‌های آینده. بدین ترتیب ارزش یک واحد تجاری از دو بخش تشکیل می‌شود: ارزش رشدی‌های آینده + ارزش عملیات جاری = ارزش بازار

$$\text{Market Value} = \text{Current Operating Value} + \text{Future Growth Value}$$

$$\text{MV} = \text{COV} + \text{FGV}$$

ارزش عملیات جاری تحت تاثیر سرمایه به کار گرفته شده در واحد تجاری و هم‌چنین ارزش افزوده‌ی اقتصادی ناشی از عملکرد و تصمیمات گذشته‌ی واحد تجاری است. وقتی که سرمایه‌ی سرمایه‌گذاری شده در زمان حال را با ارزش سرمایه‌ای ارزش افزوده‌های اقتصادی ناشی

سرمایه‌گذارانی که در تامین سرمایه مشارکت نموده‌اند انتظار دارند مدیران واحد تجاری با بهره‌وری کامل این سرمایه‌ها را سرمایه‌گذاری کنند. ارزش بازار انعکاسی از قضاوت بازار نسبت به کارایی و موفقیت مدیران است. هر چقدر ارزش بازار بیشتر باشد سرمایه‌گذاران نیز انتظار دارند مدیران سرمایه‌های آنها را با کارایی و بهره‌وری بیشتری به کار گیرند و مبالغ بیشتری به آنها منتقل سازند. اگر در یک تاریخ معین مبلغ سرمایه‌های سرمایه‌گذاری شده را از ارزش بازار یک واحد تجاری کسر نماییم ارزش افزوده‌ی بازار محاسبه می‌شود.

چنانچه ارزش افزوده‌ی بازار منفی باشد تعبیرش از دیدگاه بازار سرمایه این است که ارزش دارایی‌ها و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده توسط مدیران کمتر از ارزش سرمایه‌ای است که از بازار سرمایه در اختیار آنها قرار داده است. به زبان دیگر ارزش تجاری (قابل داد و ستد) واحد تجاری کمتر از ارزش سرمایه‌ای است که در آن سرمایه‌گذاری شده است یعنی مدیران ثروت‌ها را تباہ و ضایع نموده‌اند.

هدف واحدهای تجاری در وله‌ی نخست باید خلق ارزش افزوده‌ی بازار بیشتر باشد. به این تکه توجه نماییم که دستیابی به ارزش افزوده‌ی بازار بالاتر بدان معنی نیست که چون ارزش بازار شرکت در بازار سرمایه افزایش یافته است به همان میزان نیز سرمایه‌ی در اختیار واحد تجاری هم افزایش یافته باشد. هدف بزرگ‌تر کردن اندازه‌ی شرکت نیست، هدف قدرتمندتر کردن آن است. به عنوان مثال اگر یک واحد تجاری اقدام به تامین مالی از بازار سرمایه‌ی به مبلغ ۲۰ میلیون واحد پولی بنماید و سپس این مبلغ را در طرح‌هایی سرمایه‌گذاری کند که نرخ بازدهی آنها معادل هزینه‌ی سرمایه‌شان است در این صورت ارزش بازار شرکت ۲۰ میلیون واحد پولی افزایش می‌یابد و همزمان سرمایه‌ی به کار گرفته شده نیز ۲۰ میلیون واحد پولی افزایش می‌یابد به رغم آن که ارزش بازار شرکت ۲۰ میلیون واحد پولی افزایش یافته

تجاری بیش از ارزش سرمایه‌ی به کار گرفته شده باشد، آنگاه ارزش افزوده‌ی بازار ایجاد شده است و در واقع ثروت سهامداران افزایش یافته است یعنی:

$$MVA = MV - IC$$

با جایگزین نمودن معادله‌ی نظری ارزش شرکت در معادله‌ی با ارزش افزوده‌ی بازار می‌توان نوشت:

$$MVA = IC + PV \text{ of All Future EVA} - IC$$

$$MVA = PV \text{ of All Future EVA}$$

پس می‌توان نتیجه گرفت ارزش افزوده‌ی بازار تابعی از انتظارات بازار سرمایه نسبت به ارزش افزوده‌ی اقتصادی آینده است و هر قدر ارزش افزوده‌ی بازار بزرگ‌تر باشد بازار سرمایه انتظار دارد ارزش افزوده‌ی اقتصادی بیشتری در آینده ایجاد شود. به زبان دیگر ارزش افزوده‌ی اقتصادی منبع و سرچشمی ارزش افزوده‌ی بازار و نهایتاً ثروت آفرینی برای سهامداران است.

در این نوشتار تلاش گردید تا ضمن معرفی نظریه‌ی نسبتاً جدید مدیریت مبتنی بر ارزش نقش حسابداری مدیریت و روش‌ها و نگرش‌های جدیدی که در حسابداری مدیریت طی سال‌های اخیر در ایجاد ارزش ارایه گردیده است بررسی شود. برایین اساس می‌توان نتیجه گرفت که مدیریت تولید با ارایه‌ی راه کارهایش، در جهت اجرای مدیریت مبتنی بر ارزش گام برمی‌دارد. این راه کارها شامل استفاده از رایانه در طراحی فرایندهای تولیدی، برنامه‌ریزی مواد اولیه، برنامه‌ریزی منابع تولید و فناوری تولید بهینه می‌باشد. هم‌چنین استفاده از روش‌های مدیریت مبتنی بر فعالیت، روش‌های به‌هنگام و مدیریت کیفیت جامع نیز از جمله راه کارهای حسابداری مدیریت در اجرای مدیریت مبتنی بر ارزش است.

از جنبه‌ای دیگر این نوشتار تاکید بر استفاده از ارزش افزوده‌ی اقتصادی به عنوان معبری برای اجرای مستقیم مدیریت

شرکت متاثر از بهبود در ارزش افزوده‌ی اقتصادی سال‌های آینده نیز خواهد بود. لذا ارزش افزوده‌ی اقتصادی سال‌های آینده از دو منبع ایجاد می‌شود یکی تداوم سطح عملکرد فعلی و تکرار ارزش افزوده‌ی فعلی و دیگری بهبود و رشد در عملیات آینده که باعث بهبود در ارزش افزوده‌ی اقتصادی می‌شود. ارزش فعلی رشد در ارزش افزوده‌ی اقتصادی ارزش رشد های آینده شناخته می‌شود. بنابراین می‌توان نوشت:

$$FGV = \text{Present Value of Expected Improvement in EVA}$$

بدین ترتیب ارزش بازار شرکت طبق مدل نظری عبارت است از:

$$MV = COV + FGV$$

$$MV = [(IC + \frac{EVA}{WACC}) + (PV \text{ (Expected Improvement in EVA)})]$$

$$MV = IC + PV \text{ of All Future EVA}$$

از این رو از لحاظ نظری ارزش یک شرکت در یک تاریخ معین تابعی از انتظارات بازار سرمایه نسبت به ارزش افزوده‌ی اقتصادی سال‌های آینده است. افزایش این انتظارات باعث افزایش ارزش شرکت در زمان حال در بازار می‌شود. بنابراین ارزش افزوده‌ی اقتصادی سال‌های آینده از دو منبع ایجاد می‌شود یکی تداوم سطحی از عملکرد که قبل از این دست یافته‌ایم یعنی تکرار ارزش افزوده‌ی اقتصادی فعلی و دیگری بهبود در ارزش افزوده‌ی اقتصادی آینده که به دلیل رشد سرمایه‌گذاری‌ها و افزایش کارایی‌ها می‌باشد. آنچه این معادلات بیان می‌کنند آن است که قیمت بازار سهام تحت تاثیر انتظارات نسبت به آینده است و ارزش اصلی شکل‌دهنده انتظارات نگاه به ارزش افزوده‌ی اقتصادی سال‌های آینده است.

ارزش بازار یک واحد تجاری تعیین کننده‌ی توانایی آن در خلق ارزش است. زیرا ارزش بازار تابعی از انتظارات بازار نسبت به ارزش افزوده‌ی اقتصادی آینده است که با یک نرخ تنزیل مناسب به ارزش حال تبدیل شده است.

قبل اشاره گردید اگر ارزش بازار واحد

از عملکرد فعلی جمع می‌زنیم در واقع ارزش عملیات جاری واحد تجاری را محاسبه می‌کنیم. به عبارت دیگر تصمیمات گذشته‌ی واحد تجاری باعث ایجاد ارزش افزوده‌ی فعلی می‌گردد و در ارزش حال شرکت موثر است. به عبارتی می‌توان نوشت:

$$COV = \text{Invested Capital} + \text{Capitalized Value of Current EVA}$$

اگر فرض نمایم ارزش افزوده‌ی اقتصادی سال جاری به‌طور دائمی در سال‌های آینده تکرار شود در این صورت ارزش افزوده‌ی سال جاری بر متوسط هزینه‌ی سرمایه^{۲۲} تقسیم می‌شود تا ارزش فعلی ارزش افزوده‌ی اقتصادی به دست آید همان ارزش سرمایه‌ای ارزش افزوده‌های اقتصادی ناشی از عملکرد فعلی است:

$$COV = IC + \frac{EVA}{WACC}$$

این رابطه بدان معنی است که اگر بازار سرمایه انتظار داشته باشد همان ارزش افزوده‌ی اقتصادی سال جاری بدون رشد و به حالت دائمی در سال‌های آینده تکرار شود در این صورت ارزش بازار شرکت برابر است با سرمایه‌ی سرمایه‌گذاری شده در زمان حال به اضافه‌ی ارزش فعلی ارزش افزوده‌ی اقتصادی جاری که با نرخ متوسط هزینه‌ی سرمایه تنزیل شده است. به عبارت دیگر ارزش شرکت که تحت تاثیر تصمیمات گذشته است در ارزش افزوده‌ی اقتصادی سال جاری انعکاس می‌یابد. Market Value = COV

اما بازار ممکن است به دلیل توان بالقوه‌ی سرمایه‌گذاری شرکت‌ها انتظار رشد و بهبود در ارزش افزوده‌ی اقتصادی سال‌های آینده را هم داشته باشد و برای رشد آینده‌ی ارزش افزوده‌ی اقتصادی ارزشی را قائل باشد که به آن ارزش رشد های آینده می‌گوییم.

اگر بازار انتظار داشته باشد به دنبال تصمیمات آینده‌ی مدیریت ارزش افزوده‌ی اقتصادی رشد یابد در این صورت ارزش

Press

- 4- Bromwich, M.and Bhimani, A.(1994), "Management Accounting Pathways to Progress", Chartered Institute of Management Accountants.

5- Ckins, Gray. (1999) "Learning to Love ABC", Journal of Accountancy. August.

6- Cobb, I.(1993) "JIT and the management accountant: A case study of current UK practice" chartered institute of management accountants.

7- Degamo, E.P., Black,J.T. and khoshehr, R.A. (1984), "Materials and Processing in Manufacturing", Macmillan, Chapter 38.

8- Drucker, P.F. (1990), "The Emerging Theory of Manufacturing", Harvard Business Review, May? June, 94-102.

9- Dury, C.(1996) "Management and Cost Accounting", 4th Edition, Thomson.

10- Fabozzi, J.Frank and James.L.Grant, "Value Based Metrics foundation and practice" FJF, 2000.

11- Freher, E.W. "Designing the Annual Management Incentive Plan. Aguide to Compensation Management" John Wiley & Sons, 1997, pp.161-175.

12- Howell, R.A.,Brown, J.D., Soucy, G.R. and Seed, A.H.(1987), "Management Accounting in the New Manufacturing Environment", National Association of Accountants.

13- Mackey, J.and Thomas, M.(1995), "Costing and the New Operations Management", in issues in management accounting (Editors, D.Ashton, T.Hopper and R.W.scapens), Prentice Hall.

14- Scarlett, R.C. and Wilks, C.(2001), "Management Accounting-Performance Management", The Chartered Institute of Management Accountants (ClMA).

15- Stern, M.Joel and John, S.Shiely "The EVA Challenge" Wiley & sons,Inc, 2001.

16- Tully,S. "The Real Key to Creating Wealth" Fortune, September 20, 1993, pp.38-50.

17- Wallace, J.S. "Adopting Residual Income-Based Compensation Plans: Do you get what you pay for? Journal of accounting of economics, 1997, pp.275-300.

18- Young, S.David, and Stephen, F.O'Byrne, A practical guide to implementation EVA and value based management, McGraw Hill, 2001.

مبتنی بر ارزش و هم‌سویی معيارهای ارزیابی عملکرد مدیران و ارزش آفرینی از دیدگاه بازار سرمایه است.

از دیدگاه ارزش افزوده‌ی بازار، ارزش شرکت شامل ارزش عملیات و ارزش رشد‌های آینده است. در این نوشتار نشان دادیم که ارزش افزوده‌ی بازار نیز نهایتاً چیزی جز ارزش فعلی ارزش افزوده‌های اقتصادی آینده‌ی شرکت نیست. بنابراین ارزش شرکت با ارزش افزوده‌ی اقتصادی گره خورده است.

- 1- world Class manufacturing
 - 2- computer-aided design
 - 3- advanced manufacturing technologies
 - 4- computer- aided manufacturing
 - 5- computer numerical control
 - 6- robots
 - 7- computer-integrated manufacturing
 - 8- flexible manufacturing system
 - 9- material requirements planning
 - 10- manufacturing resources planning
 - از آنجایی که برنامه ریزی مواد اولیه مورد نیاز به اختصار MRP شناسایی می شود لذا برنامه ریزی متابع تولید را MRP2 می شناسیم.
 - 11- optimised production technology
 - 12- total quality management
 - 13- economic value added
 - 14- value based management
 - 15- Jame A.Knight, Value-Based Management
McGraw Hill, 1977.
 - 16- economic profit theory
 - 17- Coca-Cola provides value to everyone who touches it
 - 18- The real key to creating wealth, fortune, (Dec,30,1993)
 - 19- A new way to find Bargains, fortune (December 1996)
 - 20- market value added
 - 21- enterprise value
 - 22- weighted average cost of capital

 - 1- Aknight, James "Value Based Management. A systematic Approach to Creating shareholders value" MC Graw-Hill, 1997.
 - 2- Bennett, G. Stewart, "The Quest for Value" Harper Collins publisher, 1991.
 - 3- Berliner, C.and Brimson, J.A.(1988) "Cost Accounting for Today's Advanced Manufacturing", Harvard Business School

اتخاذ مدیریت کیفیت فراگیر، نظریه اصالت

جدول ۱ مقایسه سیستم حسابداری مدیریت قبل و بعد از پذیرش سیستم مدیریت کیفیت فراگیر در شرکت مورد مطالعه

سیستم حسابداری مدیریت بعد از پذیرش مدیریت کیفیت فراگیر	سیستم حسابداری مدیریت قبل از پذیرش مدیریت کیفیت فراگیر
تمایل به در برگرفتن اندازه‌گیریهای مالی و غیرمالی (نواوری رضایت مشتری، تکمیل به موقع پروژه)	تمایل به حسابداری مالی (هزینه، سود، ROI، و رشد رآمد)
محاسبه هزینه‌های هر پروژه به گونه‌ای منطقی	محاسبه داده‌های کل هزینه
تدارک برای هزینه‌هایی کیفیت و مدیریت	بدون توجه به هزینه‌هایی کیفیت و مدیریت
ارتباط با استراتژی بلندمدت، استراتژی جهت‌یابی مدیریت	بدون ارتباط (پیوستگی) با استراتژی کوتاه‌مدت
درگیری بیشتر حسابداری با برنامه‌های مدیریت کیفیت فراگیر	بدون درگیری حسابداری با برنامه‌های مدیریت کیفیت فراگیر
تدارک برای بازخور هفتگی، ماهانه (تجزیه و تحلیل عاقلانه فعالیت یا پروژه)	بازخور سالانه نسبت به عملکرد (انحراف صورت حساب سود یا زیان)

مدیریت کیفیت فراگیر که تضمین کننده کیفیت باشد را به کار می‌گرفتیم.

اصحابه با کارمندان کنترل کیفی دی‌تی‌ال آشکار کرد که شورای شهر که یکی از بزرگ‌ترین مشتریان شرکت می‌باشد آن دسته از شرکت‌هایی را ترجیح می‌دهد که اصول پیشرفت‌کنترل کیفی را به کار می‌برند. دی‌تی‌ال با شرکت‌های ساختمانی دیگر جهت عقد قرارداد با شوراهای شهر رقابت می‌کند. شرکت از زمان آغاز به کار با چنین مشکلی در مورد تطبیق یا یک برنامه کنترل کیفی رو به رو نشده بود اما در شرایط فعلی وجود برنامه کنترل کیفی رسمی شرط ضروری برای رقابت موقوفیت‌آمیز در بازاری بود که کیفیت توسط رقبای دیگر در همان زمانی به کار برده می‌شد. طبق اظهارات هماهنگ‌کننده دایره کنترل کیفی؛ کاربرد مدیریت کیفیت فراگیر باعث افزایش اعتماد مشتریان و این اطمینان شد که خدمات ارائه شده توسط دی‌تی‌ال خواسته‌های آنها را برآورده می‌کند. یکی دیگر از کارمندان کنترل کیفی چنین می‌گوید: در حالی که بیشتر رقبا از مدیریت کیفیت فراگیر استفاده

حمل و نقل و بازار ساختمان‌سازی در سال ۱۹۸۵ شرکت‌های ساختمانی براساس صلاحیت و توانایی ذاتی خود تخصصی شدند. شرکت‌هایی نظیر دی‌تی‌ال دریافتند که بهتر آن است در چند زمینه بهخصوص تمرکز یابند و از طریق عقد قرارداد با شرکت‌های کوچک‌تر در زمینه فعالیت‌هایی که خود ابزار آن را ندارند فعالیت کنند. بهزودی یک ساختار ارتباطی برای جایی که شرکت به تنهایی نمی‌توانست تمام کارها را انجام دهد شکل گرفت چنین ارتباط کاری نیازمند روش‌هایی برای اطمینان از کیفیت کار انجام شده بود.

مددگاری مهندسی دی‌تی‌ال چنین می‌گوید: "همزمان با گسترش فعالیت، ما با مشکلاتی برای انجام عملکردهای مختلف روبرو می‌شیم کنترل کیفیت در مورد کاری که در چنین نقطه‌ای قرار داشت مشکل شد به علاوه چندین شرکت بودند که به عنوان زیر مجموعه برای ما کار می‌کردند و ما به تدریج کنترل خود را بر روی فعالیت‌های آنها از دست می‌دادیم مگر اینکه یک برنامه پیشرفت‌کنترل کیفی مانند

و مدیریت کیفیت می‌باشد. دومین گروه ارائه دهنده خدمات مهندسی می‌باشد و سومین گروه برقراردادها و فروش انبارها و محوطه نظارت دارند. شرکت براساس چهار بخش تخصصی مالی اداری، مهندسی، قراردادهای فروش و کنترل کیفی ساماندهی شده است.

تمرکز فعلی بر اجرای مدیریت کیفیت فراگیر در دی‌تی‌ال هر دو جنبه ضرورت عملکرد و تأثیرات نهادی را دارد. نگرانی در مورد کیفیت در شرکت دی‌تی‌ال براساس نظرات مدیرعامل از زمان تاسیس آن شروع شد. در مرحله اول دی‌تی‌ال خواستار این بود که از نظر کیفیت در سطح قابل قبولی قرار گیرد. در زمان تاسیس شرکت کوچک بود و اطمینان از کیفیت از طریق بازارسی شخص مدیر امکان پذیر بود. این روش اطمینان از کیفیت به تدریج اثر خود را از دست داد چرا که فعالیت شرکت گسترش یافت. به خصوص بعد از تغییر و تحول در

سازمان و خودشان شروع نمود. مشتریان
چه کسانی می‌باشند؟ نیازمندی‌ها یشان
چیست؟ هدف سازمان و رسالت آن
چیست؟ چگونه سازمان می‌تواند
نیازمندی‌های مشتریان را تامین نماید؟ چه
فرایندهایی نیاز به هماهنگی و یکپارچه
شدن دارد؟ بعد از بررسی‌های انجام شده
روشن شد که اهم هدف‌های شرکت به شرح
ذیل می‌باشد:

- جلب رضایت مشتریان با تلاش مداوم
 - شرکت در نوادری، مجهز کردن مشتری با خدمات و بهبود مداوم کیفیت محصولات
 - بهره بردن از فرستهای جدید ایجاد شده بوسیله فن آوری های جدید
 - تداوم در توسعه تخصصی تیم مدیریت
 - نگهداری به هنگام وسایل ضروری برای دستیابی به هدف های سازمان
 - استفاده کارکنان صلاحیت دار برای رضایت مشتریان.
 - توسعه ارتباطات بلندمدت با مشتریان و فروشندهان

بنابرای نظر مدیریت ارشد شرکت دی تی ال برای دستیابی به هدف‌های فوق لازم بود تا با اتخاذ رسمی مدیریت کیفیت فرآگیر شرکت تعهدات خود را برای بهبود مداوم فعالیت شرکت به انجام رساند.

”به عنوان یک اقتصاد کوچک، بازار نیوزیلند سیار رقابتی است به طوری که به منظور سودآور بودن و باقی ماندن در این بازار رقابتی ما مجبور شدیم بیاندیشیم که چگونه افراد را هدایت کنیم و مشتریان خود را راضی نگه داریم. ما به این نتیجه رسیدیم که برای حفظ مشتریان موجود و به دست آوردن مشتریان جدید، کیفیت خدمات از مهم‌ترین مسایل می‌باشد. شرکت از طریق مشارکت تمامی کارکنان در جهت بهبود مداوم به اجرای مدیریت کیفیت فراگیر اقدام نمود که تمرکز زیادی به روی کیفیت خدمات به منظور رضایت مشتریان داشت. بنابراین این عمل به عنوان یک قدم حیاتی در موفقیت شرکت مورد توجه قرار گرفت.“

می کنند دی تی ال بدون استفاده از این روش
نمی تواند یکی از بزرگترین شرکت های
مهندسی و ساختمانی در بازار باشد.
دی تی ال برای موقیت در پروژه ها از
دیگر شرکت های ساختمانی کوچک در
بعضی های مختلف انجام پروژه استفاده
می کند، بنابراین به جای سرپرستی مستقیم
به روی این شرکت های کوچک لازم بود که
این واحد های فرعی نیز با یک سیستم
کنترل کیفی مناسب محصولات خود را
تضمين نماید. واقعیت امر این است که
شرکت دی تی ال نمی تواند کیفیت
محصولات را تضمین نماید مگر اینکه
شرکت های فرعی به یک سیستم کنترل
کیفی مناسب مجهز شوند بنابراین ظهور
یک ارتباط گسترده برای کیفیت نهادینه شد
و به وسیله انجمن های حرفه ای توسعه
یافت. به عنوان مثال: گردهمایی موسسات
مختلف نظیر کنترل کیفیت ملی نیوزیلند،
موسسه مهندسان حرفه ای نیوزیلند،
سازمان ها را تحت تأثیر قرار داد که سیستم کنترل
کیفی رسمی را درون سازمان معرفی نمایند.

مدیر اداری شرکت دی تی ال اظهار می‌کند: به کارگیری برنامه‌های بهبود مبتنی بر سیستم مدیریت کیفیت فرآگر ناشی از گردهمایی‌های کشورهای مختلف و سازمان‌های مستفاوت نظری شهیداری‌ها، موسسه اعطای مجوز کیفیت، انجمان مهندسان و سایر انجمنها می‌باشد.

اظهارات فوق با مباحث ارائه شده تصوری سیستم‌های سازمانی سازگار می‌باشد آنها اظهار می‌کنند که بعضی اوقات سازمان‌ها در صورتی به یک سیستم جدید مدیریت تمايل پیدا می‌کنند که ظاهري مدرن، منطقی، کارآ و قانونی داشته باشند.

دانشگاه تبریز دیپلم و اتحاد هدایت مهندسی کیمیات شواکر در نوامبر ۱۹۹۱ شرکت دی‌تی‌ال به منظور اجرای رسمی مدیریت کیفیت فراگیر اقدام به برنامه‌ریزی نمود. برای این منظور کمیته‌ای به وسیله نایب رئیس شرکت تشکیل و آغاز به کار نمود که شامل تمامی مدیران بخش‌های سازمانی و نمایندگان کارگران محلی و اتحادیه کارگری بود. کمیته کار خود را با طرح سوالاتی درباره

ملاحظات اساسی در فرآیند بودجه‌بندی سرمایه‌ای

برای استفاده از روش‌های ارزیابی، نظیر ارزش فعلی خالص، نرخ بازده داخلی تعديل شده، شاخص سودآوری، و دوره‌ی برگشت سرمایه تعديل شده به یک حداقل نرخ بازده مورد انتظار نیاز است. نرخ بازده مورد استفاده یا هزینه‌ی فرصت سرمایه برای تنزيل جریان‌های نقدی حاصل از طرح‌های سرمایه‌گذاری پیشنهادی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برخی از شرکت‌ها در عمل از حداقل نرخ بازده‌ی دست‌یافتنی برای تنزيل جریان‌های نقدی طرح‌های سرمایه‌گذاری پیشنهادی استفاده می‌کنند و برخی دیگر از شرکت‌ها نیز از میانگین وزنی هزینه‌ی سرمایه شرکت استفاده می‌کنند. میانگین وزنی هزینه‌ی سرمایه به صورت زیر به دست می‌آید:

$$\text{نسبت سرمایه} \times \text{هزینه سرمایه} + (\text{نسبت بدھی} \times \text{هزینه بدھی موثر}) = \text{میانگین وزنی هزینه سرمایه}$$

$$\text{که در آن:} \\ \frac{\text{مبلغ سرمایه‌ی صاحبان سهام طرح}}{\text{مبلغ کل سرمایه‌گذاری طرح}} = \text{نسبت سرمایه}$$

$$\frac{\text{مبلغ استقراض طرح}}{\text{مبلغ کل سرمایه‌گذاری طرح}} = \text{نسبت بدھی}$$

و نرخ هزینه‌ی سرمایه به کارگرفته شده به منظور تنزيل جریان‌های نقدی طرح‌های سرمایه‌گذاری پیشنهادی بین ۲۵ تا ۳۵ درصد است.

مشخص کردن فرایند اداری استاندارد شده جهت تصویب و اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری ممکن است در عمل امکان‌پذیر نباشد. فرایند غربال‌کردن و انتخاب طرح‌های سرمایه‌گذاری ممکن است از یک شرکت به شرکت دیگر تفاوت کند. زمانی که مبلغ سرمایه‌گذاری در سطح بالا و قابل توجه باشد در این صورت ممکن است تعیین و تصویب نهایی طرح‌های سرمایه‌گذاری به عهده‌ی مدیریت سطح عالی باشد. مدیران سطح عالی ممکن است افرادی را به عنوان نماینده تعیین کنند که تعیین و تصویب طرح‌های سرمایه‌گذاری بزرگ به عهده‌شان است. در بعضی مواقع نیز تعیین و تصویب طرح‌های سرمایه‌گذاری بزرگ به عهده‌ی هیئت مدیره یا مجمع عمومی شرکت است. در برخی موارد که مبلغ سرمایه‌گذاری در سطح پایین باشد، مدیران عالی به مدیران اجرایی اجازه می‌دهند که مبلغ معینی را بدون نیاز به تصویب مدیریت سطح عالی هزینه کنند.

* پس از این که طرح‌های سرمایه‌گذاری انتخاب شدند، وجود مورد نیاز جهت انجام مخارج سرمایه‌ای از سوی امور مالی تخصیص داده می‌شود.

(۱) همه‌ی جریان‌های نقدی را برای تعیین سوددهی حقیقی طرح در نظر بگیرد.

(۲) هدف و راهی بدون ابهام را برای تفکیک طرح‌های خوب از بد ارائه دهد.

(۳) برطبق سوددهی حقیقی، به دسته‌بندی طرح‌ها کمک کند.

(۴) این حقیقت را بازشناسد که جریان‌های نقدی خالص بزرگ‌تر از کوچک‌تر بهترند.

(۵) این حقیقت را بازشناسد که جریان‌های نقدی خالص زودتر بهتر از جریان نقدی خالص دیرتر است.

(۶) در ارزیابی طرح‌های مانعه‌الجمع طرح‌هایی را انتخاب کند که موجب افزایش ارزش شرکت شوند.

(۷) بین طرح‌های پیشنهادی تفاوت قابل شود، و

(۸) علاوه بر توجه به سوددهی طرح‌ها باید به ریسک آنها نیز توجه کند.

به طور کلی، روش ارزیابی صحیح باید به انتخاب طرح‌هایی بینجامد که با سودآوری خوب، ثروت سهامداران شرکت را افزایش می‌دهند.

شرکت‌ها در عمل از روش‌های مختلفی برای ارزیابی پیشنهادهای سرمایه‌گذاری استفاده می‌کنند. این روش‌ها را می‌توان به صورت زیر طبقه‌بندی کرد:

الف) روش‌هایی که بر جریان‌های نقدی تنزيل شده تأکید دارند:

(۱) ارزش فعلی خالص،

(۲) نرخ بازده داخلی،

(۳) نرخ بازده داخلی تعديل شده، و

(۴) روش شاخص سودآوری.

ب) روش‌هایی که بر جریان‌های نقدی ساده (تنزيل نشده) تأکید دارند:

(۱) دوره‌ی برگشت سرمایه،

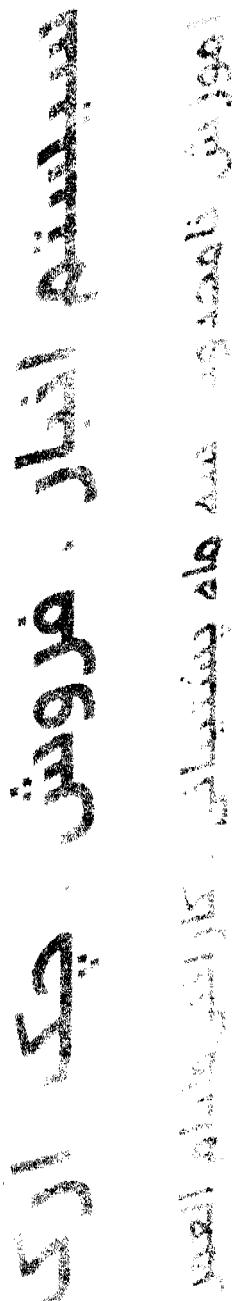
(۲) معکوس دوره‌ی برگشت سرمایه، و

(۳) نرخ بازده حسابداری.

ج) روش‌های ترکیبی نظیر دوره‌ی برگشت سرمایه‌ی تعديل شده.

از لحاظ نظری روش ارزش فعلی خالص روش بسیار عالی و منطقی برای ارزیابی طرح‌های سرمایه‌گذاری است. این روش، طرح‌های سرمایه‌گذاری را بر حسب قدرت سودآوری رتبه‌بندی می‌کند و از میان فرصت‌های پیشنهادی آن طرحی را انتخاب می‌کند که موجب افزایش ارزش شرکت و ثروت سهامداران گردد.

در عمل مدیران علاوه بر روش ارزش فعلی خالص به وفور از روش نرخ بازده داخلی تعديل شده و دوره‌ی برگشت سرمایه استفاده می‌کنند. پژوهش‌های به عمل آمده حاکی از آن است که دامنه‌ی دوره‌ی برگشت سرمایه موردن قبول شرکت‌ها بین ۳ تا ۵ سال است. بنابراین طرح‌هایی که دوره‌ی برگشت سرمایه آنها بیش از ۵ سال باشد ممکن است حتی با ارزش فعلی خالص مثبت هم رد شوند.

برنامه‌ی رسمی برای تخصیص وجوه به طرح‌های سرمایه‌گذاری اصطلاحاً بودجه سرمایه‌ای نامیده می‌شود. بطور کلی، مدیران سطح عالی مخازن سرمایه‌ای را با دقت بالایی نظارت و کنترل می‌کنند. بهویژه زمانی که شرکت دارای مشکلات تقاضنگی است، کنترل بودجه‌ای بسیار دقیقی از سوی مدیران عالی صورت می‌گیرد.

یک جنبه‌ی بسیار مهم در فرایند بودجه‌بندی سرمایه‌ای، نظارت و کنترل است. برای نظارت بر عملکرد طرح‌های سرمایه‌گذاری در طی دوره‌ی اجرا و حتی پس از اجرا و در فرایند طول عمر مفید آنها به یک سیستم اطلاعاتی قوی جهت گزارشگری نیاز است. پیگیری و مقایسه‌ی بین عملکرد واقعی با انتظارات و برآوردهای اولیه نه تنها به دستیابی انتظارات برآورده‌ی کمک می‌کند، بلکه کمک می‌کند تا از روش‌های دقیق‌تری جهت پیش‌بینی‌های آینده استفاده شود.

شرایط اقتصادی به طور مداوم در حال تغییر است و حتی بهترین پیش‌بینی‌های مرتبط با عملیات آتی نیز با گذشت زمان نیازمند تجدید نظرند. بودجه‌بندی سرمایه‌ای نیز از انجام تجدید نظرهای ادواری بی‌نیاز و مستثنی نیست. به محض این که اطلاعات جدیدی درباره‌ی تقاضای محصولات شرکت، تغییرات فناوری و بهای تمام شده تولید، به دست می‌آید طرح‌های سرمایه‌گذاری را باید مجدداً "بررسی کرد" و در صورت لزوم تغییرات لازم را در آنها به عمل آورد. اغلب شرکت‌ها در فرایند ارزیابی مجدد طرح‌های سرمایه‌گذاری به مقایسه‌ی بین هزینه‌ی سرمایه‌ی واقعی و پیش‌بینی شده، و هزینه‌ی سرمایه و نرخ بازدهی انتظاری اهمیت می‌دهند. اغلب شرکت‌ها معتقدند که ارزیابی مجدد طرح‌های سرمایه‌گذاری فوائد زیاد را به همراه دارد؛ اما بهبود سودآوری از طریق تعیین موقعیت طرح به عنوان یک برنامه اصلی،

ب) مشخص کردن اشتباهات برنامه‌ریزی طرح‌های سرمایه‌گذاری که می‌توان در آینده از بروز آنها جلوگیری کرد.

ج) راهنمایی برای ارزیابی طرح‌های سرمایه‌گذاری آینده، و

د) ایجاد هوشیاری بیشتر در تیم اجرایی طرح‌های سرمایه‌گذاری.

در ارزیابی مجدد حتی ممکن است مدیران اجرایی طرح‌های سرمایه‌گذاری را به علت غیراقتصادی بودنشان متوقف سازند.

شرکت‌ها در عمل معمولاً از طریق استفاده از گزارش‌های منظم در خصوص طرح‌های سرمایه‌گذاری، هزینه‌های سرمایه‌ای را کنترل می‌کنند. گزارش‌ها ممکن است سالانه، شش ماهه، سه ماهه یا ماهانه تهیه شوند. در بیشتر شرکت‌ها، ارزیابی گزارش‌ها از طریق فرایند مقایسه‌ی اطلاعات گزارش شده، مشاهده‌ی عینی طرح‌ها و هزینه‌های انجام شده صورت می‌گیرد. در صورتی که نتیجه بررسی مثبت باشد، اعتبارات لازم برای اجرای بقیه‌ی مراحل طرح تخصیص داده می‌شود.

پال بلانچ علوم انسانی

پال بلانچ علوم انسانی

شرکت نظیر تحصیل اثاثه اداری است. این گونه هزینه‌ها غالباً توسط مدیران سطح پایین انجام می‌گیرد و نیازی به ارزیابی‌های دقیق و برآوردهای آینده ندارد. از سوی دیگر، بودجه‌بندی سرمایه راهبردی شامل انجام هزینه‌های سرمایه‌ای عظیم نظیر تحصیل اموال و ماشین‌آلات، اضافه کردن خطوط تولید شرکت، تحصیل یک شرکت فرعی و ... می‌باشد. سرمایه‌گذاری‌های راهبردی، سرمایه‌گذاری‌های سنگین، بی‌نظیر و بدون ساختار می‌باشند و هزینه‌ای این گونه سرمایه‌گذاری‌ها تاثیر بسیار مهم و مستقیمی بر شرکت می‌گذارد. بنابراین تصمیمات مربوط به این گونه سرمایه‌گذاری‌ها عموماً توسط مدیریت سطح عالی صورت می‌گیرد. بودجه‌بندی سرمایه‌ای اجرایی در بین دو سطح بودجه‌بندی سرمایه‌ای عملیاتی و راهبردی قرار می‌گیرد. بودجه‌بندی سرمایه‌ای اجرایی شامل سرمایه‌گذاری‌های متوسط نظیر هزینه‌های بسط و توسعه خطوط تولیدی فعلی شرکت است. تصمیمات بودجه‌بندی سرمایه‌ای اجرایی در ماهیت نیمه ساختاری هستند، براین اساس این گونه تصمیمات توسط مدیریت سطوح میانی انجام می‌شود. با توجه به سطوح تصمیم‌گیری‌های مختلف، هزینه‌های سرمایه‌ای را می‌توان به طوری طبقه‌بندی کرد که منعکس‌کننده اثرات مدیریتی مناسب در برنامه‌ریزی و کنترل آنها باشد. یک طبقه‌بندی مفید می‌تواند به صورت زیر باشد:

الف) طرح‌های راهبردی.

ب) بسط و توسعه در زمینه خطوط تولید جدید شرکت.

ج) طرح‌های جاگیرینی.

د) بسط و توسعه در خطوط تولید موجود شرکت.

ه) الزامات قانونی و طرح‌های عام المنفعه.

به هر حال، هر یک از طبقات فوق می‌تواند براساس وجود نیاز طرح‌ها به طبقات فرعی‌تری تقسیم شوند.

برنامه‌ریزی و کنترل مخارج سرمایه‌ای را می‌توان در یک مدل جامع

به صورت زیر ارائه کرد:

راهبرد موسسه، نقطه‌ی مرکزی را برای برنامه‌ریزی راهبردی بلندمدت شرکت فراهم می‌کند سیستم بودجه‌بندی سرمایه‌ای معیارهای لازم را برای شناسایی طرح‌های راهبردی بهینه فراهم می‌کند.

سیستم بودجه‌بندی سرمایه‌ای در مفهوم برنامه‌ریزی راهبردی مشخص می‌شود. راهبرد سرمایه‌ای و برنامه‌ریزی راهبردی هم‌گلوب نقش اساسی در شناسایی و ارزیابی مراحل بودجه‌بندی ایفا می‌کنند.

تصمیمات بودجه‌بندی سرمایه‌ای عملیاتی و اجرایی می‌توانند در سطوح مدیریتی پایین و میانه با راهنمایی و نظارت مدیران عالی و در نظر گرفتن ساختار راهبردی موسسه اتخاذ گردد. مدیران سطوح میانی و پایین

به لحاظ نظری، روش‌های جدید و پیچیده‌ی بودجه‌بندی سرمایه‌ای براین فرض استوارند که ثروت سهامداران را به حداقل می‌رسانند. اما در عمل، شرکت‌ها هر چند به استفاده از روش‌های فرمولی در ارزیابی تعامل دارند، ولی به عوامل کیفی اهمیت فوق العاده‌ای می‌دهند. مطالعات و بررسی‌های انجام شده حاکی از آن است که بیشتر شرکت‌ها در ارزیابی طرح‌های سرمایه‌گذاری خود، یک یا هر سه عامل کیفی زیر را در نظر می‌گیرند:

- (۱) ضرورت و فوریت اجرای طرح،
- (۲) اهداف و استراتژی شرکت، با
- (۳) محیط و موقعیت شرکت.

اغلب عامل ضرورت و فوریت اجرای طرح را به عنوان مهم‌ترین عامل کیفی در ارزیابی طرح‌های سرمایه‌گذاری در نظر می‌گیرند. از طرف دیگر، برخی شرکت‌ها علاوه بر عوامل فوق، عوامل دیگری نظری آینده‌نگری، عدم اطمینان و ملاحظات اجتماعی را نیز در ارزیابی طرح‌های سرمایه‌گذاری در نظر می‌گیرند. عوامل دیگری نیز نظیر امنیت و روحیات کارکنان، تصور و ذهنیت سرمایه‌گذار و مصرف‌کننده با قوانین و مقررات دولتی نیز از عوامل کیفی با اهمیت در ارزیابی طرح‌های سرمایه‌گذاری محسوب می‌شوند.

به دلیل اهمیت عوامل کیفی، قضاوتهای فردی نقش مهمی را در ارزیابی طرح‌های سرمایه‌گذاری ایفا می‌کند. عواملی نظری طرفیت بازار، احتمال تغییرات فناوری، روندهای سیاسی و اقتصادی دولت و غیره نقش مهمی را در انجام قضاوتهای فردی بازی می‌کنند. همچنین فرصت‌ها و تهدیدهای انتخاب یک طرح، ارزیابی عوامل کیفی و کیفی، و تجزیه و تحلیل هزینه - منفعت از عناصر اساسی قضاوتهای فردی هستند. بنابراین دخالت قضاوتهای فردی در گرفتن تصمیمات سرمایه‌گذاری مدیریت انتخاب ناپذیر است. لذا در عمل مدیران شرکت‌ها تنها از طریق روش‌ها و فرمول‌های ارزیابی نظیر ارزش فعلی خالص، دوره بازگشت سرمایه و ... اقدام به انتخاب طرح‌های سرمایه‌گذاری نمی‌کنند، بلکه عوامل کیفی براساس تجربیات گذشته و انتظارات آینده را در تصمیمات خود دخالت می‌دهند.

برای برنامه‌ریزی و کنترل فرایند بودجه‌بندی سرمایه‌ای سه سطح تصمیم‌گیری وجود دارد:

۱- سطح عملیاتی، ۲- سطح اجرایی، و ۳- سطح راهبردی.

فرایند بودجه‌بندی سرمایه‌ای را در بین این سه سطح تصمیم‌گیری می‌توان طبقه‌بندی کرد. بودجه‌بندی سرمایه‌ای عملیاتی شامل انجام هزینه‌های سرمایه‌ای کوچک برای انجام فعالیت‌های عادی و روزمره

در هنگام گرفتن تصمیمات بودجه‌بندی سرمایه‌ای اجرایی و عملیاتی، علاوه بر اینکه باید به راهبرد موسسه توجه کنند، ضرورت دارد به عوامل دیگری نظیر اهداف و رسالت‌ها، عوامل محیطی داخلی و خارجی، فرصت‌ها و تهدیدهای محیطی موسسه و ... توجه نمایند.

از آنجایی که شرکت‌ها و سازمان‌های تولیدی و صنعتی سالانه میلیون‌ها تومان صرف خرید دارایی‌ها و تجهیزات سرمایه‌ای می‌کنند و این دارایی‌ها و تجهیزات سرمایه‌ای دارای طول عمر تقریباً طولانی هستند و بر فرایند رشد، سودآوری، کارایی، و بهره‌وری شرکت‌ها اثر می‌گذارند، لذا مدیران صنایع قبل از خرید این دارایی‌ها و تجهیزات باید به طور دقیق پیشنهادهای خرید آنها را بررسی و ارزیابی کنند تا بتوانند از میان پیشنهادهای خرید دارایی‌های سرمایه‌ای، پیشنهادهای مناسب را که منجر به افزایش سودآوری، ارزش، کارایی و بهره‌وری شرکت می‌شود انتخاب کنند.

- ۱- وکیلی فرد، حمیدرضا؛ مدیریت مالی، انتشارات ثمره، چاپ دوم سال
۱۳۷۴

۲- ون هورن، جیمزسی؛ مدیریت مالی، ترجمه محسن دستگیر، چاپ دوم،
نشر علوم دانشگاهی، پاییز ۱۳۷۱.

۳- وستون، جی، فرد؛ مدیریت مالی ۲، ترجمه مجید شریعت پناهی، چاپ
اول، انتشارات جهان نو ۱۳۷۶.

۴- نوو، ریموند، پی؛ مدیریت مالی، ترجمه دکتر علی جهانخانی، جلد اول،
چاپ اول، انتشارات سمت، پاییز ۱۳۷۴.

۵- شباهنگ، رضا؛ مدیریت مالی، جلد اول، چاپ اول، انتشارات مرکز
تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی سازمان حسابرسی، آبان‌ماه
۱۳۷۲

1- Quirin, G.D, Thecapital Expenditure, Richard D.Irwin, 1977

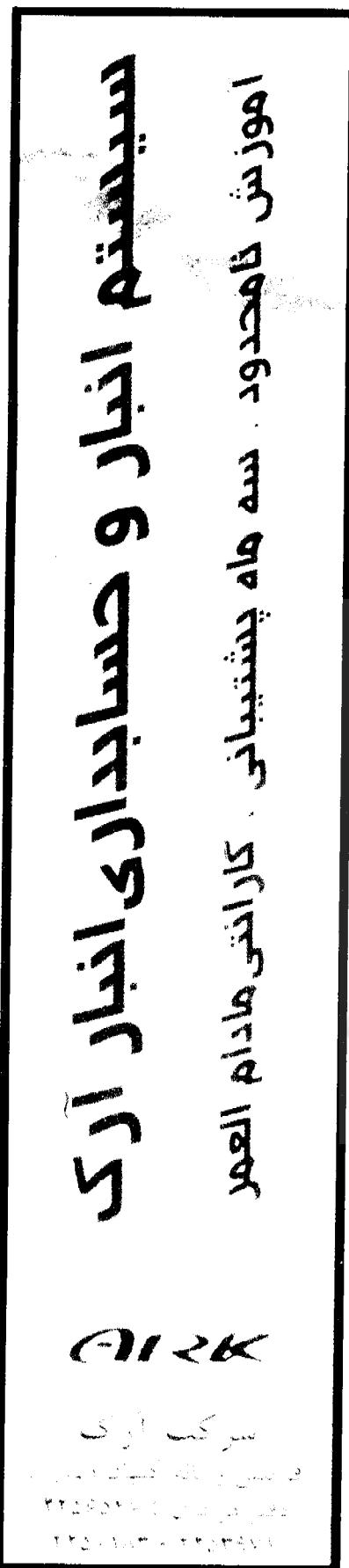
2- Porterfield, J.S, Investment Decisiens and Capitalcosts Prentice
Hall, 1995

3- Rockley, L. E, Investmwn For Pro Fitability, Business Books,
1993

4- Pettr. J. W and Scott, D.F, Capital Budgeting in U.S Firms,
Pitman, 1987

5- Porwal. L. S, Capital Budgeting, Sultan Chand, 1996

6- Pandey, I.M, Financial Management, IKAS Nikas Publishing
House, 1997

اتخاذ مدیریت کیفیت فراگیر، نظریه اصالت

اطلاعات را براساس سطوح عملیاتی که در خلق ارزش برای هر پژوهه دخالت دارد جمع‌آوری کند اطلاعات را تنها براساس یک سرفصل کلی هزینه جمع‌آوری می‌نماید. هنگامی که یک پژوهه در مراحل مختلف تولید به انجام می‌رسد مدارک حسابداری تنها برای کل پژوهه نگهداری می‌شود.

در ژانویه ۱۹۹۳ مدیر مالی اداری در راستای مقدمات پذیرش مدیریت کیفیت فراگیر شروع به بهنگام کردن سیستم حسابداری مدیریت سنتی خود نموده است. تجربه ۱۲ ساله مدیر مالی این احساس را او ایجاد نمود که برای تصمیم‌گیری‌های کارامد، شرکت نیازمند یک سیستم حسابداری متمایل به مدیریت کیفیت فراگیر می‌باشد.

سیستم جدید کیفیت به پردازش بیشتر اطلاعات براساس پژوهه^۵ نیاز دارد. چنین پردازش اطلاعات مدیریت را در تمرکز به مسائل استراتژیک از جمله توسعه بازار و تصمیمات عملیاتی غیرمتهمکز^۶ نسبت به کارهای گروهی کمک می‌نماید.

با مقایسه سیستم حسابداری مدیریت سنتی (قبل از پذیرش مدیریت کیفیت فراگیر) و حسابداری مدیریت جدید (پس از اتخاذ مدیریت کیفیت فراگیر) در شرکت دی‌تی‌ال تفاوت‌های گوناگونی قابل تشخیص می‌باشد. برخی از مهمترین اختلافات به شرح جدول شماره ۱ خلاصه شده است.

حدود پردازش اطلاعات سیستم حسابداری مدیریت قبل از اتخاذ مدیریت کیفیت فراگیر بیشتر به سمت حسابداری مالی و تاریخی متمایل بود. تاکید زیادی به این مسئله می‌شد که مدیریت به اطلاعات کلی مالی چون هزینه، سود، اهرم‌ها، رشد درآمد و شبیه به این موارد مجهز می‌گردد.

پردازش اطلاعات داخلی برای تصمیم‌گیری‌های مدیریت تک مردمی بود و به طرح‌های پیشنهادی توجه داشت. فرایند پیشنهاد و مناقصه از زمانی شروع شد که شرکت تصمیم‌گرفت برای به دست

در این ارتباط داشته باشد که چه چیزی کمبودهای یک کیفیت را تشکیل می‌دهد." در طی دوره مذاکرات، بسیاری از مدیران اظهار نمودند که در آغاز آنها درباره روش‌های جدید جستجو در روش‌های کار و از این که این فرصت را به دست آورده‌اند که می‌توانند در برداشتن قدم‌های جدید موثر باشند تشویق می‌شند اگرچه افراد زیادی بودند که مفاهیم را درک نمی‌کردند یا از دیدن تغییرات سازمانی راضی نبودند.

یکی از مدیران این‌گونه اظهار می‌کند: "در ابتدا از مفهوم مدیریت کیفیت فراگیر تنفس داشتم اما بعداً وقتی که در سراسر فرایند به کار پرداختم و به طور کامل در آن درگیر شدم مقاعد شدم که این سیستم می‌تواند منافع درستی را نصیب سازمان و همین طور کار من ایجاد کند یکی دیگر از مدیران بیان می‌کند این سیستم ظرفیت کار من را افزایش داده است.

یک سرپرست ساختمان در مصاحبه‌ای اضافه می‌نماید علاوه بر ظرفیت عادی حالا مدیریت در جستجوی انجام تلاشی بیشتر برای برنامه‌های کیفیت می‌باشد. به این ترتیب مقاومت کمی از همه سطوح کارکنان برای اجرای مدیریت کیفیت فراگیر در شرکت دی‌تی‌ال مشاهده شد.

به طور کلی بیشتر مصاحبه‌شوندگان برایین عقیده بودند که از زمان معرفی مدیریت کیفیت فراگیر این سیستم به عنوان یک اصل در فلسفه مدیریت دی‌تی‌ال به طور مداوم به اجرا درآمد و در ارائه خدمات موثر بود. افزایش قابل توجه در تعداد سفارشات ایجاد شد. کارهای ساختمانی تعهد شده افزایش یافت.

بهره‌وری و سود نیز بدبندی آن بالا رفت. این مشاهدات و شواهد با این ادعا که مدیریت کیفیت فراگیر یکی از کلیدهای موفقیت شرکت در رقابت می‌باشد سازگار می‌باشد.

تغییر در سیستم حسابداری مدیریت شرکت مطالعه عملی ما مشخص نمود داده‌های حسابداری که براساس سیستم حسابداری مدیریت سنتی تهیه می‌شود به جای اینکه

فرهنگ کیفیت در شرکت دی‌تی‌ال مدیریت شرکت مشکلاتی را در اجرای یک سیستم جدید مانند مدیریت کیفیت فراگیر درک نمود و در نتیجه به جای معرفی فلسفه مدیریت کیفیت فراگیر به طور ناگهانی که ممکن بود منجر به بیزاری کارکنان شود تصمیم بر آن شد که مدیریت کیفیت فراگیر را در چند مرحله مختلف به طور پیاپی تکمیل و به اجرا گذارد. استراتژی دقیقی تدبیر شد که سیستم جدید را به سیستم موجود مرتبط می‌ساخت و آشکار می‌نمود که چگونه آن‌ها می‌توانند به وسیله سیستم جدید متففع شوند. نخستین قدم کیفیت درون شرکت از طرف تمامی سطوح کارکنان مورد تشویق قرار گرفت. کارکنان به صورت گروه‌های کاری سازماندهی شدند.

مصاحبه‌های انجام شده با کارکنان بخش مهندسی و کیفی در شرکت دی‌تی‌ال نشان دهنده شواهدی دال بر صحبت این نظریه می‌باشد که کارکنان ستادی از استقلال در تصمیم‌گیری‌های روزانه خود در محدوده خودشان لذت می‌برند.

برای مثال مدیر قرارداد اختیار دارد تا کار را در هر مرحله که نسبت به کیفیت توجه نمی‌شود تعطیل نماید. شواهد اضافی در این ارتباط از اظهارات مدیر قرارداد به شرح زیر به دست آمده:

در طی انجام کار ما با مسائل گوناگونی مواجه می‌شویم که لازم است به طور فوری آن‌ها را حل نماییم. ما اجازه داریم و جرات می‌کنیم که بی‌درنگ عمل مناسبی را برای حل مشکل اتخاذ نماییم و مدیریت تنها گزارش را درباره مسائل و مشکلات فوری و توضیح مناسب آن را از ما می‌خواهد.

مدیریت شرکت اظهار نمود که جهت آموزش مدیران جهت به کارگیری مدیریت کیفیت فراگیر در مراحل اولیه اجرای، طرح در کارگاه‌ها، مراکز تحقیقی تشکیل شد.

رئیس دپارتمان مهندسی این‌گونه اظهار می‌کند: "به نظر می‌رسد هر شخصی در سازمان می‌داند که چرا اجرای مدیریت کیفیت فراگیر به طور رسمی ضروری می‌باشد اگرچه آنها نمی‌توانند کیفیت را تعریف نمایند اما به نظر می‌رسد که عقیده روشنی

نهیه می‌نمود. تاکید اصلی به گزارشگری نحراف برای مجموع درآمدها و هزینه‌های عملیاتی و غیر عملیاتی یک سال بود. این رویکرد موافق با مدیران کیفی شرکت، در اصل تمایل به دوره کوتاه‌مدت داشته است. از این رو به هیچ وجه مناسب با فعالیت‌های مرتبط با بهبود کیفیت شرکت نبود. همان‌طور که در این مطالعه آشکار شد، شرکت دی‌تی ال قصد داشت که از طریق رایانه خدمات با حداکثر کیفیت ارزش پیشتری را برای مشتریان قائل شود. چون شرکت ساختمانی دی‌تی ال خود یک مصرف‌کننده از مواد خام و ترکیبات زیادی بود که توسط سایر شرکت‌های تولیدی تهیه می‌شد، کیفیت خدمات در ابتدا شرکت تحت تاثیر عوامل ورودی از جمله مواد خام و نسوى، انسان. قرار مگرفت.

به عنوان مثال یک عرضه کننده (فروشنده مواد خام) ممکن است کمترین قیمت را پیشنهاد دهد اما این پیشنهاد ممکن است زیان بالقوه را به همراه داشته باشد، بخصوص اگر محصولات پیشنهادی از نظر کیفیت در سطح پایین باشد و دارای واحدهای معیوب و ناقص باشد و برنامه‌های حمل آن غیرقابل اعتماد باشد. شرکت دی‌تی‌ال برای حل این گونه

مسائل کامه‌ای زیر را برداشته است:

- ۱) مدیریت تصمیم‌گرفت که مواد خام مورد نیاز خود را از شرکت‌هایی به دست آورده که دارای گواهینامه معترف ایزو باشند. ایزو گواهینامه‌ای است که ضمانتی را درباره کیفیت محصولات شرکت می‌دهد (اما نه یک ضمانت صریع و روشن). مدیر خرید توضیح داد که ایجاد ارتباط بلندمدت با شرکت‌های ژاپنی بسیار مشکل می‌باشد چراکه بیشتر شرکت‌های عرضه کننده نیوزلندی مواد خام را از دیگر کشورهای خلاج وارد مکنند.

برای اطمینان از تهیه قانونی مواد خام ما
محبوب هستیم با تشکیل نیادی، از

عرضه کنندگان ارتباط برقرار نماییم.

۲) کمپانی مخصوص می شود که کیفیت پروژه ساختمنی را برای مشتریان تضمین نماید.

ادامه در شماره آینده

مدیران شرکت دی تی ال آشکار نمود که هیچ نتلاشی برای گزارشگری رسمی هزینه‌های کیفیت در سیستم حسابداری مدیریت قبلی (قبل از پذیرش مدیریت کیفیت فراگیر) صورت نگرفته بود. یک گزارش کیفیت در شرکت دی تی ال حاوی موضوعاتی چون: ماهیت واقعی پروژه در مقایسه با هدف‌های شرکت، نظریات مشتریان درباره کیفیت خدمات شرکت و اطلاعات هزینه کیفیت و پیش‌بینی سمه‌ماهه از این هزینه‌ها بود. مدیریت شرکت براین عقیده است که مدیریت کیفیت فراگیر رسمی نقش مهمی را در سازمان به منظور تواناسازی شرکت در شناسایی مشکلات دارد به طوری که از انجام مجدد کارها جلوگیری می‌کند با این وجود تعدادی از کارمندان در سطوح مختلف اظهار نگرانی می‌کنند که مدیریت تاکید زیادی به اسناد و فرایند گزارشگری کیفیت دارد.

توضیح زیر که از ثبت های کیفیت شرکت طبق یک سیستم دستی به دست آمده شواهد بیشتری را ارائه می دهد.

تمامی مدارک مرتبط با عملیات سیستم کنترل کیفی باید به گونه ای مناسب توسط هر بخش نگهداری و ذخیره گردد. این مدارک باید خوانا به روشنی قابل ریدیابی، دارای صاحب کار (ارسال رجوع) و به گونه ای مناسب تشریح شده، فهرست بندی و بایگانی گردد تا اینکه تجدید نظر و دستیابی مجدد آن آسان باشد.

به تغییرات دستنویسی در اسناد باید
امضا و تاریخ داده شود و بی توجهی، پاک
کردن و افزودن مطالب به نوشه های قبلی
ممنوع گردد. جایی که قرارداد معینی بسته
می شود ممکن است مدارک برای دوره
معینی در دسترس مشتری قرار گیرد. ولی با
وجود این هیچ گونه مدرکی به طور کلی یا
بخشی از آن بدون اجازه مدیریت شرکت به
افراد خارج از سازمان داده نمی شود.

سیستم‌های کیفی و برآن تووجه مدیریت
سیستم حسابداری مدیریت قبل از
اتخاذ مدیریت کیفیت فرآگیر اساساً
اطلاعاتی را برای گزارشگری انحراف
صورتحساب سود و زیان به طور سالانه

آوردن پروژه‌ها در بازار محلی با دیگر شرکتها به رقابت بپردازد. در ابتدا مدیر پروژه با مشورت حسابداران مدیریت طرح پیشنهادی را که شامل هزینه نقشه‌ها و جزئیات فنی در ارتباط با پیشنهاد مناقصه بود تهیه می‌کند.

مدیر حسابداری اظهار کرد:

در یک کار پیشنهادی هدف اصلی ما به دست آوردن پروژه می‌باشد. ما رقبای خود را تحت طلاعه قرار می‌دهیم و سعی می‌کنیم قیمت پیشنهادی آنها را تخمین بزنیم سپس قیمت رقابتی خود را مشخص می‌کنیم. ارقام و اعداد حسابداری به طور جداگانه برای هر پروژه به همراه حاشیه سود تهیه می‌شود اما تمام این اطلاعات براساس اصل به دنبال چه هستیم^۷، تعديل می‌شود.

مدیریت شرکت دی تی ال به این نتیجه رسید که تغییر مرکز فعالیت سیستم حسابداری مدیریت شرکت در راستای حمایت از اجرای مدیریت کیفیت فرآگیر ضروری می‌باشد. از این رو سیستم حسابداری مدیریت جدید (پس از اخذ مدیریت کیفیت فرآگیر) هم وقایع (رویداد) مالی و هم غیرمالی شرکت را ثبت و گزارش می‌نماید. مدیریت شرکت دریافت که بقای بلندمدت شرکت بستگی به عواملی چون کیفیت، رضایت مشتری و کارایی عملیاتی دارد.

این عوامل در سیستم قبلی شناسایی و گزارش نمی‌شد. سیستم حسابداری مدیریت مبتنی بر مدیریت کیفیت فرآگیر مدیریت را در ارزیابی و بهبود روش‌های مدیریت کیفیت فرآگیر، رفع نیازهای اطلاعاتی مدیران و تفسیر گزارشها برای مدیرعامل کمک می‌نماید. بسیاری از نویسنده‌گان حسابداری به نتایج مشابهی در مورد نقش حسابداری مدیریت در سازمان‌های امروزی رسیدند.

فرایند گزارشگری داخلی مدیریت در شرکت دی تی ال نیز تغییر نمود و به عنوان یکی از بخش های مدیریت کیفیت فراگیر تحت نام سیستم گزارشگری کیفیت در شرکت معروفی شد. یک بررسی اجمالی در مورد گزارش های مدیریت و مصاحبه با

اخبار انجمن

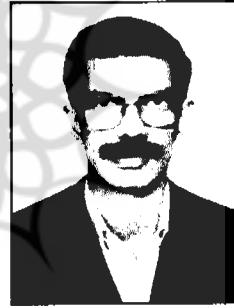
طبق اطلاع دیپرخانه انجمن، افراد زیر به عضویت انجمن پذیرفته شده‌اند:

۳۲۲۲۳ - احمد معتزی نادری
شرکت سهامی وینیکا

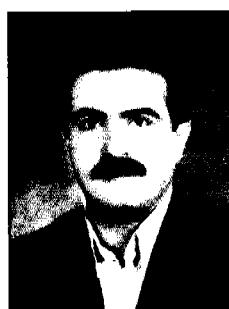
۳۲۲۳۲ - شهرزاد خان شطاقي
شرکت صنعتي و توليدی
جهان رو

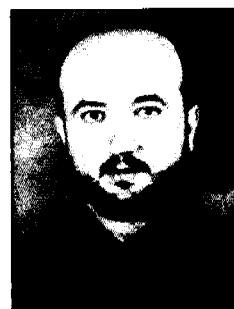
۳۲۲۳۱ - محمد علي عضدي
سازمان حسابرسی

۳۲۲۴۰ - هماراستان
شرکت اعتباری موسسه جهاد
تحقیقات

۳۲۲۷ - هوشنگ کلانتری
شرکت عالیفرد

۳۲۲۶ - دانیال
احمديار
موسسه حسابرسی و خدمات
مديريت معيز

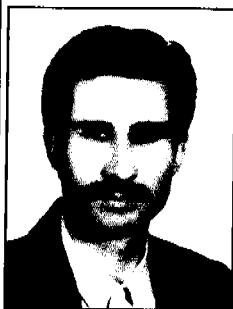

۳۲۲۳۵ - رمضان رضوانی
گيل كلاني
اداره کل ماليات های مرکز
تهران

۳۲۲۴۲ - ابوالحسن اعتضاد
بروجردی
شرکت سرمایه گذاری ملي
ايران

حسابداران مستقل جدید

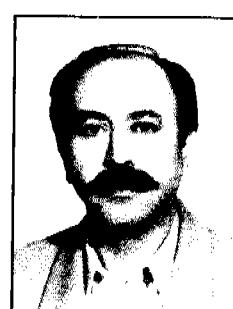
جمشید اسکندری
موسسه حسابرسی و خدمات
مدیریت میرز

طاهر مراغه پور
موسسه حسابرسی مجریان
پویا

۳۲۳۹- حسن سلیمانی
اداره کل مالیات بر
شرکت ها

۳۲۳۸- مجتبی قائم مقامی
شرکت معدنی و صنعتی
چادرملو

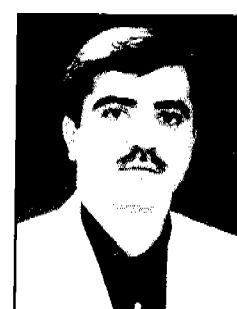
۳۲۴۳- مهدوی خامسی
بانک مسکن استان
خراسان

۳۲۴۴- محمد رحیم
شهریاری
جمعیت هلال احمر

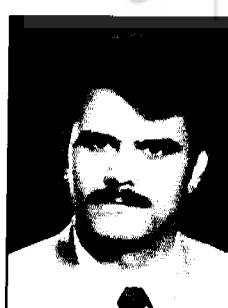
۳۲۴۱- حسن توکلی
شرکت درین کاشان

۳۲۴۰- سasan فاسمی
شرکت اورینیتال اویل کیش

۳۲۴۷- شابسته مهدی
شرکت خدمات مدیریت
تدوین

۳۲۴۶- محمود حسین آبادی
سازمان حسابرسی مشهد

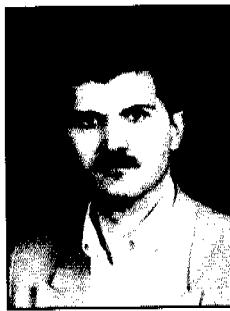

۳۲۴۵- محمد قربانی
شرکت پتروشیمی بوعلی سینا

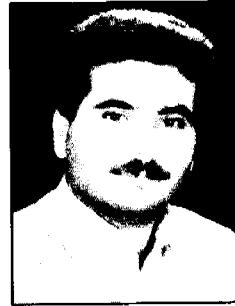

۳۲۴۴- مهدوی خامسی
موسسه حسابرسی ارکان
سیستم

پرتابل جامع علوم انسانی

۳۲۵۱- فرهاد فریبشهی زاده
شرکت ماشین آلات صنعتی
تراکتورسازی

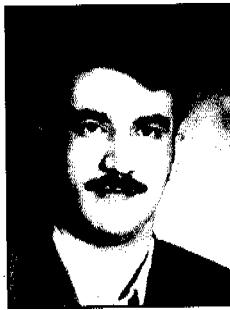
۳۲۵۰- مجید صیبحانی
پر شکوه
شرکت سیمان
هرمزگان

۳۲۴۹- عبدالحسین ترشی
عضو هیئت علمی دانشگاه
آزاد اسلامی

۳۲۴۸- شهرلا ادبی
سدۀ
موسسه کنکاش ارقام عصر

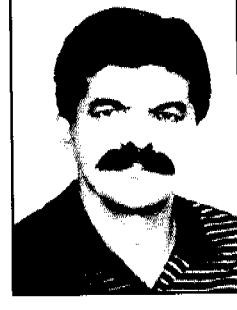
۳۲۵۵- جهانگیر سعدی
سازمان مرکزی دانشگاه
آزاد اسلامی

۳۲۵۴- فرهاد ستایش فرد
شرکت ملی گاز ایران

۳۲۵۳- فرهاد ستایش فرد
شرکت کارگستران راهبر

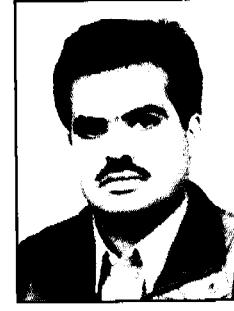
۳۲۵۲- منوچهر علیپور
اتحادیه مرکزی شرکت‌های
تعاونی کشاورزی دامداران
ایران

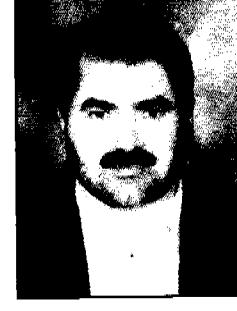
۳۲۵۹- ابراهیم طاهرزاده
مجتمع حقوقانی کار آفرینان
صنایع

۳۲۵۸- مریم نفوی
شرکت ول سرویس ایران

۳۲۵۷- صادق گوشاسبی
شرکت فارس ایران

۳۲۵۶- تقی غلامی دشتکی
بانک کشاورزی - اداره کل
نظرات و امور شعب

حسابداران مستقل

حسابداران مستقل آن گروه از اعضای انجمن می باشند که از نظر انجمن صلاحیت انجام کار حسابرسی دارند. این فهرست به ترتیب حروف الفبا تهیه شده و تقدیر و تأخیر اسامی به این علت است.

حسابداران مستقل شاغل در موسسات حسابرسی بخش خصوصی

ردیف	نام	نام خانوادگی	تلفن	محل کار
۴۶۰	حسن	حاط شاهی	۲۲۷۸۷۶۴	حسابرسی رمز
۴۷۰	حسن	خدائی	۸۷۷۸۸۱۱	حسابرسی تلاش ارقام
۴۸۰	هوشنج	خستونی	۸۷۹۴۶۴۶	حسابرسی خدمات مدیریت سخن حق
۴۹۰	اصغر	خرمی دیزجی	۷۶۳۳۵۲	حسابرسی خدمات مدیریت حساب گشتویا
۵۰۰	علی اصغر	خلفی	۸۰۲۳۷۲۹	حسابرسی خدمات مدیریت برجیان پریا
۵۱۰	حسین	خطیبان	۸۷۷۳۸۲۸	حسابرسی آریا حسابرسان پارسا
۵۲۰	داود	خمارلو	۸۹۰۲۳۱۶	حسابرسی خبره
۵۳۰	پهروز	دارش	۷۹۴۵۶۷	حسابرسی دش و همکاران
۵۴۰	محمد نبی	داهی	۸۸۰۱۹۰۴	حسابرسی میز
۵۵۰	غلامرضا	دریباری	۸۸۹۴۶۸	حسابرسی فراز مشاور
۵۶۰	محمد	دل آرام	۸۹۰۱۴۹۶	حسابرسی خدمات مدیریت دل آرام
۵۷۰	غلامحسین	دوانی	۸۷۳۹۰۷۲	حسابرسی خدمات مدیریت دایارایان
۵۸۰	علی	دهدشتی	۷۶۰۴۴۲۵	حسابرسی طوس
۵۹۰	غلامحسین	دهدشتی اخوان	۲۲۸۰۷۱	حسابرسی دهدشتی و همکاران (اهواز)
۶۰۰	عباسعلی	دهدشتی نژاد	۸۹۰۹۷۱۸	حسابرسی رایمند
۶۱۰	مصطفی	دیلمی پور	۲۰۴۶۹۶۱	حسابرسی و مدیریت دیلمی پورو همکاران
۶۲۰	محمد علی	رادمان	۸۰۳۰۶۶۴	حسابرسی متف
۶۳۰	محمد	رامین فر	۲۳۴۱۴۹۳	حسابرسی خدمات مدیریت دادر
۶۴	روح الله	رجی	۸۸۳۵۲۱۳	حسابرسی کاشان
۶۵۰	سیروس	رحمانی	۸۷۸۲۲۲۳	حسابرسی سیروس
۶۶۰	مرتضی	رحمانی بگانه	۸۴۰۵۰۲۹	حسابرسی تعديل حساب
۶۷۰	حسین	رضانی	۸۸۲۰۱۲۲	حسابرسی رضانی و همکاران
۶۸۰	عبدالحسین	رهبری	۸۵۰۴۰۸۶	حسابرسی خدمات مدیریت بیان رایان
۶۹۰	قدرت‌الله	رهگذر	۸۴۲۱۶۰۵	حسابرسی آباجه اسپارسان
۷۰۰	مهریان	رحمانی	۲۲۵۰۵۷۸	حسابرسی و مدیریت حافظاندیشان پارس
۷۱۰	محمد	زاده‌جدر	۸۹۰۸۴۶۵	سازمان حسابرسی
۷۲	فرانک	زرفشن	۸۲۶۷۹۱۲	حسابرسی خدمات مدیریت پردازش
۷۳۰	علامرضا	زیریابی لنگرودی	۴۴۳۶۰۲۱	حسابرسی خدمات مدیریت اعدادرس
۷۴۰	محمدحسن	زین فکر	۸۹۷۷۶۷۷	حسابرسی رهیافت حساب تهران
۷۵۰	علیرضا	زنده‌بایزی	۸۷۹۱۴۹۹	موسسه اسلامی زاده پاکدامن
۷۶۰	منوچهر	زنگی	۸۹۰۱۲۴۶	حسابرسی آگاهان و همکاران
۷۷۰	علامرضا	سلامی	۸۷۳۹۰۷۱	حسابرسی خدمات مدیریت دایارایان
۷۸۰	محمد تقی	سلیمان‌نیا	۸۲۰۶۹۱۱	حسابرسی بیداران
۷۹۰	مهندی	سودلو	۸۹۰۹۷۱۸	خدمات مدیریت و حسابرسی رایمند
۸۰۰	سیاوش	سهیلی	۸۹۷۷۶۷۲	حسابرسی رهیافت حساب تهران
۸۱۰	حسین	سیادت خو	۸۹۰۰۵۲۸	حسابرسی فراز مشاور
۸۲	سیدمهدي	سیدمهدي	۶۹۴۵۶۷	حسابرسی دش و همکاران
۸۳	واقاک	مسیعی شاه نظریان	۶۸۸۵۴۵	حسابرسی آریاروشن
۸۴۰	محمد علی	شعبان سیزمه‌میدانی	۵۰۳۳۵۷۰	موسسه حسابرسی ارکان سیستم (نمایه نظری)
۸۵۰	مهرداد	شریعت‌زاده	۸۸۰۲۹۲۲	حسابرسی و خدمات مدیریت آراء
۸۶۰	نریمان	شورابی	۶۲۱۳۶۵	حسابرسی امجد
۸۷۰	عبدالله	شفاعت‌قاملکی	۸۰۴۰۸۷	حسابرسی بیان رایان
۸۸۰	تیراندز	شکیبا	۸۸۰۹۷۹۳	عبدالحسین تجلی
۸۹۰	منصور	شمس‌احمدی	۸۰۲۲۴۴۷	حسن تنگ عیش
۹۰۰	رضان	شمس‌هزاری	۸۹۷۷۶۷۲	محمد حسین توکلی
۹۱۰	محمد	شوقيان	۸۰۷۵۲۸۳	احمد ثابت‌ظفری
۹۲۰	اردشیر	شهنیدان	۸۲۲۶۵۲۷	حبيب جامعی
۹۳۰	فرزاد	شهدادفر	۸۸۸۴۶۶۱	سید علی‌اصغر
۹۴	محمد	ششهانی پور	۸۶۸۵۴۵	ابراهیم چفريان
۹۵۰	شهره	شهلاطی	۸۰۴۰۵۸۷	حسین جمعتی
۹۶۰	امیر	شهلاطی مقدم	۲۲۰۱۶۰	حسین جواهرشان
۹۷۰	فریده	شرازی	۸۹۰۱۲۴۶	حسین جهانبانی
۹۸۰	پرویز	صادقی	۸۰۴۰۵۸۷	حسین حریری
۹۹۰	حسن	صالح‌بادی	۸۰۵۳۹۱۷	دکتر یحیی حسنه بیان
۱۰۰۰	محمد رضا	صادقات‌تفرشی	۸۲۶۷۹۱۲	ولی حسن طالقانی
۱۰۱۰	صدراشی	نوری	۸۰۰۳۹۱۸	کریم حسین آبادی
۱۰۲۰	میبد	صفاتی	۲۰۹۱۲۲۰	محمود سید
۱۰۳۰	قاسم	ضرغامی	۸۹۶۸۵۳۲	مجتبی جهانی
۱۰۴۰	مید	طبانی زاده‌فشارکی	۸۸۰۱۹۰۴	محمود سید
۱۰۵۰	اصغر	طهری	۸۰۵۴۰۸۸	محمود سید

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	محل کار
۱۰۶۰	احمد ظفربرند	۲۰۱۱۳۷۶	حسابرسی و خدمات مدیریت سامان پندار
۱۰۷۰	بیژن عبدالله نمین	۸۹۰۹۷۸۰	حسابرسی و خدمات حسابداری نیک روشن
۱۰۸۰	سیدحسین عربزاده	۶۹۴۵۴۶۵	حسابرسی دش و همکاران
۱۰۹۰	فیروز عربزاده	۳۳۱۲۷۷۸	حسابداری و حسابرسی خبره تبریز
۱۱۰۰	علیرضا عطوفی	۸۷۸۵۷۶۵	حسابرسی ایران مشهد
۱۱۱۰	سیداود علولی	۸۹۶۸۵۲۲	حسابرسی پارس
۱۱۲۰	نعمت الله علیخانی راد	۸۹۰۲۲۱۶	حسابرسی خبره
۱۱۳۰	جعفر عرض پور	۸۸۲۷۰۰۷	حسابرسی کاشان
۱۱۴۰	دکتر بهرام غیاثی	۸۹۰۹۷۱۸	حسابرسی مختار و همکاران
۱۱۵۰	کامبیز غیاثی	۸۰۳۸۲۷۹	حسابرسی اختصار
۱۱۶۰	هرشنگ غیاثی	۸۹۰۷۷۶۷۲	حسابرسی رهیافت حساب تهران
۱۱۷۰	ابوالقاسم فخاریان	۸۷۷۸۰۰۹	حسابرسی تدوینکو
۱۱۸۰	جمشید فاروی	۸۷۸۲۰۹۶	حسابرسی تدوینکو
۱۱۹۰	فرهاد فرزان	۸۸۰۳۴۶۵	حسابرسی آزمودگان
۱۲۰۰	فرزاد فرهمند و جنی	۸۸۲۴۸۸۷	حسابرسی نوگا
۱۲۱۰	بهزاد فیضی	۸۹۰۱۴۶۶	حسابرسی آگاهان و همکاران
۱۲۲۰	حسین قاسمی روجی	۸۲۰۸۷۰۴	حسابرسی آزمون سامانه
۱۲۳۰	رضا قندی	۸۰۳۲۹۶۹	حسابرسی وثیق
۱۲۴۰	کاموسی حسین	۸۹۰۰۵۲۸	حسابرسی فراز مشاور
۱۲۵۰	علیرضا کریمی طار	۸۳۰۲۷۱۶	حسابرسی بهداوران
۱۲۶۰	فریدون کشاونی	۸۰۰۰۸۷۱	حسابرسی آزمون
۱۲۷۰	مجید کشورپژوه لنگرودی	۸۷۱۷۶۵۰	حسابرسی شرکت
۱۲۸۰	محمد رضا گلچین پور	۸۷۹۱۴۲۷	حسابرسی ایران مشهد
۱۲۹۰	سیدرضا گلستانی	۸۷۱۲۸۰۹	حسابرسی رهنماگران کارдан
۱۳۰۰	جواد گوهزاد	۸۰۰۰۸۷۱	حسابرسی آزمون
۱۳۱۰	سیروس گهروی	۸۷۱۷۶۵۰	حسابرسی شرکت
۱۳۲۰	مسعود مبارک	۸۰۶۲۲۷۴	حسابرسی خدمات مالی همیار حساب
۱۳۳۰	عبدالمجید محلاتی کاظمینی	۸۷۴۱۱۷۹	حسابرسی محلاتی و همکاران
۱۳۴۰	نادر محمدپور	۹۸۷۶۵۴	حسابرسی نادر
۱۳۵۰	جهانگیر محمدی فر	۸۷۸۸۰۱۳	حسابرسی هربران
۱۳۶۰	ناصر محمودزاده احمدی نژاد	۸۹۸۱۰۶۹	بانک پارسیان
۱۳۷۰	محمدیاقر محمدی	۸۷۷۴۲۲۵	حسابرسی آریا حسابسان بارسا

حسابداران مستقل غیرشاغل در حرفه

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	محل کار
۱۰	ایرج پورحسین اکبریه	۸۹۰۲۱۹۰	وزارت صنایع
۲۰	خرسرو پورمعار	۸۰۳۶۴۴	کارگزاری پارس نمودگر
۳۰	بربری خواجه پرسنجهن	۸۷۹۸۰۲۳	شرکت کارگزاری خرگان سهام
۴۰	مصطفی حقدوست	۸۷۶۹۰۴۳	شرکت پرداز تبریز
۵۰	بهروز خالق پوربدی	۶۶۱۳۴۵	حسابرسی امجد (اصنهان)
۶۰	امیرعلی خانلیبلی	۸۸۸۹۴۲۴۲	شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی
۷۰	ایسیک دراستانیانس	۸۷۹۸۰۲۳	کارگزاری خرگان سهام
۸۰	ناصر سالار	۲۰۰۰۰۱۱	شرکت رزیتان
۹۰	فرامرز شایگان	۸۹۰۴۲۲۶	بانک تجارت
۱۰۰	سامکام شهریاری	۶۴۳۶۳۹۱	شرکت آرات
۱۱	شهرام شهریاری	۸۷۵۱۰۹۹	شرکت آرات
۱۲	هرشک شوایی	۶۷۱۷۷۲۷	شرکت سهم آشنا
۱۳	احمد عائی کوپانی	۸۹۰۷۰۸۸	شرکت کروب ایران
۱۴	خرسرو فتحیم هاشمی	۸۰۰۸۹۶۹	شرکت سرمایه‌گذاری دورنمای آیده
۱۵	محمود قدس	۶۷۲۰۱۲۶	شرکت شیشه همدان
۱۶	محمدنازیم قربانی فرید	۷۵۰۸۴۶۳	شرکت کارگزاری سهام پژویان شایان
۱۷	سهراب کارگر معمولی فرید	۸۸۲۸۲۲۲	شرکت عالی فرد
۱۸۰	بهرام کلانترپور	۸۷۱۴۵۶۸	شرکت توسعه صنایع بهشهر
۱۹۰	محمود گرگنی	۶۶۲۹۱۲۴	شرکت سرمایه‌گذاری گروه صنعتی رنا
۲۰۰	بربری خانلیبلی	۸۹۰۲۷۶۴	شرکت سرمایه‌گذاری گروه صنعتی رنا
۲۱۰	علی مستاجران	۸۸۴۵۶۶	شرکت توسعه صنایع هواپی ساینا
۲۲۰	امین محبوی	۸۷۰۱۶۹۶	شرکت سرمایه‌گذاری ایندهنگر
۲۳۰	مجید میراسکندری	۸۷۳۹۳۰۸	—
۲۴	غلامعلی نعیمی منفرد	۷۹۲۸۳۶۰	ایرج نیک زاده
۲۵۰	فریدون وحدتی	۶۴۶۲۳۹۵	شرکت بزدیاف
۲۶	بهروز وقتی	۸۸۲۳۸۰۵	وزارت صنایع شرکت احداث صنعت
۲۷۰	—	۲۶۷۲۲۲۳	—

حسابداران مستقل شاغل در حرفه به صورت افزاری

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۱	هرمز ایزدگشسب	۸۷۷۲۰۶	۵۰	رسول محمدی سالک	۸۷۷۲۰۶
۲	سیدحسن حجازی	۲۰۴۴۰۰۵	۶۰	میرین مشیر فاطمی	۸۰۷۷۱۶
۳	مرتضی حجازی	۸۷۷۸۸۱۱	۷۰	علی هاشم تراشیزی ایازی	۸۰۶۲۲۷۷
۴۰	علی صحرانی	۷۴۲۱۴۵۶	۸۰	حیدرضا تقی زاده	۸۲۸۰۲۹

حسابداران مستقل شاغل در سازمان حسابرسی

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۱۰	جعفر یاقوتی	۲۴۱۷۹۵	۸۰	غلامرضا صرام	۸۷۱۷۲۹
۲۰	هرشنگ تسلیمی	۸۷۲۶۰۰۱	۹	محمد صفری کوبایی	۸۷۲۶۳۰۴
۳۰	محمد رضا توکلی	۸۷۲۶۱۰۸	۱۰۰	محمد تقی متصوری راد	۸۷۲۶۲۰۷
۴۰	مصطفی جان نتاری	۳۶۶۷۳۵	۱۱۰	محمد میرآقتاباده	۸۷۲۶۱۰۹
۵۰	محمدحسن سعادتیان	۷۶۷۳۲۲۰	۱۲۵	منوچهر نصراحتیانی	۸۷۲۶۳۴
۶۰	اعبد شله چی	۸۷۲۶۱۱۰	۱۳۰	میرمحمد وکیل زادیان	۸۷۲۶۳۰۸
۷۰	سیروس شس	۸۷۱۷۲۹۰	۲۷۰	—	—

* ردیف‌های ستاره‌دار عضو جامعه حسابداران رسمی ایران نیز می‌باشد.

سازمان حسابرسی

فراخوان

اولین همایش حسابرسی در ایران

جامعه حسابداران رسمی ایران در نظر دارد اولین همایش حسابرسی در ایران با همکاری سازمان حسابرسی در ۲۰ و ۲۱ اسفندماه ۸۲ در مرکز همایش‌های محمدبن‌زکریای رازی (واقع در ضلع جنوب غربی بزرگراه همت، بعد از سازمان انتقال خون، جنب بیمارستان میلاد، دانشگاه علوم پزشکی ایران) برگزار نماید. از کلیه محققان، دانش‌پژوهان، صاحبنظران، حسابداران، حسابرسان و دانشجویان برای شرکت در این همایش دعوت می‌شود.

محورهای اساسی همایش

۱- مبانی نظری حسابرسی

۲- تحولات حسابرسی در جهان و ایران

۳- نقش جوامع حرفه‌ای در اعتلای حرفه حسابرسی

۴- حسابرسی و رفتار حرفه‌ای

۵- حسابرسی و نقش آن در مقابله با فساد مالی

۶- سایر موضوعات مرتبط

نحوه ارسال مقالات

۱- خلاصه مقاله در یک صفحه تا تاریخ ۲۲ آذر به دیرخانه همایش ارسال شود.

۲- کل مقاله به زبان فارسی تحت نرم افزار Word با قلم نازین ۱۲ تایپ و دیسکت آن همراه با یک پرینت روی کاغذ A۴ به صورت یک رو تا تاریخ ۲۲ دی به دیرخانه همایش ارسال شود.

نحوه ثبت نام

هزینه شرکت در همایش شامل بسته آموزشی و هزینه پذیرایی به شرح زیر به حساب جاری شماره ۲۷۰۰ بانک ملی شعبه جوانان (کد ۱۱۱۴) به نام جامعه حسابداران رسمی ایران واریز و رونوشت فیش واریزی همراه با فرم ثبت‌نام تا تاریخ اول آذر به آدرس دیرخانه همایش ارسال یا فاکس شود.

-اعضای جامعه و دانشجویان ۳۰۰/۰۰۰ ریال

-کارکنان موسسات حسابرسی ۴۰۰/۰۰۰ ریال

-سایرین ۵۰۰/۰۰۰ ریال

(امتیاز آموزش حرفه‌ای مستمر برای حسابداران رسمی عضو جامعه ۳۰ امتیاز است)

فرم ثبت‌نام

نام:

نام خانوادگی:

:
رشته تحصیلی:

شغل:

شرکت در همایش بدون ارائه مقاله

شرکت در همایش با ارائه مقاله

:
آدرس پستی:

:
کدپستی:

فاکس:

تلفن:

امضاء

آدرس دیرخانه همایش: تهران - خیابان میرداماد - خیابان شهید حصاری - بن‌بست شانزدهم - پلاک ۴ - کدپستی ۱۵۴۷۷۱۳۶۵۱
(صندوق پستی ۱۵۸۷۵-۷۵۴۳) - تلفن: ۰۲۶۸۹۳۵-۷ - فاکس: ۰۲۷۸۸۷۸

راهبرد تجدید ساختار مالی شرکت‌ها

صورتى كە ادغام معمولاً بار مالىياتى
چىندانى بەھمراھ ندارد.

- تحصیل سریع‌تر و آسان‌تر از ادغام صورت گیرد.
 - معمولاً در تحصیل وضعیت مالکیت بدون تغییر می‌ماند و مشخص‌تر از ادغام می‌باشد.
 - در تحصیل وضعیت بدھی‌های شرکت تحصیل شونده روشن‌تر است.
 - در تحصیل موضوع محوری مذاکره بینم سهام اما در ادغام، درصد مالکیت برکدام از طرفین در شرکت جدید است.“
ماستر اکچیو و زوینخ، (۲۰۰۲)

یکی از عوامل مهم و موثر در بسیاری از تصمیم‌گیری‌های مالی، اغلب وضعیت نقدینگی و جریان وجوه نقد می‌باشد. در این مبحث نیز، با توجه به تغییر مالکیت در روش تملک و انتقال تمام یا بخش عده‌ای از سهام شرکت تحصیل شونده از سهامداران قبلی به شرکت خریدار، عمل تحصیل معمولاً نیاز به پرداخت وجه نقد یا معادل وجه نقد از خریدار به فروشته دارد در صورتی که در ادغام، معمولاً سهامداران شرکت هدف از صحنه‌ی مالکیت شرکت بیرون نمی‌روند و لذا وجهی را مطالبه نمی‌نمایند. به این ترتیب، وضعیت نقدینگی، برنامه‌های راهبردی شرکت برای سرمایه‌گذاری وجوه نقد، میزان توانایی شرکت در تامین به موقع وجوه نقد مورد نیاز و مواردی از این دست، در اغلب موارد نکی از مسهم‌ترین عوامل موثر بر تصمیم‌گیری در خصوص انتخاب یکی از روش‌های ادغام یا تحصیل است. به این موضوع می‌توان الزامات مالیاتی بسیاری از کشورها را افزود که به موجب آن، معمولاً تحصیل متضمن تحمل بار مالیاتی، توسط خدایقی یکی از طرفین معامله است، در صورتی که ادغام غالباً جنین خصه‌ی صست نداده.

با توجه به ماهیت تحصیل که شبیه تحصیل یک دارایی یا به عبارت دیگر، سرمایه‌گذاری در یک دارایی است، انجام این شیوه‌ی معامله، تابع تشریفات خاصی

می‌رسد. از سوی دیگر با مشارکت مدیران و مالکین شرکت هدف در شرکت جدید، مستنولیت‌های مختلف مربوط به فعالیت‌های شرکت بین افراد بیشتری تقسیم می‌شود و لذا تمرکز سطح کار را کاهش می‌دهد. بدینهی است که اولین نتیجه‌ی تقسیم مستنولیت بین افراد بیشتر، در اغلب موارد، کاهش مخاطره‌ی کسب و کار است. دلیل دیگر کاهش مخاطره را می‌توان در این نکته دانست که اغلب، امنیت سازمان‌های بزرگ‌تر در مقابل رقبا بیشتر است و مستنوع سازی مخاطره، در این سازمان‌ها آسان‌تر صورت می‌پذیرد.

اگر چه به نظر می‌رسد که ادغام در مجموع، دارای مزایای بیشتری نسبت به تحصیل است، اما همان‌گونه که گفته شد، شرایط ویژه‌ای نیز - از قبیل وضعیت شرکت سرمایه‌گذار، وضعیت صنعت و رقابت در آن، سلاطیق و تمایلات سهامداران و مدیران شرکت هدف، قوانین و مقررات، عوامل موجود در محیط اقتصادی و ... در اولویت یافتن یک روش نسبت به روش‌های دیگر، موثر است. در بخش بعدی، برای شفافسازی هر چه بیشتر هر کدام از روش‌ها، به موارد افتراق روش‌های تحصیل و ادغام از منظور عوامل گوناگون می‌پردازیم. بدیهی است که در تصمیم‌گیری هر شرکتی، بین وجود افتراق و نیز تطبیق وضعیت شرکت با این موارد، می‌تواند انتخاب روشی خاص را تو چمی نماید.

موارد افتراق روش‌های تحصیل و ادغام وجود عوامل مهمی موجب ایجاد تفاوت در روش‌های ادغام و تحصیل می‌گردد که بایستی در خصوص تضمیم‌گیری برای انتخاب یکی از این روش‌ها، مورد توجه خاص قرار گیرند، در نزیر موارد تفاوت این دو روش، بررسی شود:

- تحصیل نیاز به وجه نقد دارد در صورتی که ادغام، معمولاً نیازی به وجه نقد ندارد.
 - تحصیل موجب بار مالیاتی مسیگردد در

نقدهای افزون تر، از استحکام بیشتری نسبت به شرکت های کوچک تر، در مقابل رسکها و تهدیدهای بالفعل و بالقوه محيطی برخوردار است و به دليل همین استحکام، قدرت عمل بیشتری را در حوزه های کسب و کار خواهد داشت و اين قدرت عمل افزون تر، فرصت مشارکت فعال تر در عرصه های تجارت را برای شرکت به ارمغان می آورد که خود دليلی برای انتقام شرکت بهش دارد.

ترکیب شرکت‌ها موجب می‌گردد بدون آن که هزینه‌های ثابت افزایش یابد، تا حد قابل توجهی به میزان تولید محصولات یا ارائه خدمات افزوده گردد که این موجب افزایش سودآوری از یک سو و بهبود بهره‌وری از سوی دیگر می‌گردد. در حوزه‌ی علم اقتصادی این موضوع اصطلاحاً صرفه‌جویی در مقیاس می‌گویند. علاوه بر این، ترکیب شرکت‌ها اغلب ترکیب بازارهای کالاهای شرکت‌ها را نیز در برمی‌گیرد و لذا شرکت جدید در حوزه‌ی جغرافیایی وسیع‌تر فعالیت می‌نماید و با قدرت رقابت بیشتری وارد بازارهای جدیدتر می‌شود.

تمام موارد پیش‌گفته از عوامل موجود ارزش یا ارزش آنرین ^{۳۳} در شرکت‌ها به شمار می‌روند. ولذا به طور خلاصه می‌توان گفت که تملک یا ادغام موجب افزایش ارزش شرکت می‌شوند و البته تحقق این موضوع، منوط به استفاده از ابزار تجزیه و تحلیل و همچنین معیارهای مناسب در تصمیم‌گیری در خصوص چگونگی ترکیب شرکت‌ها است.

با توجه به ماهیت ادغام، در بسیاری از موارد ممکن است سهامداران و مدیران شرکت هدف، بیرون نرونده و سهمی در مالکیت و همچنین مدیریت شرکت جدید داشته باشند. در این حالت، مالکیت شرکت خریدار نیز دیگار تغییر مم شود و لذا

برنامه‌ریزی برای جانشینی آن را شفاف‌تر می‌نماید. این موضوعی است که گاهی در غیاب روش ادغام، اقدامی غیرممکن به نظر

- 14- subsidiary company
- 15- combination
- 16- acquisition
- 17- merger
- 18- acquirer company
- 19- acquiring company
- 20- holding/parent company
- 21- subsidiary company
- 22- groups of companies
- 23- acquirer company
- 24- target company
- 25- consolidation
- 26- horizontal merger
- 27- vertical merger
- 28- synergy
- 29- economies of scale and scope
- 30- organizational and transaction-cost gains
- 31- improved managerial efficiency
- 32- unused tax shields
- 33- value driver

سایه فارسی

۱. اریه دوگاس، "دوره‌ی زندگی یک شرکت، راز بقای شرکت‌ها"، ترجمه: پارسانیان، علی، تهران، نشر ساپکو، چاپ اول (۱۳۷۸) صص ۱۷۳-۲۱.
۲. ریمند پی. نوو، "روش‌های تعیین ساختار سرمایه، مدیریت مالی، جلد دوم، ترجمه و اقتباس: جهانخانی، علی و پارسانیان، علی، استشارات سمت، چاپ دوم (۱۳۷۹) صص ۳۸۲-۴۱۵
۳. شبانگ، رضا، "شرکت‌های سرمایه‌گذار و ادغام واحدهای انتفاعی"، مدیریت مالی، جلد دوم، تهران، مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی سازمان حسابرسی، چاپ اول (۱۳۷۴) صص ۱۶۶-۱۹۱
۴. کمیته‌ی فنی سازمان حسابرسی، "ترکیب واحدهای تجاری"، استانداردهای حسابداری، تهران، سازمان حسابرسی جمهوری اسلامی ایران، چاپ اول (۱۳۸۰) صص ۲۵۱-۳۷۸

عنوان انگلیسی

- 1- Brealey, Richard A. & Myers, Stewart C. "Mergers"; Principles of Corporate Finance; Fourth Edition, 1991, McGraw-Hill; pp.817-856.
- 2- Kaen, Fred R. "Mergers, Acquisition and Corporate Control", Corporate Finance, First Published, 1995; Blackwell Publisher, pp. 859-891.
- 3- Mastracchio Jr. Nicholas J. & Zunitch, Victoria M. "Differences Between Mergers and Acquisitions", Jurnal of Accountancy; November 2002.
- 4- Stewart G.Bennet, III. The Quest For Value, Second Published, 1999, Harper Business. pp. 351-383 & 477-600.

*

شرکت تحصیل‌شونده نیز از منافع بسیار زیادی در نتیجه‌ی ادغام یا تحصیل برخوردار می‌شوند و شواهد نشان می‌دهد که منافع مزبور برای سهامداران شرکت خریدار نیز قابل توجه می‌باشد. علاوه بر این، در ادغام انتظار ایجاد هم‌افزایی قابل توجهی وجود دارد که در خرید یا ایجاد یک شرکت، وجود ندارد.

تجزیه و تحلیل‌های تحصیل و ادغام می‌تواند همانند تجزیه و تحلیل‌های مربوط به بودجه‌بندی سرمایه‌ای اعمال شود و فنون مربوط به ارزش فعلی خالص به کار گرفته شوند. ضمن این که مواردی از قبیل نقدینگی، مسائل مالیاتی و قانونی، سلایق و تسامیل سهامداران و مدیران نیز در تصمیم‌گیری در این خصوص نقش عمده‌ای ایفا می‌کنند. تجربه نشان می‌دهد که بیشتر از آن چه سهامداران شرکت هدف، نگران مسائل ناشی از ادغام باشند، مدیران شرکت‌های مزبور، مقاومت نشان می‌دهند که شاید مربوط به حفظ موقعیت و وضعیت آنها باشد.

با توجه به مجموع ارزیابی‌های به عمل آمده، اگر چه انتخاب بین تحصیل و ادغام به عوامل متعدد در شرایط مختلفی بستگی دارد و نمی‌توان به طور مطلق یکی از این روش‌ها را بر دیگری ترجیح داد اما، از منظر مسائل مالی، منافع ناشی از ادغام، در اغلب موارد بیشتر از منافع ناشی از تحصیل است.

پابوشت‌ها

- 1- financial restructuring
- 2- capital restructuring
- 3- capital structure
- 4- Stewart, G.Bennet
- 5- The Quest for Value
- 6- vertical restructuring
- 7- horizontal restructuring
- 8- corporate restructuring
- 9- برای مطالعه‌ی بیشتر در این زمینه به مقاله‌ی "تجدید ساختارمالی" نوشته‌ی دکتر ویدا مجتبه‌زاده در شماره ۱۲۶ ماهنامه‌ی حسابدار تیرماه ۱۳۷۷، صص ۳۱-۳۷ مراجعه شود.
- 10- lease-back
- 11- franchising
- 12- internal expansion/growth
- 13- external expansion/growth

نیست ولذا آسان‌تر، سریع‌تر و در بسیاری از موارد ارزان‌تر است. در حالی که با توجه به الزامات قانونی و عوامل حقوقی، عمل ادغام طی تشریفات ویژه‌ای صورت می‌پذیرد و معمولاً فرایند پیچیده‌ای را طی می‌کند که موجب تقویل زمان و افزایش هزینه‌های معاملاتی می‌گردد.

آنچه در تحصیل اتفاق می‌افتد، عمدتاً انتقال مالکیت سهام است و معمولاً با انجام آن، تغییری در حقوق صاحبان سهام، حق رای، نوع سهام و ... ایجاد نمی‌شود و وضعیت موارد مهمی مانند حقوق سهامداران اقلیت روشن است. در حالی که یکی از مهم‌ترین خصوصیات ادغام این است که مالکیت رقیق می‌شود و معمولاً تغییرات اساسی در حقوق صاحبان سهام به وجود می‌آید. به همین ترتیب، از آنجاکه تحصیل در واقع به معنی خرید خالص دارایی‌های شرکت فرعی است. اگر بمحاسبه مورد، بدھی‌های شرکت فرعی نیز به طور خاص مورد توجه باشد، وضعیت آنها به خوبی روشن می‌شود، در صورتی که در ادغام معمولاً بدھی‌های پیش‌بینی نشده هم در عهده‌ی شرکت جدید قرار می‌گیرد، مگر این که قبل از توافق مشخصی صورت گرفته باشد.

و بالاخره این که در تحصیل، بحث‌های طرفین معامله بر چانه‌زنی روی قیمت سهام متمرکز است، اما در ادغام، موضوع محوری مذکوره، درصد مالکیت هر کدام از طرفین در شرکت جدید و لذا سهم هر کدام، از ارزش ایجاد شده‌ی ناشی از ادغام می‌باشد. از سوی دیگر، در ادغام معمولاً مدیران شرکت هدف نگران وضعیت آینده‌ی خود در شرکت جدید هستند که ممکن است در این خصوص نیز مذکرات مهمی صورت پذیرد.

تجزیه گیری

صاحب یک شرکت دایر به روش‌های تحصیل یا ادغام، یکی از راهبردهای اصلی شرکت‌ها برای توسعه و رشد در راستای تجدید ساختار مالی است. که علاوه بر شرکت اصلی، سهامداران شرکت هدف یا